

Hrvatski Glasnik

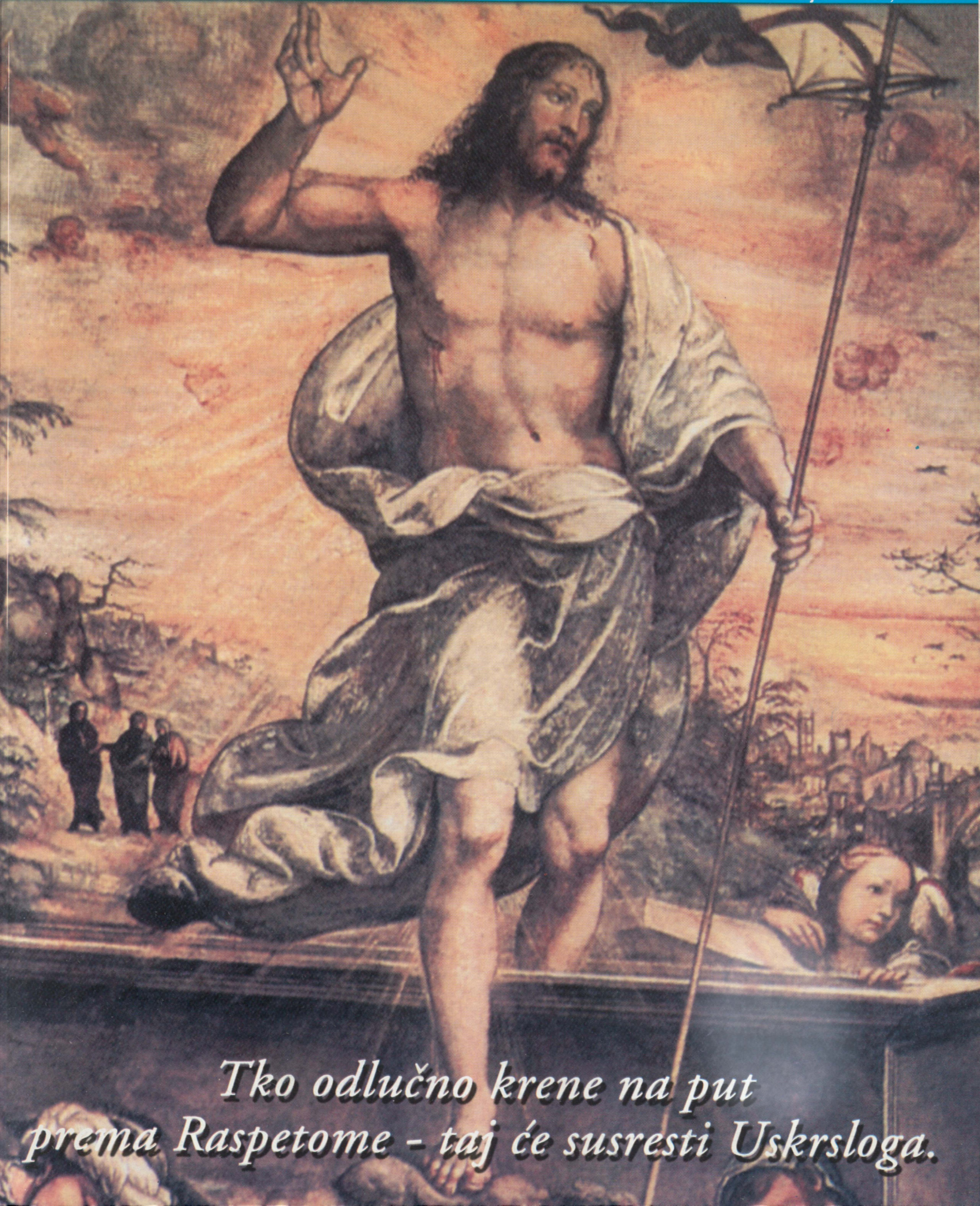
GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XIII

Broj 138-139

TUZLA, VELJAČA-OŽUJAK 2005.

Cijena 1 KM, 4 Kn

*Tko odlučno krene na put
prema Raspetome - taj će susresti Uskrsloga.*

USKRS

kršćansko sjećanje vlastitoga utemeljenja

Prema teoretičarima kulture i modernim društvenim shvaćanjima današnje vrijeme tzv. *postmoderne* obilježeno je sumnjom u apsolutnu vjeru u čovjekov napredak, u njegova dostignuća, u njegove ideale. Govori se o kraju "velikih priča", velikih misaonih sustava, velikih pokreta koji su na neki način dio kulture koju baštinimo.

Među tim velikim pokretima kojima postmoderna predviđa kraj jest i kršćanstvo kao globalni vjernički pokret i što je svojim povijesnim razvojem utemeljilo na neki način sadašnju kulturu koja ga i nehotično niječe. U središtu kršćanstva nalazi se, a to se uporno zaboravlja, ne neka ideologija, nauk, skup ideja ili zaokružen misaoni sustav, nego osoba, osoba Isusa Krista. Utemeljujući događaji kršćanstva: muka, smrt i uskrsnuće Isusa Krista jesu središte i uskrsne tajne koju kršćani trebaju živjeti i svjedočiti u postmodernom svijetu, za koga te kategorije više ne predstavljaju ozbiljni izazov za promišljanje. Tri sjećanja, tri spomena (na patnju - *passio*, na smrt - *mors*, na uskrsnuće - *resurrectio*) bit će tema i ovoga našega kratkog razmišljanja koje pokušava osvijestiti ono bitno u kršćanskom životu i postaviti ga u korelaciju sa sviješću o sebi, o kulturi i vjeri čovjeka koji živi na ovim našim prostorima. S tim mislima želimo povezati Uskrs sa životom, s odgovornošću za svijet i pokušati i drugima priopćiti ono što intimno osjećamo i tvrdimo kad se spominjemo utemeljujućih događaja svoje kršćanske egzistencije.

1. Memoria passionis - spomen na patnju

Kršćani se u događaju Uskrsa najprije spominju patnje. Ponajprije Isusove smrti. Patnje križnoga puta. Međutim oni se spominju i patnje čovjeka. Čovjeka koji je baštinik ovovremene zbilje, čovjeka koji je povijesna stvarnost i koji pati na mnogo načina, nama vidljivih i nevidljivih. Naše uskrsno slavlje jest uvijek spomen na patnju, ali ne prvotno spomen na našu vlastitu patnju, nego na *patnju drugoga čovjeka* (J. B. Metz). Povijest čovječanstva, povijest naših balkanskih ili još uže bosanskohercegovačkih prostora jest i povijest patnje. Ona je možda u nekim slučajevima poznata, napisana ili prepričana, ali u najvećoj mjeri patnja ljudi je nepoznata. Ona je sigurna, empirijska činjenica našega života, naše povijesti. Taj spomen na patnju u kršćanskom kontekstu znači ponajprije suočiti se s činjenicom njezina postojanja. Znači priznati da se ona događala u povijesti, ali i da se događa danas ne samo kršćanima nego svim ljudima. Patnja je univerzalna. Ta činjeničnost patnje poziva nas da vjerujemo s odgovornošću pred njom, da vjerujemo ne okrenuti leđima događajima kao što su

"Mi živimo u svijetu smrti; možemo misliti o svijetu uskrsnuća, odnosno pokušati mu se približiti. Ali on ostaje drukčiji i nikada ga nećemo shvatiti. To ostaje na granici smrti, u koju smo smješteni, u kojoj živimo."

(J. Ratzinger)

Srebrenica, Ahmići, Stupni Dol, Sarajevo, Tuzlanska kapija 1995. godine. Svjesni tih činjenica kao iskustava patnje u našoj neposrednoj blizini, smijemo kritički pristupiti vlastitoj vjerničkoj praksi, vlastitoj vjerskoj zajednici i pokušati, ne jeftino ni jednostavno, svoj životni put oblikovati u solidarnosti s patnjama ljudi ne samo u spomenutim događajima iz naše neposredne blizine, nego vratiti patnji njezinu izvornu vrijednost. Onu vrijednost koju joj je dao Isus Krist na križu. A on je posvjedočio da patnja nije kraj ni smisao ljudskoga života. Ona je, kao univerzalno iskustvo čovjeka, postavljena u sasvim novi kontekst koji je ne može opravdati, kao što neki naivno tvrde, nego joj daje snagu novosti da bude spasonosni čin u stvaranju *novoga neba i nove zemlje* (Usp. Otk 21,1), novoga, sretnoga i otkupljenoga čovjeka. Tu novost iskustva patnje kršćani slave kad proslavljaju Uskrs.

2. Memoria mortis - spomen na smrt

U uskrsnom događanju kršćani se spominju smrti. Ponajprije Isusove smrti na križu. Oni ne hvale smrt, ne idealiziraju smrt, nego je shvaćaju u novom, otkupljenom pogledu.

Oni se spominju smrti i kao općeljudskoga događanja, kao činjenice svake egzistencije na zemlji. Pred samom činjenicom njezinog postojanja oni čitavu stvarnost, čitavu povijest, pa i ljudski život promatraju pod "eshatološkim pridržajem" (J. B. Metz). A to znači da sve promatraju pod lupom činjenice da je prolazno, da mu dolazi kraj, da ništa ne može trajati do vječnosti. Na taj način iskustvo smrti postaje temelj za radikalnu kritiku svakoga ljudskog pokušaja apsolutiziranja bilo koje zemaljske zbiljnosti. Čak se i Crkva mora, u svjetlu smrti, sagledati u njezinoj "provizornosti" (J. B. Metz). Na taj način kršćanin, a s njim i kršćanstvo, postaju kritički katalizator svake ideologije koja pokušava zarobiti čovjeka. Svoj sjaj tada gube svjetla supermarketa i "tržišna religija" (P. Bruckner), svojoj uvjerljivost kvazikršćanske kreposti kao što su domoljublje, pretjerani nacionalni naboj te ekstremno katoličko hrvatstvo kod nas u Bosni i Hercegovini. Koliko god svijest o smrti biva potiskivana u ovoj našoj postmodernoj kulturi, ona ostaje trajna univerzalna činjenica čovjeka i njegova svijeta. Kršćani u smrti ne vide neprijatelja, nego stalnu opomenu da svijet i njegova dobra gledaju i tumače u eshatološkom ključu, otvarajući ovome svijetu mogućnost spasenja koje smrt ne dokida

nego uzdiže u božansku sferu. Smrt nije prokletstvo, ona je dar preko kojeg prosijava ona novost kršćanstva: novi život i nova egzistencija. U Uskrsu kršćani gledaju rješenje misterija smrti. Isus je krajnji i jedini smisleni odgovor na smrt. Spomen na njegovu smrt, Uskrs, otvara nadu u smisao našega svakodnevnog umiranja.

3. Memoria resurrectionis - spomen na uskrsnuće

Od imenice uskrsnuće izvodi se ime za cijelo događanje Uskrsa. Spomen na uskrsnuće središnji je sadržaj kršćanske vjere, kršćanskoga navještanja, ali i kršćanskoga života. Uskrsnuće se ne smije gledati izolirano u odnosu na patnju i smrt, bilo Isusovu bilo pojedinoga čovjeka. Spomen na Treći dan spomen je na iskustvo da je svakome čovjeku ostavljena mogućnost novoga prostora nade, nove budućnosti, koju moderni svijet gleda samo u kategorijama dobitka, progressa ili dobrog života.

Kršćani vjeruju da je Krist budućnost svega stvorenoga, a ne samo čovjeka. Ova franjevačka vizija spasenja drži da je u Kristu sažet i radikaliziran čovjek. I Krist je čovjekova prirodna i normalna granica. "Bog nema drugog lica osim lica drugih, muškaraca i žena. Nema drugog puta k njemu, nego ga u svakom od njih prepoznati" (R. Geraudy). Raditi samo oko vlastitog uskrsnuća znači raditi mimo Krista i njegove poruke. Kako je spomen patnje uvijek spomen patnje drugoga čovjeka, isto je tako spomen na uskrsnuće prvotno spomen na nadu spasenja drugoga čovjeka. Vjerski egoizam nije Isusova tvorba, nego kršćanstva koje se stalno tumačilo kao da spašava samo pojedinca. Kao da vjera nema odnosa prema cjelini, prema strukturi, prema politici. Nije obećano uskrsnuće samo nekima, samo kršćanima bilo koje provenijencije. Ono se kao i patnja tiče svih ljudi, koliko god to smetalo ekskluzivistima ili fanaticima. Krist je umro i za Židove, muslimane, hinduse, budiste, ateiste...

Malo imamo riječi da objasnimo uskrsnuće. Ono će nam tek postati jasno s onu stranu smrti. Međutim, spomen na Isusovo uskrsnuće što ga činimo svakoga Uskrsa zaokružuje središnju misao kršćanstva koje se rodilo iz ovoga trostrukog događanja. Poruka Isusova uskrsnuća, koja je nada naše pojedinačne pobjede nad prostorno vremenskim životom, jest da mi priznajemo uistinu stvaralačku Božju ljubav prema ljudima. Da unutar ovoga postmodernog svijeta, unutar ove zemlje "među svjetovima" (I. Andrić) dostojno možemo potvrditi da će se na čovjeku sve dogoditi što je počelo u Kristu. Time je kršćanska budućnost već ostvarena. U Kristovu uskrsnuću Bog poklanja budućnost svakome čovjeku. I onome koji je nema, i onome koji je ne može zaslužiti ni svojim silama pribaviti. Zbog toga je Uskrs svetkovina svakoga čovjeka i cijeloga svijeta.

Franjo NINIĆ

NADBISKUP VRHBOSANSKI
ARCHIEPISCOPUS VRHBOSNENSIS

USKRSNA POSLANICA KARDINALA PULJIĆA

NADBISKUP VRHBOSANSKI KARDINAL VINKO PULJIĆ UPUTIO JE USKRSNU POSLANICU KOJU PRENOSIMO U CIJELOSTI:

EUHARISTIJA - USKRSLI KRIST NA NAŠEM ŽIVOTNOM PUTU

Slaveći Uskrsnuće Gospodinovo, kojega ove godine proživljavamo na poseban način u svjetlu promišljanja o Euharistiji, želim i ovom prigodom podijeliti svoje razmišljanje s vama, draga braćo svećenici, redovnici, redovnice i cjelokupni puče vrhbosanske Crkve, o mjestu i značenju Euharistije u našem osobnom životu i životu naše mjesne Crkve. Stvarnost Euharistije je iznikla iz Pashalnoga otajstva, iz Kristove nesebične žrtve za spas čovječanstva, da bi nama darovao ponovnu mogućnost življenja u prisutnosti Božjoj, onu dakle mogućnost koju je čovjek izgubio grijehom. Moje promišljanje je nadahnuto Apostolskim pismom *Mane nobiscum Domine* (Ostani s nama, Gospodine), koje je papa Ivan Pavao II uputio na početku Godine Euharistije. Ljepota toga pisma i njegova sadržajnost stavljaju čovjeka pred iskušenje da poželi, umjesto bilo kakvog govora, jednostavno ponuditi na razmišljanje to pismo u njegovoj cjelovitosti. Uvjerem, međutim, da je mnogima već poznat njegov sadržaj, želim u ovoj svojoj uskrsnoj čestitci podijeliti s vama nekoliko misli o Euharistiji u životu naše mjesne Crkve imajući u vidu tjeskobu većine naših svećenika očitovanu u traženju načina kako privući vjernike na sudjelovanje u Misi.

Sveti Otac započinje svoje pismo nama dobro poznatom slikom dvojice učenika, koji u uskrsno predvečerje napuštaju grad svojih razočaranja i vjerojatno odlaze nekamo gdje ih neće svaki detalj podsjećati na propast koja se zbila proteklih dana. Kako nam je bliska ta slika! Pogođeni i mučeni nasiljem i nepravdama svih proteklih godina, mi se još sa zgražanjem sjećamo strahota koje su nas zadesile, s grčom u duši poredimo trenutno stanje i neostvarene mogućnosti te s nevericom idemo prema vlastitoj budućnosti. Kako nam se bliskim čini uzdah učenika na putu u Emaus: "A mi smo se nadali..." (Lk 24, 21). Različitost naših situacija i razmišljanja je očevitna. Ali jedno je sigurno: u sve te naše situacije ulazi uskrsli Krist koji je stvarno prisutan u Euharistiji. On je nazočan u našoj stvarnosti do kraja vremena, ali ostaje otvoreno pitanje našega prepoznavanja Krista i njegove nazočnosti. Jer moguće je, kako vidimo i iz primjera učenika na putu u Emaus, hoditi zajedno s Kristom, slušati ga, govoriti mu svoje jade - ali ga ipak ne prepoznati.

Prepoznavanje Krista prisutnog u Euharistiji je dar milosti Božje. Uskrsli Krist je otvorio pameti dvojice učenika tumačeći im sve što se imalo zbiti s njime (usp. Lk 24, 27). Kristovo tumačenje onoga "što se na njega odnosilo u svim Pismima" je milos-

ni trenutak koji u učenicima stvara želju da budu u njegovoj prisutnosti: "Ostani s nama, Gospodine." To je priprava za otvaranje očiju i prepoznavanje Krista u lomljenju kruha. Sveti Otac primjećuje da je "značajno što su dvojica učenika na putu u Emaus, dostojno pripravljeni Gospodinovim riječima, prepoznali ga za stolom u jednostavnom znaku 'lomljenja kruha.' Kad je razum prosvjetljen i srce zapaljeno, znakovi počinju 'govoriti'." (*Mane nobiscum Domine*, 14). Hod u Kristovoj nazočnosti, slušanje Njegove riječi, razgovor s Njime, čak i onda kada može izgledati kao da On ne razumije o čemu se radi... sve su to elementi koji čovjeka vode prema otvaranju očiju i prepoznavanju Kristove nazočnosti. Prepoznavanje Krista u lomljenju kruha i njegove nazočnosti u životu Crkve nije čin ljudske volje ili razuma, puke želje ili potrebe trenutka. To je otajstvo vjere (*mysterium fidei*) i kao takvo se ne može dokazati niti pokazati. Euharistija kao događaj susreta čovjeka i Boga nije događaj koji se može učiniti "zanimljivijim" ili "privlačnijim" za različite segmente populacije ili uzraste. Ona nije predstava u kojoj "dobri izvođači" mogu privući široke mase. Euharistija je tajna u koju se proniče samo milošću vjere, tajna koja se osjeća vjerničkim srcem i tajna koja jača vjeru i razveseljuje srce. "Zar nije srce gorjelo u nama dok nam je putem govorio i tumačio Pisma!" (Lk 24, 32). Slavljenje Euharistije je, dakle, jedan dinamični proces u kojem čovjek vjerom slavi tajnu i tajna jača njegovu vjeru.

Upravo iz toga dinamičnog procesa se rađa slijedeći elemenat euharistijskog slavlja a to je poslanje. Dvojica učenika iz Emausa, nakon što Krist ulazi u njihovu stvarnost i nakon što ga oni prepoznaju u lomljenju kruha, radosni hitaju nazad u Jeruzalem da jave braći svoje iskustvo, da podijele radost susreta s uskrslim Kristom sa svima koji su ostali u dvorani posljednje večere. Euharistijsko slavlje ne može čovjeka ostaviti nedirnuto. Niti se može shvatiti i doživjeti kao privatna pobožnost. Slavlje Euharistije je nužno događaj cijele zajednice. Na njemu se okuplja čitava vjernička zajednica koja ga zajednički doživljava i zajednički dijeli radost susreta s uskrslim Kristom. Euharistija na taj način izgrađuje vjerničku zajednicu i čini Crkvu vidljivom. Euharistija daje snagu cijeloj Crkvi i svakom članu pojedinačno za poslanje koje Crkva ima u svijetu. To poslanje se sastoji u radosnom svjedočenju da smo doživjeli Krista i susreli se s njime. Iskustvo susreta s Kristom i njegova nazočnost u našem životu te obećanje besmrtnog života su postavke koje životu kršćanina daju drugačiji smisao. Svaki

aspekt njegova života, bilo radost ili žalost, uspjeh ili neuspjeh, poprima drugačije značenje u svjetlu činjenice Kristova uskrsnuća i njegove nazočnosti među nama. Zato kršćanin ne strahuje i ne zdvaja nego ide radostan u svijet i naviješta: "Zaista je Gospodin uskrsnuo..." (Lk 24, 32). To je ono što Euharistija znači u životu kršćanina i što svima želim da dožive u ovoj Godini Euharistije.

Vama, dragi misnici, želim prije svega da sami doživite bogatstvo susreta s uskrslim Kristom u euharistijskoj gozbi. To iskustvo neće moći biti zadržano u vašoj nutринi nego će se očitovati u radosti života koja će privlačiti druge da iskuse radost susreta s Kristom u euharistijskom slavlju. Nemojte smetnuti s uma da ste vi oni koji naviještajem i tumačenjem riječi Božje pripremaju srca ljudi da prepoznaju Krista u lomljenju kruha. Neka svaka vaša propovijed bude osobno proživljeno slušanje riječi Božje koje ćete podijeliti, uvjerljivo i prikladno, s okupljenom zajednicom. Nemojte nikada smetnuti s uma da je Euharistija događaj u kojem se na nekrvan način žrtvuje Jaganjac koji oduzima grijeh svijeta. Ujedinite sve svoje patnje s njegovim patnjama i uvjeren sam da ćete osjetiti onu istu radost koju su osjetili učenici na putu u Emaus.

Vama, draga braćo i sestre, želim da iskusite radost koja slijedi istinski doživljenom euharistijskom slavlju. Nemojte shvatiti nedjeljnu Misu tek kao obavezu koju treba ispuniti nego prije svega kao milosni dar susreta s Bogom. Puninu te radosti nije moguće doživjeti tek povremenim svraćanjem u crkvu o velikim blagdanima ili svecima. Potrebno je, poput učenika na putu u Emaus, "razgovarati o svim tim događajima" (Lk 24, 14), potrebno je razmišljati i razgovarati s Bogom, tražiti uskrsloga Krista, makar nam se činilo da je sve gotovo, da je bolno odsutan iz naših života, da ne razumije o čemu to govorimo... Uskrsli ulazi u sve naše životne situacije, prosvjetljuje nam pameti, daje nam da ga prepoznamo i rasplamsava naša srca žarom. Samo tako možemo biti radosni sudionici euharistijskog slavlja i neumorni poslanici Božji u svijetu, kakav god on bio.

Svima vama želim sretan i veseo Uskrs. Dao Bog da susret s Uskrslim u euharistijskoj žrtvi učini sve vjernike Vrhbosanske nadbiskupije veselim i gorljivim poslanicima Radosne vijesti.

Vinko kardinal Puljić
Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Fra Andrija Nikić - Uskrsnuće

Prošle smo se nedjelje uvjerali da je Isus spasitelj koji nam može vratiti vid, a današnja evangeoska poruka nas poučava da je Isus i spasitelj koji nam može vratiti izgubljeni život. Slijepca je ozdravio, kako sam kaže, *da i vi progledate i vidite slavu Božju*, Lazara je uskrisio *da i vi vjerujete*. Izveo je to kao dobar režiser: stavio je jedno pored drugoga: svjetlo i tamu, život i smrt. Pa biraj. Lazar je čovjek i umro je. Isus je Sin Božji i umro je. Lazar nije mogao sebe uskrisiti. Isusa je Otac nebeski uskrisio da smrt do njega više ne dopre. Ali mi to vjerujemo samo *do pola*. Da tu istinu učvrstimo i zdušno prihvatimo pomaže nam današnja Božja poruka.

Ova nas korizmena nedjelja približava Velikom tjednu i stoga je tema potpuno jasna: *smrt vodi do uskrsnuća*. Činjenica je, da postoje trenuci kada naša srca i naše misli razmišljaju o kraju života i pitaju se postoji li išta nakon toga, bez obzira što nam vjera govori o životu Isusa Krista.

1. OPISANI DOGAĐAJ

Ulomak iz Evanđelja po Ivanu predstavlja nam Isusa kako suosjeća i proživljava patnju, bol zbog gubitka dragog bića. Suze Marije i Marte, sestara Lazara koji je bio umro i pokopan već četvrti dan, uvjetovale su i Isusovu žalost, suosjećanje do te mjere da je i on proplakao. Osim suosjećanja Isus očituje i snagu Duha Božjega koji preko njega Lazaru ponovno vraća ovozemaljski život. Lazar zapravo nije uskrsnuo, jer uskrsnuće je nova kvaliteta vječnog života koji se u mnogo čemu razlikuje od ovozemaljskog. Isus je Lazara ponovno vratio u prijašnji, tj. ovaj način života koji je podložan ponovnom umiranju. Ovaj događaj se dogodio prije Isusove muke i smrti na križu. Time je Isus dao na znanje kako on ima vlast i nad smrću. On to izričito i veli: *"Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada."* Zato koliko god nam jezivo izgledali oni posmrtni ostaci, naročito u masovnim grobnicama, kod nas i u svijetu, koje su neprijatelji čovječstva ubacili, ipak time ubojice nisu zapečatili ničiju sudbinu. One kosti, oni ostaci će opet postati proslavljeni i sastavni dio ljudskih osoba. Naša vjera u proslavu uskrsnuća ima svoju opravdanost ne samo zbog Isusova uskrsnuća, već i zbog zahtjeva razuma koji traži pravdu, jer bi konačno izjednačavanje onih mučenih i strijeljanih sa mučiteljima i ubojicama bio, totalni apsurd življenja i postojanja.

Evanđelje svjedoči kako Isus vraća život svom mrtvomu prijatelju Lazaru, a svima što vjeruju u njega obećaje vječni život, uskrsnuće. Za Isusa smrt je samo kratki san: *Ja sam uskrsnuće i život*, reče Isus. *Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će*. Nakon smrti tek je život: sretni, vječni. Jedan privremeno vraćeni u život - Lazar, i jedan uskrsnuli na vječni život - Isus, uzrok su i obećanje što čeka sve vjernike.

Mathias Grünewald: Uskrsnuće

2. ANALIZA DOGAĐAJA

Današnje evanđelje se odvija u četiri scene. Isus i učenici, daleko od mjesta događanja; Isus i Marta; Isus pred grobom i zavjera Velikog vijeka. Apostol Ivan događaju daje središnje mjesto svog evanđelja. Njime - kao s najvećim Isusovim znakom - zaključuje prvi dio evanđelja, Isusovo javno djelovanje, a započinje drugi dio: sveta Večera, muka, smrt i uskrsnuće. Ivan motri Isusa na dvije razine. Na ljudskoj razini, Isus je prijatelj, on cijeni ljudsko prijateljstvo, tješi sestre, plače za Lazarom... Na drugoj razini, Isus ima svoj stav prema Lazarovoj bolesti i smrti, odabire svoj trenutak, angažira svoje božanstvo... A onda, ne zaustavlja se stvar na Lazaru, nego sve je u perspektivi općeg uskrsnuća.

Središnja je osoba cijele epizode ne toliko Lazar, koliko Isus. U tom smislu doista ključna je scena razgovor između Marte i Isusa. Iz toga razgovora s Martom, iz Isusova samoočitovanja proizlazi: tko je Isus u sebi, tko je Isus za nas, što smo mi njemu i što treba da - radi njega - mi budemo jedni drugima.

Ne zaboravimo, dakle, baveći se uskrsenjem Lazara duboko se susresti s Isusom. U tom smislu

uistinu središnja riječ jest Isusovo samoočitovanje: *Ja sam uskrsnuće i život. Tko u mene vjeruje neće umrijeti zauvijek*. Te riječi odzvanjaju našim svetim poljima, Crkvama, grobljima, drevnima naseljima s jedinstvenim stećcima i križevima. Ja sam! Točnije: Ja jesam izaziva u nama odgovor na pitanje: *Vjeruješ li u ovo?* Budimo se i pitamo: Što? Ne prvenstveno u opće uskrsnuće nego u Isusa Krista Životvorca, Uskrsitelja. On je jamac našega uskrsnuća. *U njemu nam zasja nada blaženoga uskrsnuća!* - pjeva pokojničko predslavlje. Evanđelje, dakle, želi izazvati čin naše vjere u vjeri Marte i drugih nazočnika. Današnje evanđelje ne ide do kraja, ali je vrijedno da se zamislimo u drugu stranu medalje. Ovo je sjajno očitovanje Isusove osobe za zaslijepljene farizeje još jedan odlučni povod da ostanu ogrezli u svom otporu i mržnji prema Isusu. Doista, Isus je znak osporavan, jednima na spas, drugima na propast (Lk 2,34). Upravo nakon uskrsenja Lazara i upravo zbog toga, Veliko je vijeće zaključilo Isusa ubiti.

Uskrsenje Lazarovo iz današnjeg evanđelja najbliža je slika skorog Isusova uskrsnuća. Središnja je pažnja evangeoskog pripovijedanja usmjer-

ena na Isusovu pobjedu nad smrću. Život koji Isus daje Lazaru treba potkrijepiti tvrdnju: *Tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će*. Vjera u Isusa - Životvorca ima posljedice i za svakidašnji život.

3. Poruka

Danas se u crkvama diljem svijeta čita i sluša što se dogodilo prije gotovo dvije tisuće godina u Betaniji. Isus je uskrisio Lazara. Isusova ljubav prema Lazaru jača je od sestrarskih razmišljanja. Isusova ljubav ne poznaje granica, čak ni smrtnih. Stoga hiti za nemogućim. *Grob nije konačni stan Isusovim prijateljima*. Stoga viče: *Lazare, izidi van!* Prijatelj je čuo Isusov poziv. Lazar sluša i izide. Isus ne govori mrtvacu, nego živome, i poziva druge da ga odvežu, Isus koji je život tako svakoga od nas drijeshi od vlastite neodlučnosti. Isus je život, on je naš život. Isus Marti govori: *"Ja sam uskrsnuće i život"*. U tim riječima sadržana je tajna ove evangeoske stranice. Isus ne dolazi da nam produži ovozemaljski život. Dolazi da nam daruje život, da nam daruje sebe. Tko Isusa prigrlji, grli u sebe život. *"Tko vjeruje meni, također ako i umre živjet će. A tko god živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada."* Svijet je velika kolijevka, ali nije samo to: ujedno je i velika grobnica - kosturnica. Za svakoga se negdje nalazi grob: svatko mora poći preko mosta, rijeke preko smrti na obalu vječnog života. Čovjek želi živjeti - čezne za životom, nada se životu.

Jedini Isus garantira: *"Tko sluša moju riječ i vjeruje onome koji me je poslao, ima život vječni; on je iz smrti prešao u život"* (Iv 5,24). Umrijet ćemo - smrtni smo ljudi; živjet ćemo - život nam osigurava vječno živi uskrsnuli Bogočovjek: čeka nas s onu stranu smrti da s nama dijeli svoj život, svoju slavu, svoju sreću. Ne zaboravimo: Kao što je Bog Isusu datum njegove smrti pretvorio u rođendan vječnog života tako čini i Isus svojim vjernicima. Isus datum čovjekove smrti pretvara u rođendan vječnoga života. Koliko je ovim obećanjem otrto majčinskih suza! Koliko obrisano obiteljskih žalosti! Koliko je očajnika smirilo. Koliko je srdaca utješilo. Koliko je duša oslobodilo od osude vječne noći.

Uskrsnuće je drugačija stvarnost koju možemo početi razumijevati razmišljajući o "povratku iz mrtvih". Ako se neka osoba može vratiti u život nakon što je bila stvarno mrtva - osobito ako je poput Lazara bila četiri dana u grobu - onda moramo shvatiti da postoji neka moć nad životom i smrću i moramo shvatiti da smrt nema konačnu riječ u našem životu.

Znakovi življenja i vjerovanja u uskrsnuće su ljubav prema Bogu i bližnjima. Mi također vjerujemo u otpuštenje grijeha i sposobnost opraštanja onima koji su zgriješili protiv nas. Neka ova korizma obnovi te znake uskrsnuća: ljubav i opraštenje. Neka naši životi budu ispunjeni Božjim djelima jer njegov Duh živi u nama.

Molimo za sve ljude da ih Bog oslobodi zaslijepljenosti i konačnog otvrdnuća u zlu. Privedi k sebi i otporne, buntovne naše volje. Od protivljenja božanskoj istini i ljubavi oslobodi nas Gospodine. Amen!

USKRS JE ZAVRŠETAK NAŠEG ŽIVOTA

Možda smo nekada stajali na grobu nekog čovjeka o kojemu mislimo ovako: taj čovjek nije znao što je ljubav. On je mislio samo na sebe i volio je samo sebe. Može se dogoditi da nas to ražalosti, a u svakom slučaju te su nam misli neprijatne.

Ali češće se može dogoditi da stojimo na grobu čovjeka o kome smo znali samo dobro i kome i sami imamo mnogo zahvaliti. Njegovu dobrotu ne možemo lako zaboraviti. Tada naslutimo da ima dobrote i ljubavi koje su jače i od smrti i o kojima se i poslije smrti ne šuti.

Nešto od toga naslućujemo kad čitamo kako su neke žene, odmah poslije subote, vrlo rano ujutro krenule na put do Isusova groba. Nisu mogle zaboraviti kako su s Isusom nečovječno postupali i razapeli ga na križ. Teška tuga i nemir ležale su im na duši poput teških crnih oblaka...

Zamislimo se malo i postavimo sebi neka pitanja. Prvo, kako doživljavamo nepravde koje se na svijetu događaju i koliko smo solidarni s onima koji te nepravde trpe? Moramo se sjetiti da svi oni koji čine nepravdu ponovno razapinju Isusa na križ. Drugo: koliko ima ljudi s kojima smo nekada živjeli, koje smo voljeli, s kojima smo se radovali, ili možda zajedno i patili, a sada su mrtvi? Je li ih se još uopće sjećamo? Jedan je čovjek rekao: Po tome se vidi kakav si čovjek koliko se sjećaš svojih pokojnika. Treće: Koliko nas uzbuđuje naša vjera? Prorok Izaija prorekao je o razapetom Isusu: *"Mnogi su ga s užasom gledali: lice mu je bilo neljudski iznakaženo te obličjem više nije naličio na čovjeka"* (52,14). A Kardinal Newmann prihvaća tu misao, pa nastavlja: *"Mi ćemo svi jednog dana vidjeti ono lice koje su ljudi udarali i u koje su pljuvali, vidjet ćemo ruke koje su na križu bile prikovane. Ali to će biti pogled na živoga Boga."*

Čuveni filozof B. Pascal govorio je o logici uma i o logici srca, i tada je izrekao misao koja se često citira: Srce ima svoje razloge koje razum ne pozna, što se pokazuje na tisuće primjera.

Pogledajmo kakva je mogla biti logika apostola i njihova uma, na veliku subotu. Možda su mislili ovako: *"Sve je sada gotovo, svršetak je svršetak, smrt je smrt. Ne možemo više ništa učiniti. Stvari su tako tekle. Tu se ne može ništa promijeniti. Ne koristi kukanje. Život ide dalje. Zaboravimo što je bilo, vratimo se kući i nastavimo svoj život."* Tako misli logika razuma, a logika srca ne misli tako.

Kaže se, i to je vjerojatno točno, da je logika srca više urođena ženama i da se tu upravo krije

tajna žene. Ta se logika ne veže za događaje nego za osobu. Stoga nije nikakav slučaj da su to bile žene koje je njihova logika srca natjerala da pođu na grob da pomažu Isusa. Htjele su sredstvima kojima su one raspolagale sačuvati Isusovo tijelo što duže od raspadanja, i tako zadah smrti otjerati zadahom mirisa. S tim sredstvima krenule su one na put prema grobu.

Žene su imale jedno pitanje koje je na neki način simbol svih ljudskih pitanja: Tko će nam odvaliti teški kamen da dođemo do Isusova tijela? Ipak, žene nisu oklijevale, pa ni raspravljale o tome, one su jednostavno krenule i išle ka grobu. Radi toga su bile potpuno iznenađene kad su došle do groba i vidjele da kamena više nema. Ne događa li se slično počesto i nama? Koliko smo se puta strašno bojali da će nam se nešto dogoditi, što će nas unesrećiti, osramotiti, omesti nam uspjeh, a to se ipak nije dogodilo? Koliko se puta dogodilo da smo s povjerenjem u Boga sve lako riješili? To nam svjedoči: kako bi nam život mogao biti lakši i manje kompliciran, kako bi bilo manje briga i straha u životu kad bi imali više povjerenja u Boga?

Uskrs nam zapravo poručuje ovo: prebaci svu brigu na Isusa s uvjerenjem da će on sve najbolje voditi. On zna za nas. On je znao i za svoje učenike koji su izgubili glavu, on je znao i za ove žene koje žure k njemu na grob. Žene ni u snu nisu mislile na uskrsnuće. Doživjele su ovo: *"Tko odlučno krene na put prema Raspetome - taj će susresti Uskrsloga"*.

Ili, recimo to sasvim običnim rječnikom: Tko vjeruje samo u svoju svakodnevicu taj nikad neće doživjeti nešto neobično. Ali tko se uputi Božjim putovima taj će doživjeti da kamen na grobu nije zaglavni kamen našega života.

U evanđeljima kod opisa uskrsnih događaja često se ponavlja riječ: "već". Kad su žene došle do groba: Već je kamen bio odvaljen s groba, Isus je bio već uskrsnuo, već je na putu u Galileju gdje će ga apostoli vidjeti. To "već" za nas znači ovo: Prije nego što mi ustanemo i pođemo prema Bogu - već je Božja ljubav na poslu, tj. Bog je već na djelu. Prije nego što ćemo mi uskrsnuti On je već uskrsnuo i izmijenio našu situaciju.

Uskrs nam zapravo kaže: kršćanin, živi s uskrsnim Kristom, tad će tvoj životni put ići prema Uskrsu i bit će pun božanskih iznenađenja. Znali mi to ili ne znali, ali činjenica je ovo: Tko živi životom vjere taj živi za Uskrs. Zadnje u našem životu neće biti smrt, nego uskrsnuće.

Fra Franjo Mušura

Dr. Emir Kabil, direktor Klinike za kardiovaskularne bolesti u Tuzli

Svijet je prepoznao vrijednost NAŠE KLINIKE

Dr. Emir Kabil je rođen u Tuzli, gdje je završio osnovnu školu i Gimnaziju. Medicinski fakultet je završio 1978. godine u Sarajevu, nakon čega počinje s radom u Univerzitetsko-kliničkom centru Tuzla. Specijalizaciju iz opće kirurgije, završio je 1985. godine na Klinici "Rebro" u Zagrebu, a 1990. godine subspecijalizaciju iz vaskularne kirurgije. U istom periodu je završio i post-diplomski studij na Medicinskom fakultetu u Tuzli, gdje je 1993. godine obranio doktorsku disertaciju na temu plućnog embolizma. Te godine dobiva i zvanje docenta, kada postaje načelnik Kirurške klinike Univerzitetsko-kliničkog centra Tuzla.

Tokom ratnog perioda aktivno je učestvovao u formiranju ratnih bolnica i edukaciji mladih ljekara. U periodu od 1995. - 1998. godine ostvaruje suradnju s bolnicama i klinikama u Norveškoj i SAD. Od 1996. - 1998. godine je koordinator projekta razmjene SKC Tuzla - Buffalo Health System SAD. Direktor Klinike za kardiovaskularne bolesti Tuzla, postaje 1998. godine, kada je samostalno uradio prvu operaciju na otvorenom srcu u BiH. Za razvoj ove klinike dobio je specijalno priznanje na izboru menadžera TK, a za dostignuća u oblasti zdravstva dodijeljena mu je "Tuzlanska plaketa sa zlatnim grbom". Član je Scientific foruma u Brazilu od 1999. godine, koji ga je izabrao u Međunarodni savjetodavni Bord.

Od 2002. godine je izvanredni profesor na Medicinskom fakultetu u Tuzli, a 2003. godine je izabran za gostujućeg profesora Univerziteta u Oslu. Internacionalna liga humanista ga je prošle godine proglasila Humanistom godine iz oblasti medicine.

U veljači ove godine proglašen je osobom godine za 2004. godinu.

Posljednjih mjeseci direktoru Klinike za kardiovaskularne bolesti u Tuzli, dr. Emiru Kabilu, dodijeljena su brojna priznanja medija ne samo iz BiH, kao ličnosti godine, te ga prati pompa čak veća nego kada je napravio prvu operaciju na kucajućem srcu. Razlog za priznanja svakako ima - nakon šest godina rada, na Klinici je urađeno više od 10.000 intervencija na srcu. Dovoljno, dakle, razloga za poseban interview koji je dr. Kabil dao za Hrvatski glasnik.

HG: Bili ste prvi ljekar koji je kao koordinator projekta suradnje sa centrom u Buffalo, otišao u SAD. Po povratku, uradili ste prvu operaciju na kucajućem srcu i upravo je uspjeh na tom polju učinio da Klinika za kardiovaskularne bolesti Tuzla, postane jedna od vodećih u regionu?

KABIL: - Kada su u pitanju operacije na otvorenom srcu, godišnje uradimo oko 500 operacija. Naravno, možemo raditi mnogo više, ali smo limitirani sredstvima koja za ove namjene izdvaja Fond solidarnosti Federacije BiH koji nas financira. Faktički, operiramo oko 400 pacijenata iz Federacije, a ostatak za druge, izvan Federacije i BiH. Uglavnom su to pacijenti s Kosova, iz Republike Srpske i Distrikta Brčko.

HG: Nedavno su se počeli raditi i zahvati koji otklanjaju aritmije srca. Kakvi su rezultati?

KABIL: - Razlika između jedne i druge procedure je u tome što je operacija na otvorenom srcu hiruška metoda koja podrazumijeva otvaranje grudnog koša da bi se napravila operacija na krv-

nim žilama srca, dok je aritmija tzv. invazivna metoda, gdje se uz pomoć nekoliko katetera, kroz preponu, prilazi srcu da bi se identificirali patološki putovi koji izazivaju aritmiju. Oni se presijecaju uz pomoć specijalnih strujnih noževa i ablatora i ostave glavni put k srcu. Kako smo i za te zahvate vezani za Fond solidarnosti, uglavnom radimo pacijente iz Federacije. Ove godine planiramo uraditi maksimalno stotinu intervencija.

HG: Veliku pažnju svojevremeno su privukle operacije na srcu primjenom robotike?

KABIL: - Ne radi se puno, možda jedna operacija mjesečno. Do sada je ukupno urađeno 18 operacija, a razlog je što su za "robotične" operacije potrebne posebne pripreme i posebno odabrani slučajevi. Riječ je o vrlo zahtjevnoj operaciji koja se radi uglavnom na jednom krvnom sudu. Trenutno na listi čekanja imamo tri ili četiri pacijenta, a godišnje se može raditi otprilike 25 "robotičnih" operacija.

HG: Od nekoliko medijskih kuća proglašeni ste osobom godine. Najviše pažnje je

nekako privukla nagrada Večernjakov pečat, koja Vam je dodijeljena posebno zahvaljujući čitateljima iz Hercegovine?

KABIL: - Samo je jedan razlog za takvo opredjeljenje, a to je kvaliteta usluga koje pružamo na KVB i odnos koji imamo prema pacijentima. Na našoj klinici taj je odnos potpuno korektan i transparentan, a to znači da nema nikakvog dodatnog plaćanja sestrama i ljekarima. Svi pacijenti koji dođu iz Hercegovine i drugih krajeva BiH, imaju papire kojima potvrđuju da su regulisali finansiranje svake operacije. Ljudi iz Hercegovine su prepoznali, prihvaćaju nas kao svoju kliniku i moram priznati da su sada naši najveći promotori. To što sam ja na čelu projekta jest slučajnost. Presudno je to da smo napravili kvalitetan tim, koji pacijenta stavlja u centar pažnje.

HG: Ovim povodom ste boravili u Hercegovini, imali ste dosta kontakata s raznim osobama. Kakve ste dojmove ponijeli?

KABIL: - Puno ljudi zna za našu kliniku, pa i za mene kao njenog direktora. Iznenaden sam koliko su zadovoljni našim radom i svjestan sam da je to priznanje ujedno i obvezuje. Svugdje su me ljudi zaustavljali, mnogi su me zvali telefonom kada su doznali da sam u Hercegovini. U cijelom tom odnosu, shvatio sam da su kvalitetni i pametni programi jači od nacionalnih i etničkih barijera, koje nas još koče u nekim oblastima. Ovako, gube svaki smisao, a ljudi vas gledaju kao stručnjaka, eksperta i sretnim su kad ste u njihovoj sredini. Ja ću to povjerenje znati vratiti, jer u Hercegovini planiramo održati nekoliko sastanaka koji će imati međunarodni karakter. Znam da će tamo biti vrhunski organizirano. S druge strane, ljudi će uvidjeti da mi nismo "lokalni igrači" i da radimo globalno, na nivou cijele BiH.

HG: Činjenica je da su ljudi iz BiH masovno odlazili na operacije u Zagreb, Split ili Beograd. Zahvaljujući Klinici, ali i Fondu solidarnosti koji omogućava besplatne operacije za građane, pacijenti dolaze u Tuzlu.

KABIL: - Točno je da je Fond solidarnosti odigrao veliku ulogu u tome, ali je točno i to da mi nismo jedina kardiokirurška klinika koju financira Fond. Niko iz Hercegovine ne ide u Sarajevo, što znači da za to postoji razlog. Pacijenti su prepoznali kvalitetu, ali i odnos prema njima, koji je dominantan. Upravo sada možete naći na našoj klinici 30% pacijenata iz Hercegovine, koji su operirani i čekaju na povratak kući. Znači, program je kvalitetan, jer vam ljudi vjeruju.

HG: Kolike su trenutno liste čekanja za koronarografiju, ugradnju stenta, aritmiju, za operacije na srcu?

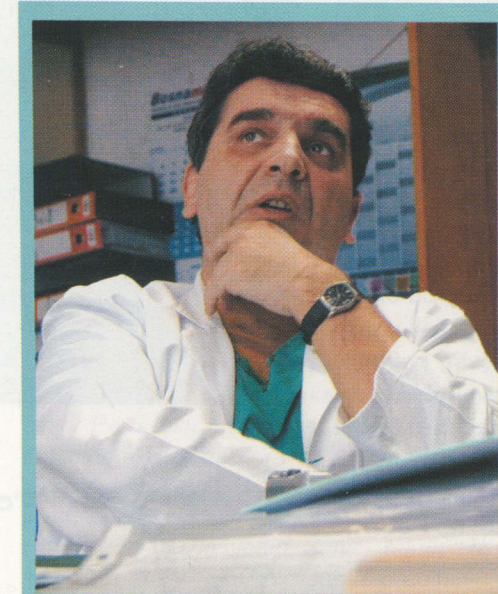
KABIL: - Na koronarografiju se čeka maksimalno tri i pol mjeseca. Sve opet ovisi o tome je li pacijent prema nalazima koje nam pošalje, hitan, poluhitan ili nije hitan. Naravno, i za dijagnostiku je pacijent mogao otići u privatne centre u Hrvatskoj, jer koronarografija nije toliko skupa, ali nitko ne ide. Pacijenti znaju da nakon urađene koronarografije, određene procedure i operativne zahvate mogu odmah završiti kod nas. I za stent je lista čekanja oko tri mjeseca, dok su za operacije na otvorenom srcu čeka od šest mjeseci do godinu dana.

HG: Spomenuli ste stentove, koliko se njih uradi godišnje?

KABIL: - Godišnje se ugradi oko 250 stentova. Ove godine, nadam se da ćemo dobiti kvotu od 400, jer je inače zabilježen trend porasta ovih zahvata u svjetskoj kardiologiji na što smo mi već ukazali ljudima u Fondu, kada smo tražili da se taj broj poveća najmanje dvostruko.

HG: Ponudili ste mogućnost da se i drugi medicinski centri kod nas uključe u projekt kardiologije?

KABIL: - Mi smo rekli da bi se interventna kardiologija mogla raditi u Mostaru. Čak se s Republikom Hrvatskom pokušavaju iznaći sredstva za kupnju aparature, ali se bojim da u Mostaru trenutno nemaju potrebne kadrove. Zato smo predložili da se edukacija radi u Tuzli, jer ako su kod nas mogle doći i educirati se kolege iz Slavenskog Broda, iz druge države, ne vidim zašto ne bi mogli iz Mostara, ili Banje Luke.

Kada će se skratiti liste čekanja na operacije?

One se mogu smanjiti odmah. Problem je što u Fondu nema dovoljno novaca. Vlada bi prema Zakonu o investiranju tercijalne zdravstvene zaštite trebala izmirivati svoje obaveze, što ne čini. Trenutno samo Fondovi zavoda zdravstvenog osiguranja kantona uplaćuju sredstva, dok Vlada ne uplati više od 10 - 15% svojih sredstava. Da uplati barem 50%, to bi bila duplo raspoloživa sredstva od ovih koje sada imamo i mi bismo umjesto 500 radili 800 operacija, a čekanje operacije svelo bi se maksimalno do pet mjeseci.

Jednostavno, kod nas bi svakodnevno imali 15 slučajeva za raditi, što ne bi imali u Zagrebu. Potpuno smo otvoreni za suradnju, jer smo prevazišli početnu fazu u kojoj smo se borili za pacijenta. Sada imamo reputaciju i druga faza je pokazivanje sposobnosti da multipliciramo naše

znanje. Operacije na otvorenom srcu za nas su rutina i želimo pokazati da smo i centar za edukaciju.

HG: Znači li to da su pacijenti izbacili iz glave nacionalne i entitetske granice, ali da liječnici nisu?

KABIL: - Ne bih rekao liječnici, nego administracija ustrojena voljom političara. Njih ne bira struka, nego politika i tako je u svim centrima. Moja je logika da dovedem najbolje i najkvalitetnije ljude, a logika administracije je ispoštovati papirologiju da bi se zaštitili, zato što nisu u ovom poslu. Između ta dva izbora nisam nikad zažalio što sam izabrao struku.

HG: Vama je nuđena i politička karijera, ali ste odbili?

KABIL: - Meni je nuđeno svašta. Da budem ambasador, ovo ili ono. Nuđeno mi hiljadu stvari, ali Bože sačuvaj! Ovo što sam doživio za mene je velika satisfakcija. Naravno, znam da to kreira nove neprijatelje i ljude koji su vam oponenti, ali i sad smatram da je za državu korisnije to što sada radim nego da sam, primjera radi, ambasador tamo u nekoj zemlji. Možemo mi govoriti što hoćemo, ali ja s ovom pozicijom mogu dogovoriti takve sastanke koji će pokazati ljudima koji dolaze izvana da Bosna ima budućnost. Nisam siguran da administracija to može uraditi.

HG: U javnosti se manje zna da ste i profesor na jednoj klinici u Oslu?

KABIL: - U interventnom centru Nacionalne bolnice u Oslu već dvije godine imam poziciju profesora. Praktično, šest do sedam puta boravim i radim u tom centru na dva projekta vezana za uvođenje novih metoda. One su povezane s onim što radimo na našoj klinici, a to su operacije na kucajućem srcu. Dio sam tima koji radi projekt iz kojeg će proizaći pet - šest naučnih radova, koji će pokazati dostignuća nove tehnologije u zdravstvu. Na neki način i to je priznanje meni i Klinici u Tuzli.

HG: Vaš angažman u Oslu doveo je do priče kako odlazite iz Bosne?

KABIL: - Kabil ne odlazi iz Bosne. Bosna i ova klinika jedna su stanica u mom životu. Smatram da čovjek koji se bavi ovim poslom ne može reći da je vezan samo za Tuzlu. Danas sam ovdje napravio operacije i za sedam dana idem u Oslo. Biću tamo pet dana i opet se vraćam ovdje. Zatim idem u San Francisco, pa u Mostar, Široki Brijeg, Banjaluku... Moj je posao da kupim nova znanja i donosim nove tehnologije, a ne da ostavljam Bosnu. Cilj mi je da dovedem u Tuzlu najkvalitetnije ljude. U travnju će u Tuzlu doći jedan od najvećih interventnih kardiologa na svijetu, profesor Antonio Colombo iz Milana. Njegov dolazak je potvrda da ovdje ima razuma i kvalitete. Jer zašto nije došao u druge centre, u Beograd, Zagreb, Skopje, Ljubljana ili Bukurešt?

HG: Pa recite, zašto baš u Tuzlu?

KABIL: - Zato što ćemo mi preko satelita i telekonferencija naše znanje prenijeti na druge kolege. To je potvrda da velika imena gradova ne čine veliku medicinu. Čine je ljudi koji rade, timovi.

Azra Kunosić
Foto: Miro Petrović

OPSTOJNOST BiH JE NEUPITNA

Polaganjem vijenaca na Partizanskom i Spomen groblju na Slanoj Banji u Tuzli, delegacije Skupštine i Vlade TK, Vojske FBiH, Općinskog vijeća i Općine Tuzla 1. ožujka - Dana neovisnosti BiH, odali su počast svim žrtvama u borbi za neovisnost Bosne i Hercegovine.

Tim povodom održane su svečane sjednice Skupštine TK i Općinskog vijeća Tuzla, na kojima su predsjedavajući ovih tijela, Amir Fazlić i Nada Mladina posjetili na povijesne odluke.

Podsjećajući na referendum održan 1. ožujka 1992. godine, predsjedavajući Skupštine TK, Amir Fazlić je spomenuo da je izjašnjavanjem dva milijuna građana, Bosna i Hercegovina stekla neovisnost.

"Taj čin je prethodio odluci o međunarodnom priznanju i prijemu BiH u UN, a Skupština R BiH je ovaj datum državnim praznikom proglasila 28. veljače 1995. godine" istakao je Fazlić.

Predsjedavajuća OV Tuzla, Nada Mladina je poručila da država BiH neće biti uništena i da nitko ozbiljan ne može dovesti u pitanje njenu opstojnost. Ona smatra da je za bolje sutra potrebno mnogo hrabrosti, rada, odricanja i vjerovanja u Bosnu i Hercegovinu i da je to put kojim trebaju krenuti svi građani naše zemlje bez obzira na nacionalnu pripadnost.

A. Ku-J. Ša.
Foto: M. Petrović

Dan neovisnosti BOSNE I HERCEGOVINE

Ovogodišnji Dan neovisnosti BiH nije donio ništa novo. Kao i prethodnih godina, datum koji obilježava izglasavanje državne neovisnosti Bosne i Hercegovine obilježen je samo u jednom dijelu zemlje, Federaciji BiH.

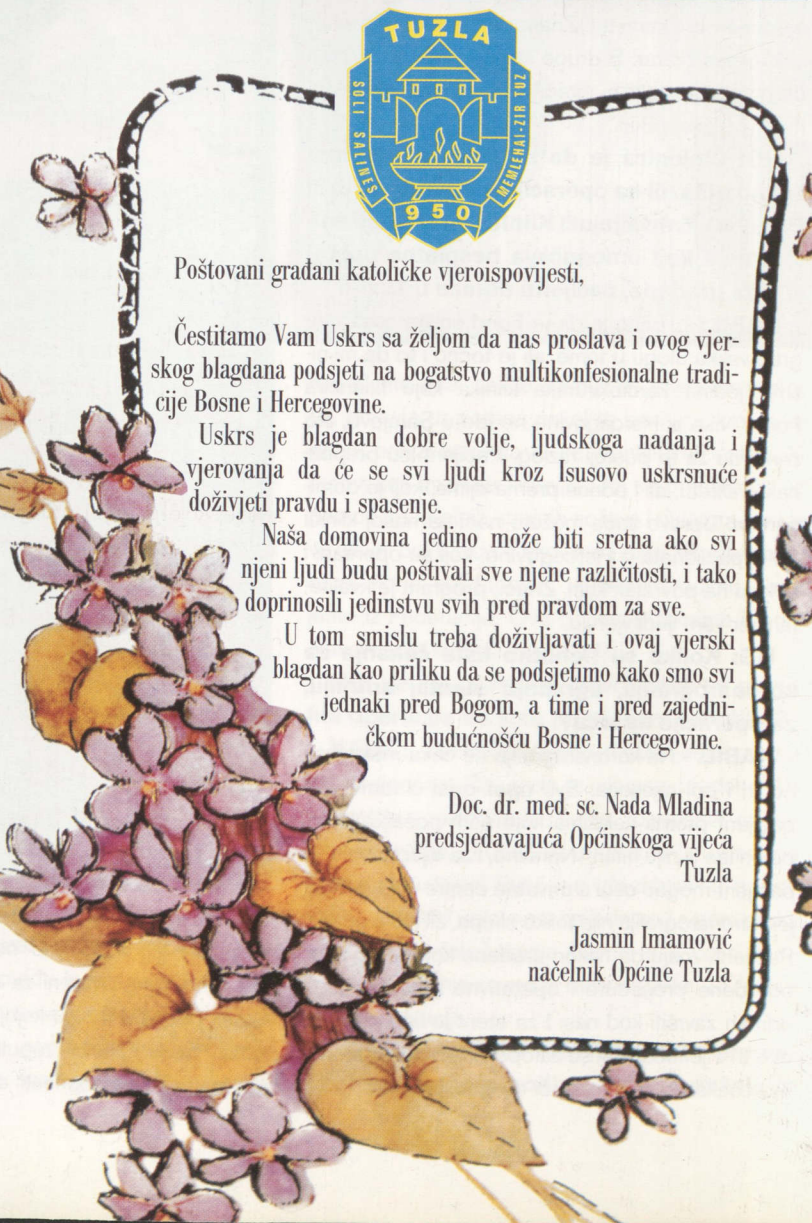
Neradni dan

Odlukom resornog federalnog ministarstva 1. ožujak je bio neradni dan, što znači da nisu radile škole, fakulteti i državne institucije te jedan broj poduzeća. U Sarajevu je održano i nekoliko svečanih akademija, te praznični prijam u rezidenciji "Konak", koji je ovaj put organizirao predsjedatelj Vijeća ministara Adnan Terzić.

Srpski političari ignorirali sve događaje vezane uz Dane neovisnosti BiH

Uz predstavnike diplomatskog zbora prijemu su prisustvovali hrvatski i bošnjački predstavnici u tijelima vlasti. Srpski političari su, kao i prethodnih godina, ignorirali taj i sve druge događaje vezane za obilježavanje Dana neovisnosti BiH.

U RS se 1. ožujka ne smatra praznikom jer, kako kaže predsjedatelj Predsjedništva BiH Borislav Paravac, taj datum predstavlja podsjećanje na "antisrpski referendum" o nezavisnosti BiH.

Poštovani građani katoličke vjeroispovijesti,

Čestitamo Vam Uskrs sa željom da nas proslava i ovog vjerskog blagdana podsjeti na bogatstvo multikonfesionalne tradicije Bosne i Hercegovine.

Uskrs je blagdan dobre volje, ljudskoga nadanja i vjerovanja da će se svi ljudi kroz Isusovo uskrsnuće doživjeti pravdu i spasenje.

Naša domovina jedino može biti sretna ako svi njeni ljudi budu poštovali sve njene različitosti, i tako doprinosili jedinstvu svih pred pravdom za sve.

U tom smislu treba doživljavati i ovaj vjerski blagdan kao priliku da se podsjetimo kako smo svi jednaki pred Bogom, a time i pred zajedničkom budućnošću Bosne i Hercegovine.

Doc. dr. med. sc. Nada Mladina
predsjedavajuća Općinskoga vijeća
Tuzla

Jasmin Imamović
načelnik Općine Tuzla

hrvatska
demokratska
zajednica

croatian
democratic
union

IZBORNA SKUPŠTINA ŽO HDZ BiH SOLI

Na izbornoj skupštini Županijske organizacije HDZ BiH Soli održanoj u subotu, 12. ožujka u Tuzli izabran je novi Županijski odbor koji prema rezultatima glasanja broji 15 članova. Po općinskim odborima u Županijski su izabrani iz Srebrenika - Mato Novaković, iz Živinica Slaviša Andrić, Goran Mišić i Veno Žepić, iz Lukavca Branko Vareškić, iz Banovića Franjo Krešić, iz Driječa - Čelić Josip Tomić i Tuzle Rado Pejić, Mijo Krešić, Mato Brkić, Željko Pešić, Vlado Pavljasević, Stjepan Vilušić, Goran Sabranović i Zvonimir Kubinek. Izabran je i tročlani Nadzorni odbor ŽO HDZ BiH Soli u koji su imenovani Ivo Andrić Roba, Adolf Banović i Ivan Šimunovski.

Na izbornoj skupštini usvojeno je i izvješće predsjednika Županijskog odbora HDZ Soli Mije Krešića o radu od travnja 2002. godine. U otežanim okolnostima djelovanja koje su uzrokovane objektivnim problemima, ali i subjektivnim slabostima unutar HDZ Soli uspjeli smo zadržati status daleko najjače hrvatske stranke na ovim prostorima. Dobiveni broj glasova na općim izborima na razini Tuzlanske županije opomena su da do narednih izbora moramo izmijeniti način djelovanja. Ukoliko želimo vratiti status parlamentarne stranke na razini TŽ moramo pojačati rad s temeljnim ograncima, obnoviti rad Mladeži HDZ, poboljšati odnose s udrugama proisteklim iz domovinskog rata i hrvatskim institucijama kulture i što je najvažnije sačuvati jedinstvo unutar stranke, kazao je Krešić. Poseban ton izbornoj skupštini ŽO HDZ Soli dalo je prisustvo hrvatskog člana Predsjedništva BiH dr. Dragana Čovića. U posebnoj izjavi, usvojenoj na Skupštini izaslanici su pozvali dr. Čovića da ne popusti pod pritiscima da podnese ostavku te poručili da je Hrvatski narod u BiH izabrao svog člana predsjedništva i da jedino Hrvatski narod ima pravo tražiti njegovu ostavku.

Sam hrvatski član predsjedništva BiH dr. Dragan Čović, prerastanje kaznenih prijava u optužnicu u slučaju "Lijanovići", nazvao je montiranim političkim procesom koji ima za cilj oslabiti HDZ BiH pred početak pregovora o ustavnim promjenama. "Ponosan sam na sve što sam uradio i jasni su mi motivi onih koji me žele smijeniti, žele nas isprovocirati, žele radikalizam u HDZ-u kako bi imali opravdanje za svoje postupke. Međutim, nećemo nasjesti na njihove provokacije, HDZ će u skladu sa svojom demokratskom tradicijom nastaviti svoj rad u interesu Hrvatskog naroda.

Naša je obveza da osiguramo ravnopravnost Hrvata u BiH nakon ustavnih promjena, za taj cilj sve su žrtve opravdane kazao je Čović. Poštovat će mo odluke institucija vlasti, a s međunarodnom zajednicom sačuvat ćemo partnerstvo jer će oni koji donose pogrešne odluke kad-tad pogledati. Za mene osobno naj mudrije bi bilo da se povučem, ali na tu odluku nemam pravo nakon potpore koju sam dobio od svojih stranačkih kolega kazao je Čović, još jednom ponovivši da će predsjedništvo HDZ BiH zauzeti konačan stav. Spreman sam na sve što me čeka, spreman sam da me smijene ili čak uhite i sam visoki predstavnik za BiH Paddy Ashown savjetovao mi je da se iz predsjedništva povučem na nekoliko mjeseci dok se stvari ne smire, no to ne želim učiniti kazao je Čović. Kazao je da se radi i o izritiranosti pojedinih predstavnika međunarodne zajednice kojima u ovoj godini ističe mandat, a kao primjer je naveo 50-tak poziva iz OHR-a da otkáže sastanak predstavnika vodećih političkih stranaka u Neumu. Na kraju pozvao je članove HDZ na jedinstveno i na stavljanje u stranu personalnih interesa jer kako je kazao Čović došlo je vrijeme kada se u BiH definitivno određuje sudbina Hrvatskog naroda.

Osim Čovića, članove izborne skupštine ŽO HDZ Soli pozdravili su uz želju za uspješnim radom dekan Tuzlanskog dekanata prečasni Pero Iljić, gvardijan franjevačkog samostana u Tuzli fra Zdravko Anđić, predsjednica Matice Hrvatska Tuzla Marica Petrović, predsjednik Upravnog odbora Društva Hrvatski dom Tuzla Josip Šimić, tajnik HKD Napretka Tuzla Juraj Novosel i predstavnik Udruga proisteklih iz domovinskog rata HVO-a Soli.

RS

IZBORNA SKUPŠTINA OPĆINSKE ORGANIZACIJE HDZ BiH TUZLA

Izborna skupština Općinske organizacije HDZ BiH Tuzla održana je 26. veljače 2005. godine u Kongresnoj dvorani hotela Tuzla.

U Općinski odbor HDZ BiH Tuzla izabrani su slijedeći kandidati: Ivo Andrić-Lužanski, Danijela Banović, Pejo Banović, Božo Čajić, Zvonimir Jakovljević, Gabrijel Jokić, Josip Jukić, Anto Jurić, Mijo Krešić, Vlado Madžarević, Ivo Marić, Ivica Marinović, Damjan Nišandžić, Rado Pejić i Dragan Petrović.

U Nadzorni odbor izabrani su:

Mato Brkić, Zdenko Jokić i Janjka Kerošević. Na sjednici Općinskoga odbora HDZ BiH Tuzla izabrani su: predsjednik Damjan Nišandžić, dopredsjednici Ivica Marinović i Anto Jurić, tajnik Dragan Petrović, rizničar Gabrijel Jokić.

U K R A T K O

Podignuta optužnica protiv sedmorice Hrvata

Tužiteljstvo BiH podiglo je 2. ožujka optužnicu protiv hrvatskoga člana BiH Predsjedništva dr. Dragana Čovića, Slave, Mladena, Joze i Jerka Ivankovića - Lijanovića, Mate Tadića, predsjednika Ustavnog suda BiH i Zdravka Lučića, profesora.

Američki Hrvati zbog pritisa na Čovića uputili oštro intonirano pismo

Predsjednik organizacije Udruženja američkih Hrvata (CAA) George Rudman uputio je u ime upravnoga odbora te udruge novo, vrlo oštro intonirano pismo visokom predstavniku Paddyju Ashdownu, upozoravajući ga kako će se pred Odborom za međunarodne odnose američkog Kongresa održati novo saslušanje o kršenju ljudskih prava Hrvata u BiH, uključujući i pritisak na hrvatskog člana BiH Predsjedništva dr. Dragana Čovića da dade ostavku.

Paddy Ashdown, u intervju u Večernjem listu, 6. ožujka je između ostalog, rekao o dr. Draganu Čoviću:

"...Ponovit ću što sam već više puta rekao u javnosti: smatram ga veoma izravnim i političarom s kojim je lako surađivati. Ono što je radio kao član Predsjedništva BiH, potvrdilo je njegovu opredijeljenost za reforme. Koliko mi je poznato, kao političar uvijek je na prvo mjesto stavljao interese ljudi koji su ga izabrali i interese ove zemlje. Očekujem da će i dalje nastaviti raditi tako..."

Ustavni sud BiH stao je u zaštitu svoga predsjednika Mate Tadića, jer na rad suca se ne može utjecati navodima koji nisu ispitani i dokazani u postupku suda.

Predsjedništvo HDZ-BiH dalo je, 21.

ožujka, punu podršku dr. Čoviću i pozvalo ga da ne odstupa s funkcije člana Predsjedništva, dok Europska komisija u BiH i Paddy Ashdown traže da odmah podnese ostavku!

Predsjedništvo BiH podržalo je dr.

Dragana Čovića. Optužnica protiv Čovića ne smije se odraziti na rad kolektivnog šefa države.

Dragan Čović je objavio da se neće

povući s dužnosti u Predsjedništvu BiH, ali će poštovati smjenu.

Povučena optužnica protiv četvorice Hrvata:

Ive Andrića-Lužanskog, Zdravka Batinića, Petra Milića i Marka Tokića. Tužitelj Tužiteljstva BiH John Mc Nair povukao je potpuno optužnicu jer pomenuti nisu krivi. (Vijesti: Tisak, TV, Radio)

Politika i političari

Gospodin **Miodrag BUKVIĆ**, zastupnik u Skupštini Brčko - Distrikta, svoj zastupnički paušal u iznosu od 2.200 KM svakoga mjeseca podijeli na 15 poznatih adresa i to siromašnoj djeci.

Parlamentarac Bukvić zaslužuje sve čestitke i pohvale, pa i nagrade za humanost. Samo da ovu njegovu gestu, bar djelomično, prepisu vijećnici u Općinskomu vijeću Tuzla i zastupnici u Skupštini Tuzlanske županije, a mogu i oni u federalnim i bosanskohercegovačkim državnim parlamentima.

P.S. Prednost imaju oni što sudjeluju u radu više parlamenata i još više komisija.

Poslije promocije Časopisa "GRADOVRH", što ga publicira Matica hrvatska Tuzla, a kao glavna i odgovorna urednica potpisuje **mr. Marica PETROVIĆ**, jedan od promotora gospodin **Čazim SARAJLIĆ** u nezvaničnom je i neobvezatnom razgovoru za sebe rekao da mu uz prezime ili ime treba dodati titule hadži-hafiz efendija Sarajlić.

Nemam ništa protiv toga, ali bi prije dodjeljivanja svih tih titula i zvanja trebalo provjeriti je li išao na hadž i koliko od časnoga Kur'ana umije napamet izgovoriti. Ono efendija prihvaćam b(r)ez provjere.

Primarius **Srećko dr. TUNJIĆ**, lider HSS-a Tuzlanske županije prvi je iz političkih krugova reagirao na izbor **Sulje SULJEVIĆA**, iz Stranke za BiH, na dužnost predsjedatelja Općinskoga vijeća Lukavac. Uvjet za uskakanje u ovu fotelju je bilo njegovo izjašnjavanje da je po nacionalnosti Bosanac, čitaj ostali i nekonstitutivni.

Ovih dana gospodin Tunjić mi je priopćio jednu ispravku. "**Poznajem gospodina Suljevića kao časnu i poštenu osobu, pa vjerujem da će se vratiti svojim korijenima i bošnjaštvu, te lukavačkim Hrvatima vratiti dužnost prvog čovjeka lokalnoga parlamenta.**"

Ne sporim Suljevićeva prava i osobine, ali ne vjerujem da će se odreći zaposjednute dužnosti.

Na izvještajno-izornoj sjednici Skupštine Općinske organizacije HDZ-a Tuzla, pravnik **Anto GRBIĆ** je rekao kako je iz novina saznao da vijećnika u Općinskomu vijeću Tuzla **Mije KREŠIĆA**, nije bilo u dvorani kada je trebalo obrazlagati kandidaturu **Damnjana NIŠAN-DŽIĆA**, za predsjedatelja Općinskoga vijeća Tuzla.

Prozvani Krešić je to demantirao i bio je u pravu, ali je (ne)svjesno i (ne)namjerno zaobišao činjenicu da ga nije bilo uz kolegu Nišandžića, kada se ovaj sam morao povlačiti s bojnoga polja prilikom izbora dopredsjednika Vijeća.

Gospodin **Ivica MARINOVIĆ** je opet, čini mi se pola u šali, a pola u zbilji, prozvao moju malenost da sam dezinformirao javnost. Umjesto te, olako izrečene, tvrdnje pametnije bi mu bilo da do pune istine dođe u razgovoru sa svojim supartijcima.

Nedavno sam u jednoj publikaciji pročitao znanstveno-političke odrednice Bošnjaci, bosanski Srbi i bosanski Hrvati; zatim Bošnjaci-muslimani, Srbi-pravoslavci i Hrvati-katolici.

Nemam ništa protiv tih određenja ili ispravnije rečeno nikome ne sporim te i takve odrednice, a eventualne polemike prepuštam učevnijim i upućenijim od mene. No, nameću mi se neka pitanja - postoje li istodobno srbijanski, crnogorski, hrvatski i ini Bošnjaci; te što ćemo sa Bošnjacima, Srbima i Hrvatima koji se izjašnjavaju ateistima.

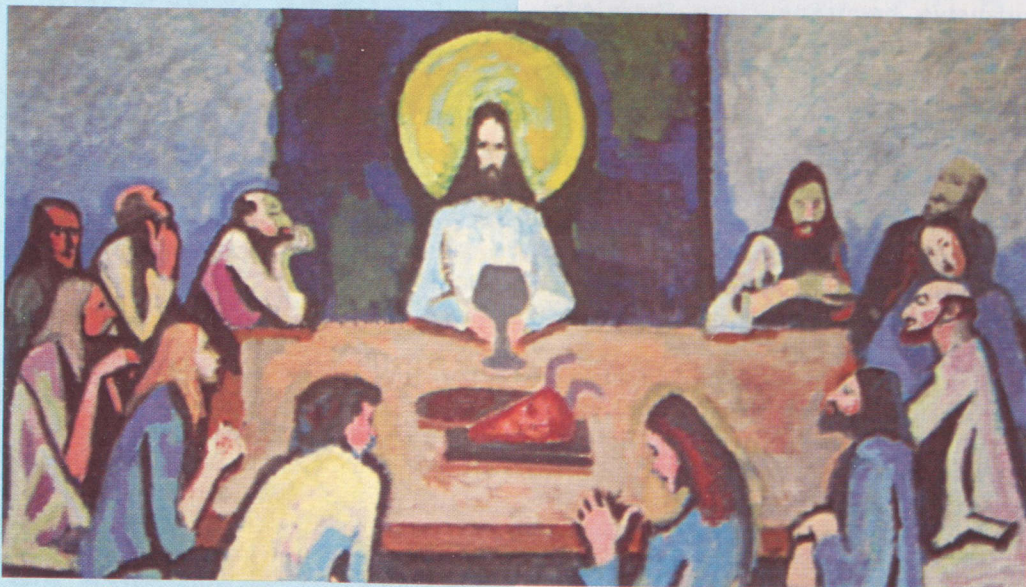
U "Katoličkom tjedniku" broj 45, od 7. studenog 2004. godine, sa zadovoljstvom sam pročitao tekst pod naslovom "Kad ječam zamirše", autora **dr. Zdenka SPAJIĆA**. U jednom dijelu ovoga uratka gospodin Spajić pita: "**Samo kako objasniti da se ljepota ne doživljava očima i nježnost dlanovima?! Kako objasniti da se život ne mjeri godinama i bogatstvo brojkama?!**"

Vjerujem da nas pisac Spajić želi uputiti da odgovore na postavljena pitanja potražimo u vjeri i Bogu. No, unatoč tomu postavljam mu pitanje kako mi, obični smrtnici - naročito ateisti, sve navedeno da doživimo i izbrojimo. Ljepotu i nježnosti osobito.

U mnogim novijim djelima političke i pravne literature, kao četvrti vid vlasti, uz zakonodavnu, sudsku i izvršnu sve češće se spominje i "MEDIJSKA"-vlast.

Možda je to tako u bogatoj i pismenoj zapadnoj Europi ili Americi, a u Bosni i Hercegovini, gdje živi 58 posto punoljetnih osoba s nezavršenom ili jedva završenom osnovnom školom, daleko smo i od čitanja novina, a još dalje od medijske vlasti.

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

**Neka mir Uskrsloga Krista zavlada našim dušama i odnosima među ljudima
SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS VAM ŽELI
Udruga obitelji hrvatskih branitelja poginulih i nestalih u domovinskom ratu
HVO - SOLI TUZLA**

Odobrena sredstva nacionalnim kulturnim društvima

**Vlada
Tuzlanskog kantona
financira**

**BZK "Preporod",
HKD Napredak" i
SKPD "Prosvjeta"**

Vlada Tuzlanskog kantona, 17. ožujka odobrila je sredstva sa budžetske pozicije "organizacije i udruženja TK", predviđena za financiranje tri nacionalna kulturna društva u Tuzlanskom kantonu: Bošnjačke regionalne zajednice kulture "Preporod" TK, Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" Tuzla i Srpskog kulturno - prosvjetnog društva "Prosvjeta" Tuzla.

Sredstva od 96.000 KM, odobrena su Bošnjačkoj kulturnoj zajednici "Preporod" TK i BKZ "Preporod" općina Tuzlanskog kantona. Raspodjela ovih sredstava će se vršiti u skladu sa potpisanim ugovorom između Kantonalnog i općinskih organizacija "Preporod". Po sličnom principu će biti dijeljena i sredstva u iznosu od 36.000 KM dodijeljena Hrvatskom kulturnom društvu "Napredak", koje se obavezalo da će prema sporazumu sa Hrvatskim društvom "Hrvatski dom" pružiti odgovarajuću financijsku potporu.

Jedino će Srpsko kulturno - prosvjetno društvo "Prosvjeta" raspolagati kompletnim sredstvima u iznosu od 12.000 KM.

A. Ku.

SLOBODA IZBORA MORALA

Mnogi će također, slobodu rado zamišljati kao nešto plemenito, uzvišeno ili aristokratsko. Riječ je o određenim shvaćanjima slobode kao nesvakidašnjih stremljenja, stanja i osjećanja, uzdignutih iznad naše prosječne svakodnevice, čija se stvarnost smatra nedostojnom, trivijalnom, banalnom. To su na primjer negativna osjećanja spram opskurnih materijalnih uvjeta egzistencije, ili osjećanja odbijanja da se prizna važnim razumijevanje svakodnevnih malih briga ljudi, a koje se od nas očekuje. Naročito mladi ljudi vole govoriti o slobodi u ovim apsolutnim i uzvišenim varijacijama i na razgovore o tome troše sate i sate, neumorno je pokušavajući dohvatiti.

PIŠE: Romeo KNEŽEVIĆ

Sloboda je egzistencijalno i moralno stanje. Sloboda se kao fenomen vrlo često čini fiktivnom pojavom, i mnogi će se o njoj upravo na taj način izraziti. Gdje su korijeni tome, na to pitanje je teško odgovoriti. Prvo što čovjeku odmah pada na pamet jeste, da je to možda posljedica životnih razočaranja, ili da se radi naprosto o samo jednoj od velikih riječi (poput mnogih drugih velikih riječi).

Međutim u posebnim okolnostima mnogi će biti skloni da slobodu izrazito podržavaju kao najvišu vrijednost. To su na primjer okolnosti izdržavanja zatvorske kazne ili dugogodišnjeg egzila, ili strogog vojničkog načina života; ili okolnosti u kojima su zapriječene naše osnovne funkcije i potrebe, kao što je život u strogim obiteljskim prilikama ili dugotrajno trpljenje nečije ucjene; ili ovisničko stanje o nekim potrebama, kojih se nastojimo osloboditi. Mnogi će u navedenim okolnostima izrazito govoriti o slobodi kao izvanrednoj vrijednosti i s njima ćemo se bez dvoumljenja spremno složiti. Ali ako nismo u sličnim okolnostima, naše povlađivanje će sigurno biti sa zadržkom. U razgovorima o slobodi mnogi će također rado govoriti o njoj kao posebnom unutrašnjem stanju koje ne ovisi ni o čemu izvanjskom (kao u prethodno spomenutim slučajevima). Ona je bitno određena reći će nečim unutarnjim, duhovnim duševnim, psihološkim, "nevidljivim"... što ima najveći utjecaj na sve ostalo što postoji u čovjeku i svijetu. Slično se vrlo često sloboda zamišlja i kao potpuna sloboda, neovisna i od "unutarnjeg" porijekla. Jer hoće kazati - kakva bi to bila sloboda koja o nečemu ovisi, pa makar se radilo i o duhovnom, unutrašnjem porijeklu?! Ona je početak i kraj svega, najviše i najvrednije, od svega što postoji. Ali i kod najmanjeg pokušaja bližeg određivanja tako shvaćene slobode, mnogi će ostati zbunjeni i neće moći ništa određenije o njoj kazati.

Mnogi će također, slobodu rado zamišljati kao nešto plemenito, uzvišeno ili aristokratsko. Riječ je o određenim shvaćanjima slobode kao nesvakidašnjih stremljenja, stanja i osjećanja, uzdignutih iznad naše prosječne svakodnevice, čija se stvarnost smatra nedostojnom, trivijalnom, banalnom. To su na primjer negativna osjećanja spram opskurnih materijalnih uvjeta egzistencije, ili osjećanja odbijanja da se prizna važnim razumijevanje svakodnevnih malih briga ljudi, a koje se od nas očekuju. Naročito mladi ljudi vole govoriti o slobodi u ovim apsolutnim i uzvišenim varijacijama i na razgovore o tome troše sate i sate, neumorno je pokušavajući dohvatiti.

Za slobodu će mnogi navesti i različita područja života kao "mjesta" u kojima se ona nalazi. Na primjer, kazat će, da se ona nalazi u obitelji, u poslu, u glazbi, u kockanju, u hobiju, u dokolic i u nečemu već, baš kao da se radi o određenoj stvari do koje samo treba doprijeti,

osvojiti je i prepustiti joj se i sve će tada biti u najboljem redu.

Sloboda bi u okvirima ljudskog **mnijenja** kao jednog od oblika svijesti, izgledala otprilike ovako, kako je ovdje opisana.

Slobodno znanje

Slobodno se zamišlja i drugačije, naročito unutar obrazovanih društvenih slojeva uopće i posebno kod humanističkih obrazovanih pojedina i grupa, ali to je zasebno pitanje o čemu će ovdje u nastavku biti riječ. Tvrdim da je raskorak između svjesnih i nesvjesnih dijelova naših ličnosti neobično veliki i da su svjesni dijelovi ličnosti, kao što su to neki veliki psiholozi već davno primijetili, samo vrhovi ledenog brijega. Pojam nesvjesno ovdje međutim koristim u sasvim običnom smislu "neosviještenih" ili još određenije, "nedovoljno osviještenih" aspekata ličnosti pojedinaca, njihovih djelovanja, motiva ili potreba, a nipošto ne u smislu "nesvjesnog" kako se on javlja kod Yunga ili kod Freuda. Na ovom mjestu uloga *Znanja* se sada primarno postavlja kao najvažnija kategorija u našem tematiziranju fenomena slobode. Postavlja se naime pitanje, na koji način gore spomenuti obrazovani pojedinci i grupe zamišljaju slobodu, jesu li njihove zamisli također samo na razini mnijenja ili su one vrednije, imaju veću - (da ne kažem, specifičnu) "težinu"? I kakva je doista uloga **znanja** u zamislima o slobodi? Pozitivna ili negativna? Doprinosi li znanje išta našem poimanju slobode; i ne samo poimanju, nego i oslobađanju, ili ne doprinosi?

Svi pozitivistički orijentirani misleći duhovi, a njih je uvijek bilo puno u svim povijesnim epohama, ovdje će jedinstveno odgovoriti pozitivno, reći će **da** i neće se nijednog trenutka dvoumiti o tome. Velika većina ostalih mislećih duhova (koje također ubrajamo u obrazovanje slojeve prema gore postavljenoj razlici) reći će također "da" - ali sa rezervom! Među njima naročito će odlučno to reći kritički raspoloženi filozofi, ali i mnogi drugi s područja humanističkih znanosti i umjetnosti. Nema sumnje u to da je upliv znanja u tehnološkom unapređenju života najveći mogući i, posljedično toga, u unapređenju blagostanja homo sapiensa, uopće. Nedvojbeno je i to da se blagostanje u specifičnom smislu odnosi na različite načine i na sve ostale spomenute obrazovane društvene slojeve, odnosno na njihove vrijednosti koje njeguju. I taj utjecaj ti slojevi otvoreno priznaju. Na strani pozitivističkih shvaćanja o ulozi znanja u poimanju slobode su i temeljna antička dostignuća, zapravo, Sokratovo učenje o (objektivnim) pojmovima kao znanju i njihovoj ulozi u spoznaji. (Za Sokrata, razumije se posebno u etici, pa dakle i u slobodi). Ali ova Sokratova dostignuća su, ravnopravno i istodob-

no, i pozitivan prilog humanističkom i kritičkom razumijevanju znanja, kao ne manje odlučnom, ali nepragmatičnom faktoru, širenja ljudske slobode, kroz etičko ponašanje. Sam je Sokrat najbolji primjer za to, kako svojim djelo(vanje)m, tako i primjerom vlastitog života, što je poznato. Postoje međutim i nepragmatična područja života u kojima znanje ne može imati nikakav svoj doprinos (ili je taj doprinos sekundaran ili vrlo ograničen ili neznan). To su beskraja egzistencijalna područja života-i-smrti, kao i granična područja ljudske duhovnosti i djelovanja (oblici umjetničkog izražavanja ili oblici religijskog ispoljavanja) koja proizlaze iz takvog egzistencijalnog položaja čovjeka. Prethodno sve navedeno imajući u vidu, pozitivistička shvaćanja, a zapravo "vjerovanja" u "znanje slobode" - da upotrijebim jednu takvu sinkretističku sintagmu - ne mogu se opravdati, pa ni prihvatiti.

Stalna svijest o izboru

Sloboda je egzistencijalno i moralno stanje. U slobodu (ili neslobodu, neki će reći) mi smo pali vlastitim rođenjem, ona je dio našeg ukupnog biološkog habitusa kao sisara poput drugih, sličnih živih bića, koja u tom svom položaju nalaze slobodu ili neslobodu, tražeći hranu, čuvajući se od opasnosti, oplodavajući se u okviru istog tog habitusa. Usprkos zakržljalosti i inferiornosti nekih ljudskih čula spram životinjskih, a i nekih shvaćanja o razumu kao šestom čulu, **razum** je ipak jedno svjetlo upaljeno nekad, jednom davno, na počecima ljudske povijesti koje i danas sja. Čovjek je promijenio **ponašanje** u odnosu na druge sisare. U pribavljanju hrane kroz jednostavne mentalne planove on je stekao istančaniji i brižljiviji sluh i duh, za sebe i bližnje oko sebe, kažemo da je postao slobodniji i odgovorniji istovremeno, dijapazon njegovog ukupnog odnosa spram postojanja kao prirode, postao je širi. Ali neke kardinalne činjenice svog postojanja nije mogao promijeniti nikakvim mentalnim planovima, kao što to ljudski rod nije u mogućnosti niti danas. Sloboda je danas više nego ikada prije, neprestano pitanje izbora između više mogućnosti ili "stvari", ona je uvijek i stalno pitanje odgovornosti dakle i, moralno pitanje per excellence. Ona je **stalna svijest** o tome da - sasvim hegelijanski rečeno - dok neke stvari izabiraju, prihvaćamo druge, *istodobno uvijek, odbacujemo*, više ili manje pozitivno i istodobno, više ili manje **negativno**. Jedino od nas **osobno** kao individua, pojedinaca, ovisi kako ćemo djelovati: više pozitivno a manje negativno, ili pak obrnuto, manje pozitivno, a više negativno. Naša sloboda je dakle, naš trajan trud oko suviška pozitivnog djelovanja, borba za pozitivnu moralnu "bilancu".

Stepinac je primjer
kako nasljedovati Krista

Na 45. obljetnicu smrti blaženoga Alojzija Stepinca i blaženikov spomendan 10. veljače u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu svečano misno slavlje predvodio je vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić.

Kardinal Josip Bozanić Službeno preuzeo kardinalski naslov crkve sv. Jeronima u Rimu

U ozračju duboke povezanosti Crkve u Hrvatskoj s Općom Crkvom te u osobitoj povezanosti Crkve u Hrvatskoj s papom Ivanom Pavlom II. u nedjelju 27. veljače zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić preuzeo je kardinalski naslov drevne hrvatske crkve sv. Jeronima u Rimu, u sklopu svečanoga misnog slavlja.

"Crkva i uz nju ustanove Svetoga Jeronima u Rimu kroz više od pet stoljeća imali su i danas imaju za Hrvate simbolično značenje jer na jednom mjestu u papinu Rimu predstavljaju sveukupnu naciju. Ovo je središte okupljanja hrvatske rimske kolonije, ova je crkva stjecište brojnih naših hodočasnika, ovo je mjesto u nesklonim povijesnim prilikama imalo za hrvatski narod značenje slobodne oaze gdje su se odvijale brojne vjerske i kulturne inicijative za dobro naroda i domovine" - rekao je kardinal Bozanić.

Biskupu Komarici odličje u Osnabrücku

Biskupu dr. Franji Komarici upriličilo je svečano primanje nadgradonačelnik Hans-Jürgen Fip u povijesnoj vijećnici. U svome govoru, prigodom uručivanja biskupu Komarici spomen-odličja toga "grada mira", nadgradonačelnik Fip prisjetio se biskupova predavanja 12. veljače 1992. i dramatičnog biskupova apela da se ne dopusti širenje rata iz Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu.

Peti susret predsjednika Biskupske konferencije Jugoistočne Europe

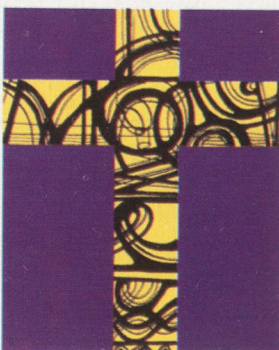
U dvorani Pavla VI. na Vrhbosanskoj bogosloviji od 25. do 27. veljače održan je 5. susret predsjednika Biskupskih konferencija Jugoistočne Europe pod predsjedanjem švicarskog biskupa mons. Amédéea Graba, predsjednika svih predsjednika Biskupskih konferencija Europe. Tema susreta bila je društvena situacija te odnos kršćanstva, islama, sekularizacije i moderniteta u zemljama Jugoistočne Europe.

Crkva se zauzima za pravdu i pomirenje

Peti godišnji susret predsjednika biskupskih konferencija jugoistočne Europe okupio je u Sarajevu biskupe iz sedam zemalja. - Pojam katoličke Europe ne smije se svesti na 25 država koje su članice Europske unije - izjavio je predsjednik Vijeća biskupskih konferencija Europe, švicarski biskup Amedee Grab. Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić izjavio je kako su tom prigodom razmijenjene informacije koje pridonose rušenju predrasuda i prepoznavanju stvarnih problema. Biskup Franjo Komarica istaknuo je kako je biskupima iz jugoistočne Europe predstavljena stvarna slika stanja u BiH kako bi dobili dojam o stanju u zemlji. Naglašeno je kako će Crkva u BiH nastaviti s uspostavljanjem pozitivnog ozračja u zemlji te se zauzimati za pravdu i pomirenje. U subotu navečer slušana je misa za diplomate u sarajevskoj katedrali, a nakon mise pripremljeno je svečano primanje u Vrhbosanskoj bogosloviji, na kojem su bili hrvatski član Predsjedništva BiH dr. Dragan Čović, međunarodni dužnosnici te predstavnici vjerskih zajednica u BiH.

Dani kršćanske kulture Split, 12. - 22. ožujka 2005.

"Dani kršćanske kulture" uključivat će više raznovrsnih kulturno-javnih sadržaja namijenjenih najširoj publici. Riječ je o izložbama,

koncertima, tribinama, okruglim stolovima, predstavljanjima knjiga, kazališnim predstavama, filmskim projekcijama..., koje za cilj imaju pokazati da i u suvremenoj kulturi nastaju velika umjetnička, kulturna, književna i znanstvena djela

nađahnuta kršćanskim vrijednostima koje su iznjedrile europsku kulturu.

Predstavljena monografija fra Petra Perice Vidića

U Velikoj dvorani Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u Sarajevu predstavljeno je 8. veljače 2005. godine drugo

dopunjeno izdanje monografije FRA PETRA PERICE VIDIĆA. Monografiju je uredio Mirko Marjanović, a dvojezično (na hrvatskom i engleskom) objavila Akademija nauke i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Sve nazočne na početku je, u ime izdavača pozdravio akademik dr. Božidar Matić, predsjednik ANUBiH. O slikarskom putu bosanskog franjeva fra Perice Petra Vidića i drugom dopunjenom izdanju monografije govorili su prof. dr. Sadudin Musabegović, Vefik Hadžismajlović i prof. dr. fra Luka Markešić.

Papina knjiga

Nova knjiga pape Ivana Pavla II. "Sjećanje i identitet" objavljena je i na hrvatskom jeziku u izdanju Verbuma iz Splita. Hrvatski prijevod objavljen je među prvim prijevodima u svijetu, čak deset dana prije predviđenog engleskog izdanja i samo dvadesetak dana nakon predstavljanja izvornog izdanja u Vatikanu. U svojoj petoj knjizi, koja je već postala pravi bestseller u zemljama u kojima je objavljena, Papa progovara o ključnim temama moderne povijesti - nacizmu, komunizmu, nacionalizmu i domoljublju.

(KTA, Glas koncila, Večernji list, Katolički tjednik)

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO NAPREDAK

Sjednica Središnje uprave HKD Napredak "NAPRETKU" SE VRAĆA IMOVINA U ZAGREBU

U subotu, 26. veljače u Sarajevu je održana druga sjednica Središnje uprave Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak". Na početku su sastanka članovi Središnje uprave "Napretka" pozvali napretkovce kao i sve ostale da se mole za zdravlje pape Ivana Pavla II. koji je inače doživotni član "Napretka".

Glavni tajnik Napretka mr. Hrvoje Šapina i član Središnje uprave Davor Arapović podnijeli su izvješće o obnovi Napretkovih prostorija u Sarajevu financiranoj od strane Vlade Republike Hrvatske te je rečeno kako su radovi izvedeni kvalitetno i u roku čime je izvršena i sanacija dijelova Napretkove palače.

Zaključeno da se u idućem razdoblju napravi plan posjeta Napretkovih podružnica kao i realizacija plana kako bi se bolje upoznao s njihovim radom i dale smjernice za što kvalitetniji rad i još bolje rezultate.

Predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić članove Središnje uprave upoznao je s tijekom povratka Napretkove imovine u Zagrebu istaknuvši zadovoljstvo pravomoćnom odlukom kojom se u vlasništvo Napretka vraćaju četiri kata zgrade u središtu Zagreba, napravljene davne 1937. godine.

Velika pozornost posvećena je Fondu za stipendiranje studenata "Ivo Andrić - Vladimir Prelog". Igor Žontar, tajnik Napretka, nazočne je upoznao s prispjelim prijavama na ovogodišnji natječaj za stipendiranje rekavši kako su pristigle 151 prijava studenata iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske pa čak i Slovenije.

Na sjednici je donesena odluka da HKD Napredak prihvati organizaciju Sastanka katoličkih kulturnih društava Jugoistočne Europe i mediteranskih zemalja u Sarajevu od 7. do 10. srpnja tekuće godine, na inicijativu Papinskog vijeća za kulturu.

SUSRET BISKUPA KOMARICE I ČLANA PREDSJEDNIŠTVA BiH DR. ČOVIĆA

Banjalučki biskup i predsjednik Biskupske Konferencije mons. dr. Franjo Komarica u pratnji generalnog tajnika BK BiH mons. Ive Tomaševića pohodio je u zgradi Predsjedništva BiH člana Predsjedništva u ime hrvatskog naroda g. dr. Dragana Čovića. Susretu je nazočio i g. Niko Lozančić, predsjednik Federacije BiH.

Biskup Komarica je izvijestio člana Predsjedništva dr. Čovića o aktualnoj situaciji katolika u svojoj biskupiji te o akcijama koje poduzima da im se pomogne. Predočio je popis katolika u 32 svoje župe na području entiteta RS, iz kojeg je vidljivo da ih je koncem 2004. (31.12) bilo samo 6.867! - od oko 73. 000 katolika koliko ih je bilo prije rata. U 32 župe Vrhbosanske nadbiskupije, uglavnom u Bosanskoj Posavini, ukupno ima sada samo 5.096! katolika! "Ovo je ne samo nepravda nego i sramota za sve garniture političara na tom području u zadnjih 15 godina", ustvrdio je biskup Komarica, nadodavši da je „nedopustivo šutjeti nad ovakvom nepravdom, a šute i domaći i odgovorni međunarodni političari". Zamolio je da se konačno više posveti pozornost katoličkoj odnosno hrvatskoj populaciji na području entiteta RS, gdje ona dramatično nestaje, jer od oko 220.000 predratnih katolika, sada, 10 godina nakon rata, samo ih je oko 12.000!

Biskup je također zamolio člana Predsjedništva dr. Čovića da u kontaktima s predstavnicima međunarodne zajednice zatraži od njih potporu za ekonomsku pomoć svim žrtvama rata koji ju do sada nisu dobili.

Član Predsjedništva dr. Čović je zahvalio biskupu Komaricu za njegovo neumorno zalaganje za obespravljenе ljude, izvijestio ga o aktualnim naporima da se pomogne i hrvatskoj populaciji u oba entiteta, kao i poteškoćama koje stoje na putu ostvarivanja ravnopravnosti sva tri konstitutivna naroda na cijelom području Bosne i Hercegovine.

Sugovornici su se složili da i dalje treba ustrajavati na stvaranju pravne države u BiH koja će jamčiti normalan život svim svojim stanovnicima.

Sarajevo, 10. ožujka 2005.

(kta)

S P L I T "Napredak" može biti uzor"

Predsjednik HKD "Napredak" prof. dr. Franjo Topić u Splitu se u četvrtak 10. ožujka sastao sa splitskim gradonačelnikom Miroslavom Buličićem kojega je upoznao s radom "Napretka", s naglaskom na razdoblje od obnove "Napretka" do danas. Posebno je pohvalio rad splitske podružnice "Napretka", koja je jedna od najplodonosnijih, kao i predsjednika podružnice Mladena Vukovića.

Topić je rekao kako mnogi u Hrvatskoj misle da je "Napredak" društvo bosanskohercegovačkih Hrvata i da je potrebno preko hrvatskih medija tu predodžbu mijenjati i još više promovirati "Napredak", posebno podružnice u Hrvatskoj. Zahvalio je gradonačelniku i gradu Splitu na financijskoj i svakoj drugoj pomoći koja je pružena "Napretku" te izrazio uvjerenje da će suradnja biti još bolja.

Gradonačelnik je kazao da "Napredak" može biti uzor svim kulturnim društvima jer pokazuje kako se kvalitetno radi i da će Split još više pomagati "Napretku", a to čini i uvrštavanjem "Napretka" u gradski proračun.

Topić se također sastao i sa zamjenikom župana Splitsko-dalmatinske županije Tadijom Barunom koji je rekao kako bi bilo jako dobro da se "Napredak" uvrsti u državni proračun jer to zaslužuje svime što je napravio u prošlosti i danas, a da Županija to shvaća i odvajanjem proračunskih sredstava za splitsku podružnicu kojoj je dao sve pohvale. Topić je zahvalio na tome i izjavio kako Hrvatskoj Hrvatima u Bosni i Hercegovini moraju biti jedan od prioriteta, jer je to od strateške važnosti.

U Splitu 10. ožujka održana i izborna skupština splitske podružnice "Napretka", a za njezina predsjednika ponovno je izabran Mladen Vuković. Inače, splitska je podružnica od 1991. do danas izdala 108 knjiga, a samo u prošloj godini realizirala je 22 manifestacije. Navečer je u Galeriji umjetnina u Splitu promovirana i Topićeva knjiga "Svjedok nade", a promovirali su je dr. fra Špiro Marasović, prof. Ivan J. Bošković i Mladen Vuković, priopćeno je iz "Napretka".

PROMOCIJA Brošura o Usori

U izdanju HKD "Napredak", podružnica Usora, u povodu 780 godina prvog spomena Usore tiskana je brošura čiji je autor Slobodan Krajina, predsjednik HKD "Napredak" Usora. U toj brošuri može se naći popis stanovništva iz 1743. godine, a kao izvor koriste se biskup fra Pave Dragičević te popis stanovnika iz 1768. kako ih je zabilježio biskup fra Marijan Bogdanović. Iz opisa župa Komušine, Bežlje i Sivše iz 1787. vidljivo je da je sada najveća usorska župa Sivša brojala samo 37 kuća. U Omanjskoj ih je bilo 45, u Ularicama 26, u Makljenovcu 17, te u Alibegovcima dvadeset i četiri kuće. Brošura je obogaćena i slikama usorskih crkvi.

(B. J.)

Neka uskrsli Krist unese radost i mir,
sreću i veselje u Vaše domove

SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS

želi
KONZULAT REPUBLIKE HRVATSKE TUZLA

Tada im otvori pamet da razumiju Pisma te im reče:
"Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćanje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema. Vi ste tomu svjedoci. I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u Silu odozgor'".

Lk. 24,45-49

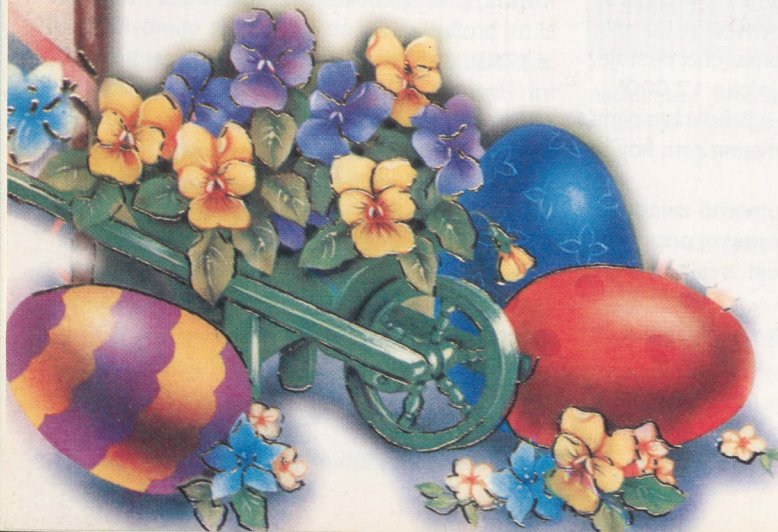
Neka Vas ojača u vjeri i nadi Slava Krista Uskrsloga
žele učenici i djelatnici KŠC-a "Sv. Franjo" Tuzla.

Mr. Luka Tunjić, ravnatelj

Cijelom katoličkom puku želimo
BLAGOSLOVLJENE USKRSNE BLAGDANE

Isus, pobjednik smrti, otvorio nam je vrata vječnosti
Neka On, naš uskrsli Kralj,
blagoslovi svaki naš korak i vodi nas kroz život
UDRUGA "HRVATSKA ŽENA" TUZLA

Blagoslov uskrsnulog Krista i sve
najljepše u prigodi uskrsnih blagdana želi
HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO
"NAPREDAK" TUZLA

Svojim čitateljima,
donatorima, suradnicima i prijateljima
želimo Sretan i blagoslovljen Uskrs
HRVATSKI GLASNIK

Veselimo se, Isus je uskrsnuo!

Cijelom katoličkom puku
sretne i blagoslovljene

USKRSNE BLAGDANE

želi

ŽUPANIJSKI ODBOR HDZ BiH TUZLA

SRETNE I BLAGOSLOVLJENE USKRSNE BLAGDANE

želi vam

ŽUPANIJSKI I OPĆINSKI ODBOR
NOVE HRVATSKE INICIJATIVE TUZLA

HSS BiH
HRVATSKA SELJAČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Isus Krist kao simbol i dokaz dobrote i ljubavi i Isusovo
uskrsnuće kao dokaz pobjede dobra nad zlom, neka svima
nama bude poticaj da se zlo može pobijediti
dobrotom i ljubavlju.

SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS ŽELI

VELEŽUPANIJSKI ODBOR HSS BiH TUZLA

Poslije Velikoga petka
Došao je slavni Uskrs!

Krist je pobijedio smrt i grijeh.

Krist je uskrsnuo!

Poslije dobro provedene Korizme

Neka svima bude

Sretan Uskrs u radosti i veselju zbog

Kristova uskrsnuća.

Aleluja! Aleluja!

VAŠI SVEĆENICI RIMOKATOLIČKIH
ŽUPA TUZLANSKOGA DEKANATA

BREŠKE - UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Fra Mladen Jozić, župnik

Fra Berislav Kalčić, župni vikar

DRAGUNJA - SVETI LEOPOLD MANDIĆ

Vlč. Marijan Brkić, župnik

DRIJENČA - SVETI ANTO PADOVANSKI

Fra Marko Kobaš, župnik

HUSINO - ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Vlč. Veselko Župarić, župnik

LUKAVAC - SVETI ANTO PADOVANSKI

Preč. Pero Iljić,

župnik i dekan tuzlanskoga dekanata

MORANČANI - SVETI JURAJ MUČENIK

Vlč. Jozo Batinić, župnik

PAR SELO - SVETA ANA

Vlč. Marijan Marijanović, župnik

ŠIKARA - SVETI FRANJO ASIŠKI

Fra Franjo Martinović, župnik

TUZLA - SVETI PETAR I PAVAO

Fra Zdravko Anđić, gvardijan i župnik

Fra Marko Kepić, župni vikar

Fra Marko Lovrić, župni vikar

Fra Martin Antunović,

direktor Opće Gimnazije (KŠC) i župni vikar

ŽIVINICE - SVETI IVAN KRSTITELJ

Vlč. Vlado Jagustin, župnik

Vlč. Anto Burić, župni vikar

Sretan Uskrs, mir, zdravlje, sreću,
blagoslov i ljubav u obiteljima
želi Vam

HRVATSKI TEATAR SOLI - TEATAR KABARE TUZLA

Karmel Marija Bistrica
"Ostani s nama, Gospodine!"
(Lk 24, 29)

Uzimajući kao "ikonu učenike iz Emausa" i njihove riječi
"ostani s nama, Gospodine" (Lk 24, 29) Sv. Otac u istoimenom
Apostolskom pismu želi potaknuti Crkvu da u ovoj godini
posebno nastoji dublje proniknuti i živjeti misterij svete
Euharistije. "Lomljenje kruha", kako se u početku Crkve zvala
Euharistija, oduvijek je u središtu Crkve. Sv. Otac nas potiče da
se Euharistija slavi dostojno i poziva da se posebice ponovno
otkrije nedjelja kao dan Gospodnji.

Svaki put kada slavimo Euharistiju slavimo Uskrs, to jest mi
susrećemo Uskrsloga Gospodina i jedemo s njim.

Kao što su dvojica učenika, nakon što su prepoznali Isusa u
lomljenju kruha, odmah krenuli priopćiti ono što su vidjeli i ču-
li, tako bi susret s Kristom u Euharistiji trebao izazvati u Crkvi
i u svakom kršćaninu žurno svjedočenja i evangeliziranja.

SRETAN USKRS,

ispunjen radošću i nadom zbog Uskrsloga.

Neka Vas On - Uskrsli Krist - obradi obiljem

svojih darova u ovoj Godini Euharistije.

Srdačno Vas u Gospodinu pozdravljaju

sestre karmelićanke iz Marije Bistrice

P. M. Natanaela od Malog Isusa

Marijo, o reci što je?

Što ti oko vidjelo je?

"Grob ja vidjeh Krista Boga,
svijetlu slavu uskrsloga".

(Posljednica)

Svitanje uskrsnog jutra neka zasja u našim srcima.

Obasjani svjetlom uskrsnulog Spasitelja

podimo u susret svima koji nas trebaju.

RADOSTAN BLAGDAN USKRS

svim prijateljima i dobročiniteljima Samostana

Kraljice sv. Krunice žele sestre Kćeri Božje ljubavi - Tuzla

FRANJEVAČKA MLADEŽ

Vam želi

SRETNE USKRSNE BLAGDANE

kličući sa svetim Franjom:

Bog moj - sve moje!

FRAMA TUZLA

JUDA ISKARIOTSKI

U POVODU USKRSNA FRANJEVAČKI SAMOSTAN SV. PETRA
I PAVLA I HKD NAPREDAK TUZLA UPRILIČILI SU
KAZALIŠNU PREDSTAVU JUDA ISKARIOTSKI

Jedna od osnovnih značajki života i djelovanja Franjevačkoga reda kroz povijest naše zemlje svakako je i njihov rad na području umjetnosti i kulture, odnosno njihovo aktivno sudjelovanje u kreiranju kulturnog života zemlje i njezina stano-
vništva. Naši tuzlanski fratri također baštine takvu
višestoljetnu tradiciju i njeguju takav vid djelovanja.

Svake se godine pod pokroviteljstvom Franjevačkoga samostana sv. Petra i Pavla u Tuzli organizira niz kulturnih dešavanja koja umnogome obogate kulturni život i ponudu našega grada i županije. Posljednji takav događaj u nizu jeste predstava JUDA ISKARIOTSKI, koja je realizirana u suradnji s HKD Napredak Tuzla. Komad je premijerno prikazan 19. ožujka 2005, a dvorana Tuzlanskoga pozorišta je bila isuviše malena da bi primila sve one koji su bili zainteresirani vidjeti ovo ostvarenje.

Pored najbolje volje, uz sav uloženi trud, ipak bi bilo nemoguće realizirati jedan ovakav projekt da nije bilo nesebične pomoći pojedinaca, grupa i institucija. Svoju svesrdnu pomoć pružili su i **Tuzlanska banka d.d. Tuzla, Narodno pozorište Tuzla, Televizija Tuzlanskoga kantona Tuzla, PrintCom Tuzla**, te mnogi drugi. Mediji - TV, radio, tisak dali su značajni doprinos da se građani Tuzle i BiH upoznaju s ovim izvanrednim projektom. **Posebno treba istaći g. Borisa Baltu, glumca i redatelja, kao i sve glumce u čijoj je izvedbi komad i prikazan. Igrali su: Boris Balta - Juda, Nermin Omić - Farizej Ana, Nenad Tomić - Šimun Cirenac, Dalibor Brkić - sv. Petar, Nikolina Baškarad - Marija Magdalena, fra Marko Kepić - sv. Toma, Irfan Kasumović - Isus, Adem Smailhodžić - sv. Ivan.**

Ivica Kovačević

JUDINA TAJNA

Još od nastanka prvog evanđelja pa kroz čitavu povijest kršćanstva Judin je lik promatran u negativnom svjetlu kao primjer čovjeka koji iz niskih pobuda izdaje najveće životne vrijednosti: prijateljstvo, ljubav, Boga. Vjernici svih naraštaja po njemu spremno bacaju drvlje i kamenje zgražajući se nad

onim što je učinio i postavljajući pitanja o motivima njegove izdaje. Nastajala su različita tumačenja od kojih je svako ostajalo pod znakom pitanja budući da nitko nije mogao prodrijeti u dušu tog čovjeka i motive njegova čina.

Šezdeset je kršćanskih naraštaja razmišljalo o toj tajni, ali je čovjek iz Kariota ostao strašna zagonetka. Ostaje pitanje zašto je Isus baš njemu povjerio da čuva novac, jer je među njima bio jedan stari iskusni poreznik - Matej. Sve do posljednje večere Isus ne postupa s Judom drukčije nego što postupa s ostalim učenicima i njemu, kao ostaloj jedanaestorici, pere noge, daje kruh i vino. I kad Juda stigne u Maslinsku goru i poljubi ga - "svesrdnice" kaže Matej, Isus ga ne odbija, nego mu veli: Prijatelju zašto si došao.

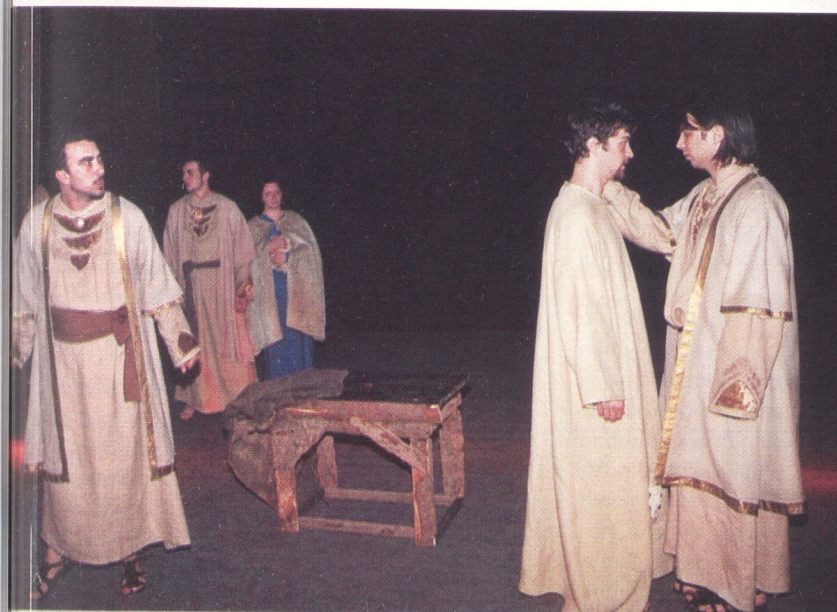
S obzirom na to i ova predstava pokušava ponuditi jedno od mogućih tumačenja. No, za razliku od ostalih, ovdje se Judin lik promatra s jednog sasvim drugog gledišta koje u njemu vidi ne čovjeka zlobnika, nego čovjeka nesretnika koji je u dubini duše razočaran i ranjen. A ranjeno srce kada voli sposobno je počinuti najveća zla. Također je potrebno obratiti i pozornost na druge likove: Petra, Ivana, Tomu, Mariju Magdalenu i Anu koji su isto tako nesavršeni i pokušati se u njima prepoznati.

Na kraju glavni je cilj ove predstave u tome da sami sebi postavimo pitanje nismo li i mi sami ponekad u životu Jude, ljudi koji zbog različitih probitaka i razočarenja u životu izdajemo najviše vrednote na prvom mjestu svoga Boga koji je sama dobrota i ljubav? Koja je naša uloga u patnji nedužnoga? Ovom predstavom pokušali smo potaknuti sve kako bi na ovo pitanje svatko od nas ponaosob pokušao odgovoriti u svom srcu.

fra Marko Kepić

PREDSTAVA JUDA ISKARIOTSKI

Tema ovog djela jeste najranija faza nastanka kršćanstva, radnja se odvija u Jeruzalemu, preciznije u periferiji Jeruzalema gdje Isus sa svojim učenicima počinje jedno novo učenje koje pokazuje smisao života kroz ljubav. Naravno, predstavom nismo željeli

Dijalog Ivana i Petra

Na završetku predstave nagrada oduševljene publike - APLAUZ...

pokazati samo taj prvi, moglo bi se reći tekstualni nivo koji objašnjava što se sve u to doba događalo i kako je teklo stvaranje kršćanstva već smo se također bazirali na same međuljudske odnose i pitanja koja vječno prate svakog pojedinca. Željeli smo pokazati da je čovjek u krajnjoj liniji samo čovjek i da strahovi i sumnje i dan danas imaju možda najveći utjecaj na stvaranje ličnosti i donošenje odluka u ključnim trenucima. Stvar je u tome da civilizacija koliko god da je napredovala u tehničkom smislu još uvijek nije riješila temeljna pitanja unutrašnjosti čovjeka kao što je strah od smrti, nesigurnost i ljubav prema bližnjem svome. Promatrajući ove probleme koji se javljaju shvaćamo da čovjek u kritičnim trenucima djeluje agonikalno i da ratio uglavnom gubi svaku funkciju, dakle sve se svodi, na životinjski nivo, na samo pitanje opstanka. Kroz ovakvu vrstu djelovanja, shvaćamo da su moral i čast samo sociološke vrijednosti postavljene kao vrijednosti kojih se treba pridržavati u miru i blagostanju, a da sve svoje kvalitete gube izvan takvog okvira čovjekovog djelovanja u njegovoj sredini. Samim tim kroz ovu predstavu dovodi se u pitanje koliko smo se mi danas kao civilizirani ljudi razvili za razliku od naših predaka prije 2000 godina i da li smo uopće napredovali. Moć je i danas moć i na isti način plijeni ljude, sila je i danas sila i na isti način stvara podčinjene, izdaja je i danas izdaja samo danas to radimo kravatirani, a ne u togama. U principu ništa se nije promijenilo, odnos prema svemu ostao je isti kao i za vrijeme Grka... društvo jednostavno nije uspjelo stvoriti novi model ponašanja i odnosa prema tim moralnim vrijednostima ili slabostima, moglo bi se reći ako pogledamo današnju političku situaciju kako smo na daleko nižem nivou za razliku od naših predaka jer tada je postojala određena hijerarhija i uglavnom se znalo što se smije a što ne, a danas... danas je takvo arahističko raspoloženje skoro svugdje u svijetu i ljudski rod ne poznaje svoju viziju budućnosti. Svi smo postavljani na udaru beskonačno mnogo informacija da se pitamo čemu sve ovo ide i da li će uopšte trebati pitati za smisao života. U takvim razmišljanjima gubi se vjera u Boga, vjera u sebe i ljepotu života... na ovaj način stapamo se u ponudeni sustav i tečemo kao rijeka izgubljenih sve do konca svoga tjelesnog postojanja.

Boris Balta

Kapela "Gospa Lipnička"

Na području Srednje Lipnice postoji kapela Gospe Lipničke, vjerojatno najstarija kapela na ovim prostorima od svih koje su do sada sačuvane. Kapela je napravljena na tradicijskom molitvištvu. Iako je teško utvrditi njezinu starost, ipak prema njezinom obliku i građi može se se datirati iz turskog vremena. Do sada je sačuvan njezin izvorni oblik koji je po vanjskom izgledu kao stara bosanska kuća. Za vrijeme turskog vremena takvih je kapela bilo i po drugim mjestima Bosne, ali nažalost nisu sačuvane. Ova je, hvala

Bogu, do sada očuvana. Želja nam je da je obnovimo i tako sačuvamo od propadanja za naredna pokoljenja. Ova nam kapela svjedoči stoljetnu povijest ovog kraja i vjerskog života katoličkog puka.

U Kapeli se čuva zavjetna Gospina slika koju narod zove "Gospa Lipnička". Po narodnoj predaji slika potječe iz starog tuzlanskog samostana na Gradovrhu. I kad su posljednji franjevci 1690. morali napustiti samostan, ostala je u samostanskoj crkvi. Jedan od mjesnih begova po imenu Nuragić našao je tu sliku, koja mu se svidjela i ponio je sa sobom kući. Tu je sliku on postavio u svoj ambar, gdje ju je čuvao kao svetinju. Kada je za tu sliku saznala njegova kmetica (služkinja), dojavila je tuzlanskom župniku fra Stijepi Ikiću, koji je tada stolovao u Lipnici, te je župnik otkupio od bega i postavio je na oltar u Lipnici. Narod je s oduševljenjem prihvatio lik Bogorodice, molio joj se i činio svoje zavjete.

Trenutno je objekt kapele Gospe Lipničke u vrlo lošem stanju, zbog klizišta koje se, prije četiri godine, pojavilo u njezinoj neposrednoj blizini, ali i zbog "zuba vremena". Već nekoliko godina planiramo njezinu obnovu, ali nikako iznaći potrebna sredstva za njezinu obnovu. Prošle godine odlučili smo se i krenuli u akciju prikupljanja novčanih sredstava od Lipničana i drugih župljana. Obećanje smo dobili i od naše Općine da će nam u tome pomoći. U nadi da ćemo prikupiti potrebna sredstva, planiramo ovog ljeta kapelu obnoviti i tako joj vratiti njezin izvorni oblik.

Ovom prigodom obraćamo se štovateljima Gospe Lipničke, kao i ljudima dobre volje i ljudima koji vole kulturne i povijesne spomenike, da nam prema svojim mogućnostima pomognu u ovoj našoj akciji. Unaprijed smo vam zahvalni.

fra Franjo Martinović

"Uskrsnu Gospodin doista, u ranu zoru uskrsnu! Aleluja, aleluja!"

Uskrsno je naš Gospodin, veselimo se i kličimo, aleluja! Uskrsno svjetlo koje izbija iz Uskrsnuloga neka obasja Vaš život, Vaše putove, svako Vaše nastojanje u dobru i borbi za dobro, neka blagoslovi i uveća Vašu ljubav koju poklanjate drugima na ovoj zemlji. Molim Uskrsnulog Gospodina da blagoslovi svaki vaš i naš rad za dobro čovjeka!

Svojim župljanima
kao i svim katolicima, želi
SRETAN USKRS!
fra Franjo Martinović

"Žrtvovan je Krist, Pasha naša!
Zato svetkujmo u Gospodinu!
Aleluja!"

Isus je uskrsnuo!
Pobijedio je zlo i grijeh, tamu i smrt;
donio nam je spasenje i život.
I mi možemo prepoznati Krista u
bratskom lomljenju
euharistijskog kruha. On je trajno živ
među nama. Za njega svjedočimo
ljubavlju koja nas ujedinjuje i životom
koji darujemo za druge.

S tim mislima kličemo Vam od srca

SRETAN USKRS!

Uz tople pozdrave sestre iz Šikare,
Uskrs 2005.

s. M. Bosiljka, s. M. Ilijana, s. M. Mirka

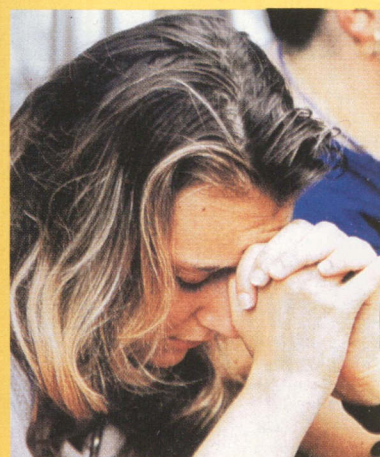

ISKUSTVA STARIH Zanimljiva molitva

Možda će se i vama svidjeti ova zanimljiva molitva izrečena u američkoj državi Kansas za vrijeme uvodnog zasjedanja njihova sabora. Izgleda da ova molitva i danas smeta nekim ljudima.

Kada su protestantskog službenika zamolili da molitvom otvori prvo zasjedanje sabora, svi su očekivali uobičajenu molitvu, ali čuli su ovo: "Nebeski Oče, dolazimo danas pred Tebe i tražimo oprostjenje, tražimo da nam Ti pokažeš put i pravac kojim treba ići. Znamo za tvoje riječi koje kažu: 'Jao onima koji zlo dobrom nazivaju' (Iz 5,20), no mi upravo to činimo. Mi smo izgubili našu duhovnu ravnotežu i preokrenuli ljestvicu vrijednosti.

Priznajemo da ismijavamo apsolutnu istinu Tvoje Riječi i to nazivamo pluralizmom. Iskorištavamo siromašne i to nazivamo igranjem lota. Nagradujemo lijenost i to nazivamo društvenim standardom. Ubijamo nerođene i to nazivamo izborom. Ušutkavamo one koji su protiv abortusa i držimo to opravdanim. Zanimarujemo odgoj djece i to nazivamo potrebom za samoodgojem. Čudimo za tuđim i to nazivamo ambicijom. Prljamo zrak profanim stvarima i pornografijom i to nazivamo slobodom izražavanja. Ismijavamo istinske vrijednosti naših predaka i to nazivamo prosvjetiteljstvom.

Pogledaj u naša srca, Bože
I očisti nas od grijeha,
te nam daruj slobodu.
Vodi i blagoslovi
ove muškarce i žene
koji su izabrani
da nas vode,
neka nas vode Tebi.
Ove ti molitve
upućujemo
u Ime Tvoga sina,
živoga Spasitelja,
Isusa Krista. Amen!"

Prijevod **Darko Tomašević**
Katolički tjednik

Stipendiranje

Upravni odbor **Fonda za stipendiranje nadarenih studenata i naučno usavršavanje zaposlenika Univerziteta u Tuzli** donio je odluku o dodjeli sedamdeset i sedam stipendija studentima Univerziteta koji su na vrijeme položili sve ispite iz prošle školske godine s prosječnom ocjenom 9,00 i više.

Studentske stipendije iznose 1.000,00 KM. Stipendije je dobilo i sedamdeset asistenata Univerziteta u Tuzli za školarine na postdiplomskom studiju, te četrdeset i šest viših asistenata za doktorski znanstveni studij.

Univerzitet u Tuzli je jedini univerzitet u Bosni i Hercegovini koji ima ovakav Fond. Fond egzistira pet godina, osnovna mu je namjena snažiti kadrovske potencijale Univerziteta, održati njegovu vitalnost, stimulirati izvrsnost i postizanje dobrog uspjeha i rezultata. Iz Fonda se svake godine stipendiraju najbolji studenti svih fakulteta, te nastavno osoblje koje pohađa postdiplomski ili doktorski studij. Do sada je stipendirano dvjesto dvadeset i devet studenata.

"Univerzitet u Tuzli iskazuje svoju otvorenost za sve mlade stručnjake ukoliko ispunjavaju uvjete zaposlenja na Univerzitetu. Također, Univerzitet poziva sve privredne subjekte i druge organizacije da financijski podrže ovaj Fond iz kojeg se stipendira najbolji dio bosanskohercegovačkog društva", ističe prof. dr. Izudin Kapetanović, rektor Univerziteta u Tuzli.

Mr. sc. Vlatko Šeparović, viši asistent na Fakultetu za tjelesni odgoj i sport, ističe da sredstva iz Fonda prima već drugi put. Prijavio je doktorat za koji mu Fond snosi troškove, a participirao je i u troškovima njegovog magistarskog. "Najveći dio nas ne bi mogao samostalno financirati sve troškove poslijediplomskog i doktorskog studija, ali još značajnije od novaca koje primamo jest činjenica da netko cijeni dobre rezultate i da ih nagraduje. Na Univerzitetu je prisutna takva politika da mladi uistinu imaju šansu", istaknuo je Šeparović.

Za pet godina njegovog postojanja, iz fonda je studentima i asistentima isplaćeno oko 1,25 milijuna KM.

Što i kako studirati NA UNIVERZITETU U TUZLI

FAKULTETI... ODSJECI... USMJERENJA

1. Akademija dramskih umjetnosti

- gluma
- produkcija

2. Edukacijsko rehabilitacijski fakultet

- logopedija i surdauidiologija
- edukacija i rehabilitacija
- poremećaji u ponašanju

3. Ekonomski fakultet

- opći odsjek s usmjerenjima:
- marketing, poduzetništvo,
- financije i računovodstvo

Poslovna škola u Tuzli i Brčkom

4. Fakultet elektrotehnike

- energetska elektrotehnika
- tehnička informatika
- komunikacije

5. Fakultet za tjelesni odgoj

6. Farmaceutski fakultet

7. Filozofski fakultet

- bosanski jezik i književnost
- engleski jezik i književnost
- njemački jezik i književnost
- turski jezik i književnost
- historija
- pedagogija - psihologija
- žurnalistika
- socijalni rad
- razredna nastava
- tehnički odgoj i informatika

8. Mašinski fakultet

- energetsko mašinstvo

- proizvodno mašinstvo

- mehatronika

9. Medicinski fakultet

- studij medicine
- visoka zdravstvena škola

10. Pravni fakultet

11. Prirodno-matematički fakultet

- matematika
- fizika
- geografija
- biologija
- kemija

12. Rudarsko-geološko-građevinski fakultet

- rudarstvo
- geologija
- građevinarstvo
- bušotinska eksploatacija mineralnih sirovina
- integralna sigurnost

13. Tehnološki fakultet

- kemijsko tehnološki odsjek s usmjerenjima
- kemijsko inženjerstvo
- ekološko inženjerstvo
- odsjek prehrambena tehnologija
- odsjek zaštita okolina

KVALIFIKACIJSKI ISPITI

1. Akademija dramskih umjetnosti

1. dio ispita (kvalifikacijski) uži izbor (rad s nastavnicima)
2. dio ispita, eliminacijski)

2. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

- test općeg znanja i socijalne zrelosti

SRETAN USKRS

sa željom da s Vašim
bližnjima i prijateljima
provedete u sreći i raspoloženju

REKTOR

Prof. dr. sc. Izudin Kapetanović

PROREKTORI

Prof. dr. sc. Božo Banjanin,

Prof. dr. sc. Mirsad Đonlagić,

Prof. dr. sc. Mirjana Radić,

Prof. dr. sc. Džemo Tufekčić,

GENERALNI SEKRETAR

Jasmina Berbić, dipl. iur.

3. Ekonomski fakultet

test općeg znanja i socijalne zrelosti

4. Fakultet elektrotehnike

matematika

5. Fakultet za tjelesni odgoj i sport

test iz predmeta fizička kultura

6. Farmaceutski fakultet

kemija i biologija

7. Filozofski fakultet

za 4-godišnje studije: test iz predmeta po kojem odsjek nosi naziv
za odsjek turski jezik: test znanja iz lingvistike
za odsjek žurnalistika i pedagogija
- psihologija:

test općeg znanja i socijalne zrelosti

za 2-godišnje studije:

test općeg znanja i socijalne zrelosti

8. Mašinski fakultet

matematika

9. Medicinski fakultet

test općeg znanja i socijalne zrelosti

10. Pravni fakultet

test općeg znanja i socijalne zrelosti

11. Prirodno-matematički fakultet

test iz predmeta po kojemu odsjek nosi naziv

12. Rudarsko-geološko-građevinski fakultet

matematika

13. Tehnološki fakultet

kemija

SVI STUDIJI SU 4-GODIŠNJI STUDIJI
IZUZEV VIŠIH ŠKOLA I 5-GODIŠNJEG
STUDIJA NA MEDICINSKOM FAKULTETU

BH ZNANJE ZAVRŠAVA U SVJETSKIM LABORATORIJIMA

Nezaposlenost u Bosni i Hercegovini otjerala je mnoge mlade intelektualce u svijet

Po podacima Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, 1.001.137 iseljenika iz BiH živi u europskim i svjetskim zemljama. Od navedenog broja 816.329 osoba živi u Europi, najviše u Njemačkoj, čak 165.955. Zanimljivo je kako drugo mjesto po broju bh iseljenika drži Srbija i Crna Gora, gdje ih živi čak 137.000, u Sloveniji 114.704, dok ih je u Hrvatskoj tek 62.000. Od svjetskih zemalja najzastupljeniji je SAD, gdje živi 132.088 naših iseljenika, zatim Kanada (26.210), Australija (24.998), Novi Zeland (oko 4.000), Turska (1.500), dok u Južnoafričkoj Republici živi 12 iseljenika iz BiH.

Dobro organizirani

Iako je još u fazi organiziranja i različitih vrsta povezivanja i ujedinjavanja, bosansko-hercegovačka dijaspora se u relativno kratkom roku uspjela kvalitetno organizirati. Pohvalno je da ona kroz različite aktivnosti pojedinačno ili putom svojih udruženja i organizacija u svijetu sve više sudjeluje u društvenom životu zemalja domaćina.

Obilježja udruženja

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice raspolaže podacima o 640 udruženja bosanskohercegovačkih iseljenika. Po svome obilježju udruženja su etička i multi-etička, a u sklopu djelokruga udruženja se bave kulturnim, sportskim, prosvjetnim, informativnim, humanitarnim, vjerskim i drugim djelatnostima. Nažalost, činjenica je da je svaki dan broj iseljenika iz BiH sve veći, jer se stanje u Bosni i Hercegovini ne popravlja. Ponajprije iz ove države krupnim koracima bježe mladi intelektualci s visokom

školskom spremom, tražeći u stranim zemljama normalna primanja u skladu s njihovim znanjem. Vođeci su problemi Bosne i Hercegovine, kako je svima poznato, nezaposlenost i niska primanja, dok životni troškovi postaju sve veći. Zbog toga se broj iseljenika stalno povećava.

Jedinstven program dopunskog obrazovanja za djecu u iseljeništvu i zaključivanje bilateralnih sporazuma o dopunskom obrazovanju najčešće su postavljana pitanja.

Zaboravljaju jezik

Ministarstvo radi na ažuriranju podataka o dopunskim školama, načinu organiziranja nastave na materinskom jeziku po državama, jer se počelo događati da naša djeca zaboravljaju materinski jezik.

Posljednjih godina osnivaju se u dijaspori savezi, odnosno krovne organizacije po državama, kojima se prelazi na jednu višu razinu organiziranja pri rješavanju pitanja od zajedničkog interesa.

Marko BANOŽIĆ, Večernji list

PREGLED BROJČANOG STANJA BOSANSKOHERCEGOVAČKOG ISELJENIŠTVA PO DRŽAVAMA 2004. god.

KONTINENT	ZEMLJA USELJENJA	BROJ OSOBA	UKUPNO
EUROPA	AUSTRIJA	108.047	816.329
	BELGIJA	5.000	
	BJR MAKEDONIJA	707	
	DANSKA	*27.851	
	FINSKA	1.627	
	FRANCUSKA	*5.000	
	GRČKA	397	
	HRVATSKA	*62.000	
	IRSKA	1.500	
	ITALIJA	15.636	
	LUKSEMBURG	2.500	
	MAĐARSKA	305	
	NIZOZEMSKA	24.739	
	NORVEŠKA	15.500	
	POLJSKA	*388	
	ŠPANJOLSKA	1.824	
	SLOVENIJA	114.704	
	SR NJEMAČKA	165.955	
	SRBIJA I CRNA GORA	*137.000	
AMERIKA	ŠVEDSKA	65.000	158.298
	ŠVICARSKA	51.649	
	VELIKA BRITANIJA	9.000	
	KANADA	26.210	
AUSTRAL	AUSTRALIJA	24.998	24.998
	SAU	132.088	
AZIJA	TURSKA	1.500	1.500
	AFRIKA	12	
AFRIKA	JUŽ. AFR. REPUBLIKA	12	12
	UKUPNO:	1.001.137	

IZVOR PODATAKA:

- DKP-a Bosne i Hercegovine
- Ministarstvo VANJSKIH POSLOVA BiH
- (*) UNHCR

UČIMO BITI PRIJATELJI!

Svaka bi osoba željela imati dobrog prijatelja u životu. Budući da živimo u svijetu velikih promjena i preseljenja teško je održati prijateljstvo samo s jednom osobom koju smo susreli u ranoj životnoj dobi. Zašto Schopenhauer smatra udaljenost i dugu odsutnost velikim iskušenjima i za prijateljstvo. Potreba za prijateljem stara je koliko i sam čovjek. Starogrčki filozof iz Abdere Demokrit rekao je: "Nije dostojan da živi onaj koji nema ni jednog prijatelja". Aristotel je smatrao svojim najboljim prijateljem istinu. O provjeri prijatelja imaju mnogi narodi svoje izreke. Španjolci će reći "U bolesti se poznaju prijatelji". Eskimi znaju tko im je prijatelj kad počne pucati led.

Englezi misle "Lakše je izgubiti nego steći prijatelja". Arapi smatraju da se prijateljstvo potvrđuje tri puta: u slučaju potrebe, u situacijama kad niste nazočni i nakon smrti. Ipak preporučuju da se s prijateljem ne posluje, nego samo objeduje. Kinezi smatraju da se prijatelji stječu ako hvalimo tuđe vrline. Turci misle da je dovoljan i samo jedan prijatelj u životu. Židovi zastupaju onu - tko želi pronaći prijatelja bez ikakve pogreške, ima veliku mogućnost ostati bez prijatelja.

Indijci smatraju da je prijateljstvo kao sjena popodne. U početku priepodneva sjena je malena, ali postupno se povećava. Isus je imao puno prijatelja. Bio mu je posebno drag prijatelj Lazar iz Betanije. Lazarove sestre Marija i Marta poslale su poruku Isusu da mu je prijatelj Lazar bolestan.

Isus se vraća u njihovo mjesto, iako su mu učenici priječili. Plašili su se da bi ga mogli njegovi osporavatelji kamenovati.

Kad je Isus stigao u Betaniju Lazar je već bio umro i pokopan. Na njegovu grobu Isus je zaplakao. Uskrisio ga je! I danas ljudi trebaju prave i istinite prijatelje.

I prijateljstvo se uči i vježba. Zato ne tražimo samo prijatelja, nego i budimo prijatelja.

IKO SKOKO

Sretan i blagoslovljen blagdan
Uskrsa te obilje mira i blagoslova
svim poslovnim partnerima i ljudima
dobre volje želi

BOSANSKA RIJEČ

BOSNISCHES WORT

VJENČANJE NA RADIJU SOLI

Rijetki su do sada odlučili da sudbonosno DA izgovore na neuobičajen način i na neuobičajenom mjestu. Takvo što do sada smo imali priliku vidjeti ispod vode, skačući padobranom iz aviona, no nijedan tako neobičan događaj do sada nije zabilježen u našoj zemlji. **Gordana Mijatović** iz Bistarca i **Dalibor Pavljašević** s Husina prvi su par s naših prostora koji je stupio u brak na neobičan način, ali ništa slično naprijed navedenim slučajevima. Brak su sklopili izravno u eter radija Soli pred kumovima **Ružicom** i **Draganom Antić**, matičarkom **Natašom Divković** i vijećnikom **Ivicom Segetom**. Kompletan čin vjenčanja koje je održano na **Valentinovo - dan zaljubljenih** osim rodbine i prijatelja mogli su pratiti svi slušatelji čije su frekvencije bile podešene na 92,7 i 103,4 MHz. Voditelji programa **Miroslav Banović** i **Ankica Stjepić-Čosić** su program vjenčanja prilagodili slušateljima te su oni u svakom trenutku znali što se u studiju događa.

Sama ideja rodila se nakon uspješno realiziranog projekta **"Veliki novogodišnji party"** koji je ova medijska kuća organizirala pred novogodišnje praznike, a koji je u pet dana koliko je trajao ugostio oko 100 poznatih osoba iz privrednog, kulturnog i političkog života iz cijele BiH pa i šire, a u kojemu je putem sponzora osigurano preko 150 nagrada za najvjernije slušatelje. Glavni i odgovorni urednik Milenko Čajić nakon sumiranja rezultata bio je zadovoljan te je naložio iniciranje novih prijedloga pod uvjetom da ne bude nešto što je dosad već viđeno. I tako je i počelo. Obzirom da je Valentinovo bio naredni praznik koji bi trebalo obilježiti na poseban način, svi planovi su išli u smjeru da se osmisli nešto za zaljubljene. Urednici Svetlani Nikolić pala je na pamet ideja o organiziranju vjenčanja u studiju. Na samom početku nitko nije u potpunosti bio siguran u uspjeh ove ideje. No zadržali su to za sebe i "bacili se na posao". Sa određenom nevjericom ideju su prihvatili i u matičnom uredu općine Tuzla koja je mladence oslobodila plaćanja takse. Jeli zbog tolike nevjerice ili velikog angažmana uposlenih na radiju, sve je na kraju ispalo bolje nego što je i zamišljeno.

Na poziv objavljen putem valova radija Soli javilo se nekoliko parova ali samo jedan je bio po sudu uposlenih u Radiju onaj koji bi se u potpunosti uklopio u zamišljeni projekt. Iako su mladenci Gordana i Dalibor desetak dana bili u kontaktu s uposlenima u Radiju, bili su vidno iznenađeni onim što im je priredio kolektiv ove medijske kuće. Bilo je to pravo svadbeno veselje. Oko 100 svatova i novinara koliko je bilo sudioni-

ka ovog nesvakidašnjeg događaja (naravno osim slušatelja), nije smetalo da se ugodno osjećaju u desetak uredskih prostorija prilagođenih za ovakvo što. Raspoloženje je govorilo da ni jedan luksuzniji prostor ne bi doprinio boljoj atmosferi. Urednica **Nikolić** vidno zadovoljna uspjehom projekta mnoštvu novinara je izjavila da nema riječi kojima bi objasnila sve ovo: "Pripremali smo se i radili timski. Svi su imali svoja zaduženja a pripreme su okončane par minuta prije samog vjenčanja. Nisam mogla ni zamisliti kada sav posao objedinimo da će cilj biti u ovolikoj mjeri premašen. Prezadovoljna sam, ali konkurencija ne dozvoljava mirovanje. Teško je biti tako mali a u vrhu slušanosti. To znači - novi projekti, zahtjevan posao i samo tako možemo opravdati povjerenje naših slušatelja koje je nemjerljivo" kaže Nikolić. I za matičarku Divković je ovo bilo nešto neobično te je osim zamolbe da povede i muža, zamolila da kopije svih snimljenih zapisa budu i njoj dostavljene. Mladenka Gordana uzbuđena što od samog vjenčanja što od prirednog prekrasnog ambijenta izjavila je: "Kao i sve cure i ja sam zamišljala neko svoje vjenčanje iz snova, ali ovo je nadišlo sve moje snove". Vidno uzbuđena ipak nije zaboravila napraviti jednu bitnu stvar na početku zajedničkog života s Daliborom, a to je da prilikom rezanja torte "nagazi" ali baš pošteno "nagazi" mladoženju te mu da do znanja ko će biti "gazda u kući". Iako na vjenčanjima obično dode torta na kraju, ovaj put je i to bilo drugačije. Nakon torte - putovanje na medeni mjesec u Dubrovnik za što se pobrinula Marketing služba radija Soli.

Samo vjenčanje kao što smo na početku kazali dogodilo se na Valentinovo - dan zaljubljenih. I za sve koji su možda u ovom čudnom vremenu zaboravili da je ljubav jako bitna, radio Soli se potrudio da ponovno probudi taj osjećaj. Cjelodnevni program bio je posvećen ljubavi a zaljubljeni su bili u centru zbivanja. Bračni par koji iza sebe ima 25 godina uspješnog braka nagrađen je vikendom u Banji lliđu u Gradačcu, a par sa uspješnih 50 godina braka - vikendom u Bizovačkim topicama. Svi zaljubljeni koji su taj dan kontaktirali telefonski broj 035/250-464 i javno priznali da su zaljubljeni, također su bili nagrađeni. I na kraju sklapanje braka izravno u eter. Da li je to dokaz da prave ljubavi i romantičari još uvijek postoje?

IZBOR NAJLJEPŠE LJUBAVNE PIJESME

Potkraj siječnja radio Soli je objavio Natječaj za najljepšu ljubavnu pjesmu. Do 5. veljače do kada je bio otvoren natječaj, pristiglo je stotinjak pjesama koje su ispunile uvjete natječaja tj. da do sada nisu objavljene, a osim s naših prostora, pjesme su stizale i iz susjedne Hrvatske. Članovi žirija književnik **Jasmin Imamović**, glavni urednik Hrvatskog glasnika **Juraj Novosel** i književnik **Mehmed Đedović** imali su težak zadatak. Nakon višednevnih kontakata usuglasili su se te na Valentinovo u programu radija Soli proglasili najljepše. Prvo mjesto zauzela je

ljubavna pjesma **"Kajanje"** autorice **Amile Aljukić**, drugo mjesto zauzela je pjesma **"Ne znam gdje"** autorice **Lejle Cikarić**, a treće **"Slika bezimene ljubavi"** autora **Đure Bakića**. Specijalnu nagradu dobila je najmlađa četrnaestogodišnja autorica Hanka Dropić koja je na natječaju sudjelovala s ljubavnom pjesmom pod neobičnim nazivom **"Peršun i mrkva"**. Nagrade za najbolje osigurao je Radio Soli, Izdavačka kuća Bosanska riječ i Biblioteka Dani.

MARICA VIKIĆ - NAJ ŽENA 2004. PO IZBORU SLUŠATELJA RADIIA SOLI

Brojne su žene na području TŽ čiji su rad i rezultati zadnjih godina ostali zapaženi. Veliko je zadovoljstvo, ali i priznanje uopće, naći se na popisu od 20 najuspješnijih po izboru slušatelja, biti uvjerljivo

prva - nešto je što osim zadovoljstva i sreće izabranom nameće još veći angažman u poljima njenog djelovanja u budućnosti. Između vrlo uspješnih dama: **dr. Nade Mladine**, predsjedavajuće Općinskoga vijeća Tuzla, **Spomenke Mičić**, dopredsjednice

Skupštine TŽ i Doma naroda federalnog parlamenta, potom **Jadranke Duraković** tajnice Crvenog križa TŽ, **Azre Avdić**, vijećnice u općinskom vijeću Tuzla i drugih, uvjerljivo prvu poziciju po isključivoj volji slušatelja zauzela je **Marica Vikić**, predsjednica udruge Hrvatska žena Tuzla i uposlenica Zavoda zdravstvenog osiguranja TŽ. Slušatelji su je okarakterizirali kao velikog humanistu, uzornog radnika i velikog borca. "Naj žena" - Marica Vikić nije bila u mogućnosti pratiti višednevno glasovanje slušatelja, te vidno iznenađena i kao obično skromna kazala je:

"Mnoge od onih koje su se našle na popisu od 20 najuspješnijih žena TŽ zavrijedile su da zauzmu prvu poziciju odnosno ponesu ovu laskavu titulu i da budu pozdravljene i cijenjene. Velika je stvar kada vam netko prizna takvo što, još kada se osmjeli pa to prizna izravno u eter, to je najveći dar koji jedna osoba može dobiti" dodala je Vikić. Titula je svakako najveći dar, ali prikladan poklon koji će gospođu Vikić uvijek sjećati na **8. ožujak 2005.** godine kada su objavljeni rezultati glasanja, uručio je ravnatelj Radija Soli **Goran Sabranović** koji joj je uz čestitku poželio još ovakvih i sličnih priznanja.

“Stanje gospodarstva u Federaciji BiH s osvrtnom na PDV” u interpretaciji dr. Nikole Grabovca

U organizaciji Društva “Hrvatski dom” Tuzla, 4. ožujka u Tuzli je priredena javna tribina na kojoj je o “Stanju gospodarstva u Federaciji BiH s osvrtnom na PDV” govorio doktor ekonomskih znanosti Nikola Grabovac. U uvodnom dijelu besjede znanstvenik Grabovac je istakao da se, u cijelosti, ne slaže sa potezima MMF-a i Svjetske banke, u Bosni i Hercegovini, te naglasio: “Ono što oni rade BiH vodi k propasti, a nikako poboljšanju stanja. Istina je da smo dobili pet milijardi KM pomoći, ali međunarodna zajednica svake godine izučuje šest milijardi. Ovo ne govorim samo danas, nego sam govorio i prije. Ovakav moj stav nije odgovarao svjetskim moćnicima i zato sam smijenjen sa dužnosti ministra financija u Vladi Federacije BiH.”

METASTAZA PRIVREDNOG STANJA

U nastavku izlaganja Grabovac je dodao da privreda u Federaciji BiH liči na kancerogenog bolesnika i to potkrijepio činjenicama: “Nezaposlenost permanentno raste; zapošljavanje stagnira; proizvodnja sporo raste i ako ovako nastavi rasti, po jedan posto godišnje, uporedu, nevaljalu, 1991. godinu ćemo dostići za 40 godina. Privatizacija je usporena, sa tendencijama da nam Elektroprivredu i Telekom otmu. Možemo očekivati povećanje cijena, otpuštanje novih desetina hiljada radnika iz rudnika, termoelektrana, hidrocentrala...! Trgovinski deficit nam je vrlo visok i godišnje iznosi više od četiri milijarde maraka.”

Elaborirajući depresivne podatke, Grabovac je podcrtao i činjenicu da je uvoz u Federaciju BiH pokriven izvozom sa samo 32%. U isto vrijeme plaće stagniraju, a cijena potrošačke korpe znatno brže raste od plaća, kod onih koji su zaposleni, a kupovati i živjeti moraju i oni koji su nezaposleni, a njih je znatno više nego zaposlenih. Bruto domaći proizvod znatno zaostaje od onog u susjednim državama.

PRVI, DRUGI I TREĆI PROBLEM JEST ZAPOSŁJAVANJE

U prošloj godini smo uvozili - mineralne vode za 80 milijuna KM, mlijeko, brašno, voćne preradevine, voće, povrće, konfekciju..., a nismo kupovali strojeve za proizvodnju. Sve ovo nije slučajno i nenamjerno, jer je FBiH prije tri godine imala novca za poticaje poljoprivrednoj proizvodnji, ali se to nije moglo sprovesti radi međunarodnih pritisaka. Poređenja radi, treba reći i to, poseban je naglasak znanstvenika Grabovca, da je BiH imala, prije rata, veći izvoz od uvoza i jedina je to postizala u SFRJ, a sada smo u najgoroj situaciji u poređenju s bivšim republikama.

PDV - OD DOBRE IDEJE DO GLADI

“Da ne bude zabune. Bio sam i ostao zagovornik uvođenja PDV - Poreza na dodanu vrijednost, ali ne ovako kako nas sada očekuje” ustvrdio je gospodin Grabovac, na tribini u Tuzli. PDV, bauk koji se nadvio nad BiH i o kojemu obični

ljudi malo znaju, jedino će plaćati građani, krajnji potrošači, jer će trgovci i proizvođači sva povećanja cijena, u međuobraćunu, isprebijati.

Uvođenjem jedinstvene stope PDV-a, od 17 posto, povećat će se naplata poreza i punjenje proračuna. S druge strane, oko 95 posto roba će poskupjeti i to je ono što boli građane, jer se plaće, mirovine, invalidnine i ostala primanja neće povećati.

“S obzirom na to da je FBiH ostala bez carinskih prihoda, kroz PDV će to biti svaljeno na leđa

građana. Svi artikli na koje se sada ne plaća porez, mlijeko, kruh i slično, će poskupjeti za 17 posto. Oni sa porezom od 10 postotaka će biti

skuplji za sedam posto. Moglo se očekivati da će proizvodi sa porezom od 20 posto, visokotarifni - alkohol, kava, duhan, gori... biti jeftiniji. Ali neće biti tako, jer su zbog akciza, u međuvremenu, svi ovi artikli postali skuplji” ustvrdio je na tribini u Tuzli gospodin Nikola Grabovac, te posebno i dramatično naglasio da nas poslije borbe protiv siromaštva, u kojoj se nalazimo, čeka borba protiv gladi.

Sve su ovo dovoljni pokazatelji da kroz ovaj način oporezivanja državni dužnosnici spašavaju svoje glave.

Vjerojatno zbog aktualne teme i renomiranog i popularnog izlagača odziv je bio veoma dobar, tako da je Tribina po mišljenju većine u potpunosti uspjela.

Nikola J. IVANOVIĆ

ODISEJA 2005. VJEROJATNO I NAKON NJE...

Restoran, obgrljen sivilom zagađenoga snijega, natkriven pakosnim ledenicama koje, personifikacijom obojene, vrebaju plijen ljudskoga obličja! Pijem prvu, jutarnju kavu, možda i pod izgovorom da se mora popiti. Staklo je hladno, ali sjetno, budi sjećanja, rada ideje.

Ljudske kretnje! Glasovi! Stišani u mirnim časovima začetka novoga dana. Može li donijeti novost čije je ime ljepota ili osmijeh?! Koliki je iskonski trud prosječnoga razuma da se podvrgne operativnome zahvatu i renovira titulu Čovjek, dok u praskozorju prošloga i budućega svaljuje krivicu na “njih”, one vječite druge koji ne shvaćaju i koji su loši? Zašto se osmijeh izgubio? I zašto mi svaki ljudski pokušaj sliči na put od Itake do nekog krajnjeg Urana? A smrtnik, u tužnoj košulji jedinstvenoj i osamljenoj, korača od jedne Kirke do druge, mrzeći Polifema i njegove oči! Ne trudim se shvatiti ponor želja za nedostižnim, znam da je ljudski. Itačani, kuda ćete? Zna li namjere osobnih snaga, nedovoljno iskorištenih? Susrećem i Niobe, uobražene grimase ženskoga roda, mi, Zeus mi je poznat, naučila sam ovih dana da su mnogi kivi na njega...

Eh, kome se sad Odisej može moliti, čini mi se da je Atena u odmaklim godinama?!

Razumijem je da svatko od nas nosi Troju u sebi, i da su bitke neprikosnoveni uzori na preispitivanje mirenja s porazom, ali zar nije pobjeda nad samim sobom najjači uspjeh i rezultat spoznaje da si ipak nešto naučio te prepisao recept kako se postaviti u futuro?! Ljudski su nemiri danas moda, nesređenost leži u brzini s kojom se natječemo nemajući vremena na tren stati i pogledati u svoju nutrinu. Vidjeti što i koga volimo, što i tko smo postali, a nismo to nikako, možda, htjeli... Starac nečujno korača s mlijekom i kruhom u jednoj, i novinama u drugoj ruci. Pazi da ostane čitav na poledici ove smrznute veljače, plašeći se da bi mogao konačno završiti. Nakon svih lutanja... Žena žuri, vjerojatno na posao, već je petnaest do osam, kasni. Kod kuće je ostavila uspavanu dječicu koja su druga smjena, a muž... vjerojatno negdje na putu, biznismen. Konobar me znatiželjno gleda, lice odaje pita-nje što mi je, zašto sam kip dok promatram. A jesam li životnija ako me zanima i ono što ne treba, i ako potvrđujem glavom gore pa dolje i sve tako redom dok ne slušam one što mi govore? Tako me živciraju prijetvorne grimase koje se čuju na sav glas i govore primijeti me, ja sam stigla i ti mi se moraš diviti. Glagol diviti?! Čemu danas da se divim? Kome sada da građanski skinem šešir i uljudno pozdravim s toplim “dobar dan”?

Plaćam kavu i nezainteresirano izlazim van. Idem u arenu pripitomljenih bića. Pripitomljenih, nekad su bila divlji. Nema veze, ipak znam prepoznati dobre i poštene, humane i zdrave. Ima takvih još. Držat ću se ja njih...

Ljiljana TADIĆ

TREĆI TEATAR - FEST / TKT-FEST I PREPOZNATLJIVOST STILSKO ŽANROVSKIH UTEMELJENJA

Doc. dr. sc. Srdan Vukadinović

Mjeseca ožujka, pete godine, početka trećeg milenijuma organizira se u Tuzli, u scenskom prostoru Teatra Kabare, treći po redu TKT-fest, na kome će sudjelovati neke od najznačajnijih teatarskih kuća i projekata kamernog i mobilnog teatra iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije.

Vraćanje u blisku prošlost podsjeća da je svoju prvu godišnjicu rada, 2003. godine, Teatar Kabare obilježio pokretanjem Teatar-festa, kao festivala - manifestacije u čijoj je konceptualnoj i sadržinskoj osnovi bio duh akademskog teatra. Ova vrsta teatra ne prezentira i razvija samo predstave i teatarske projekte čiji su akteri studenti, budući akademski dramski umjetnici, već sva ona teatarska ostvarenja koja vlastitom angažiranošću ukazuju i upozoravaju na određene ključne i krizne momente, koji svojim tokom prijete urušavanju društva. Na takvoj konceptijskoj i estetskoj profilaciji je organiziran i prvi Teatar-fest, koji je održan u Tuzli od 24. do 31. ožujka 2003. godine.

Na Prvom Festivalu sudjelovali su teatri i kazališni umjetnici iz Zagreba, Virovitice, Beograda, Sarajeva, Banja Luke, Beča i Tuzle. Teatar “Rugantino” iz Zagreba je izveo predstavu “Hrvatski emigranti” Mate Matišića, dok je Kazalište Virovitica nastupilo sa djelom “Kamenje u njegovim džepovima” Merie Jones. Beogradsko dramsko pozorište prikazalo je dramu Ričarda Kalinovskog “Zver na mjesecu”, a Putujući teatar Hasije Borić iz Sarajeva komad “Tetovaža” Dee Lohera. U okviru Teatar-festa Zijah Sokolović je izveo svoj kulturni projekat “CABares, CABarei”. Posebno obilježje ovog Festivala su bili nastupi Akademije umjetnosti - dramski odsjek iz Banja Luke sa Pinterovim “Ljubavnikom” i Akademije dramskih umjetnosti iz Tuzle sa Euripidovom “Ifigenijom u Aulidi”. Domaćin i organizator Teatar Kabare je nastupio sa dvije svoje predstave, i to “Novi život” Abdurahmana Nametka i “Čarobno magarenc” Erika Vosa.

Od 2004. godine Teatar-fest je promijenio ime u TKT - fest, što ima dvostruku pojmovnu i sadržinsku simboliku (Teatar Kabare Tuzla-fest i Tuzlanski kanton Tuzla - fest). Na drugom TKT-festu (od 20. do 31. ožujka 2004. godine) Akademija dramskih umjetnosti iz Tuzle i Travničko pozorište prikazali su Pinterovog “Ljubavnika”, a Akademija umjetnosti iz Novog Sada Mrožekove “Emigrante”. Putujuće pozorište Hasije Borić se predstavilo sa predstavom “Feral tribune cabaret”, a Kazalište iz

Virovitice sa Hubnerovom “Greticom str. 89”. Akademija umjetnosti iz Banja Luke je prikazala Egziperijevo djelo “Mali princ”, a Beogradsko dramsko pozorište predstavu “Maslačak i Retard” po tekstu Nenada Popovića. Mostarski Teatar mladih je izveo Interaktivni forum teatar “Mostarska gimnazija”, a Zijah Sokolović adaptaciju Čehovljeve jednočinke “Medvjed”. Narodno pozorište “Toša Jovanović” iz Zrenjanina se predstavilo sa “Lakim komadom” Nebojše Romčevića, a Teatar “Rugantino” iz Zagreba sa djelom Vedrane Rudan “Uho, grlo, nož”. Posljednja dva dana Festivala na programu su bili projekti Teatra Kabare “Čarobno magarenc” i “Galerija likova”, koja je i premijerno izvedena u okviru TKT-festa.

Treći TKT-fest se održava od 24. do 30. ožujka 2005. godine pod motom “Spasimo Teatar Kabare za budućnost mladih”, a može se reći i budućnost kulturoloških i širih društvenih poimanja u zajednici u kojoj je urušen sistem vrednota. Uvjeti u kojima se organizira ovaj Festival su 2005. godine daleko najlošiji od svih dosadašnjih imajući u vidu brojne probleme s kojima se Teatar Kabare suočava.

Festival otvara Beogradsko dramsko pozorište sa predstavom “Gvozdeni život” britanske autorice Rone Munro. Predstavu je režirao Žanko Tomić, a igraju: Neda Amerić, Jelena Čuruvija, Milica Zarić i Srdan Dedić. Mostarski teatar mladih izvodi tekst Zlatka Topčića “Glavom kroz zid” koji je u 2003. godini proglašen najboljim BH dramskim tekstom na konkursu teatarskog časopisa “Tmačart”. Režiju potpisuje Sead Đulić, a igraju: Toni Pehar, Tatjana Feher, Sanela Babić, Irfan Kasumović, Sead Đulić i Armin Hadžimusić. Akademija dramskih umjetnosti i organizator Festivala Teatar Kabare prikazat će trećeg dana Umjetničko veče koje predstavljaju akademski kabare u kome će svoju energiju i senzibilitet pokazati dvije generacije studenata, i to oni koji su diplomirali, kao i oni koji su na trećoj godini studija tuzlanske visokoškolske institucije za obrazovanje dramskih umjetnika. Takođe Teatar Kabare će prikazati i svoju posljednju premijerno izvedenu predstavu “Veliki vezir” koja je na državnom Festivalu pozorišta u Brčkom, 2004. godine, dobila četiri nagrade (stručnog žirija i žirija publike za najbolju mušku ulogu, nagradu za najboljeg mladog glumca i nagradu za plakat).

U okviru Trećeg TKT-festa bit će prikazana i predstava “Juda Iskariotski” koja je radena po romanu ruskog pisca Leonarda Andrejeva u produkciji Franjevačkog samostana svetih apostola Petra i Pavla i

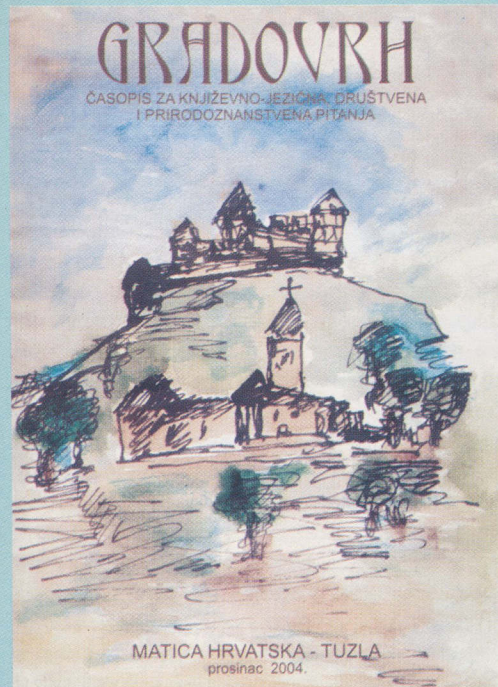
Hrvatskog kulturnog društva “Napredak”. Iako je predstava radena po romanu, ne radi se isključivo o sakralnom tekstu, odnosno drami. Lik Jude u kršćanstvu je ostao jedan od najvećih tajni. Ekipa mladih teatarskih poslenika, na čelu sa Borisom Baltom, koji potpisuje režiju i igra lik Jude Iskariotskog, uhvatila se u koštac sa teškim zadatkom da na scenu donese prikazanje o izdaji dobra. Kroz taj odnos grade se i šire društvene relacije unutar grupe i šire zajednice kroz koje se propituje pitanje međuljudske komunikacije, pitanje strahova koje ljudi nose u sebi, pitanje ljubavi, pitanje prijateljstva i vjerovanja. U predstavi pored Borisa Balte igraju još i: fra Marko Kepić, Adem Smailhodžić, Dalibor Brkić, Nikolina Baškarad, Irfan Kasumović, Nenad Tomić i Nermin Omić.

Posljednja tri dana Festivala rezervirana su za predstave: “Jozo i Marija” Teatra “Rugantino” iz Zagreba, “Trg radnika” Kazališta iz Virovitice i “Ručni rad” Narodnog pozorišta “Toša Jovanović” iz Zrenjanina.

Predstave koje će imati prilike vidjeti publika u okviru Trećeg Teatar-festa su nešto najbolje što dolazi iz kazališta koja sudjeluju na ovom Festivalu na kome se ne dodjeljuju nagrade, izuzev aplauza publike. To što je TKT-fest manifestacija revijalnog tipa ništa ne umanjuje ni kvalitet izbora predstava, a ni same teatarske projekte. Svi teatri koji sudjeluju u okviru trećeg po redu Festivala, prepoznatljivih estetskih dometa kada je u pitanju kamerni i mobilni teatar, dolaze sa željom i nastojanjem da svesrdno pomognu Teatru Kabare da se održi na kazališnoj sceni Bosne i Hercegovine i Jugoistočne Europe. Sve predstave odgovaraju po svojim stilsko žanrovskim odrednicama projektima koje na svome repertoaru ima Teatar Kabare kao organizator TKT-festa, a u duhu su i temeljni konceptijskih i profilacijskih značajki samog Festivala.

NOVI ČASOPIS - GRADOVRH

Na predstavljanju prvoga broja "Gradovrha", godišnjaka za književno-jezična, društvena i prirodno znanstvena pitanja, što ga izdaje Matica Hrvatska iz Tuzle, Izet Numanović i Čazim Sarajlić, cijenjeni tuzlanski povjesničari, nisu štedjeli s komplimentima.

Numanović je naglasio edukativnu i obrazovnu budućnost "Gradovrha", izdvajajući kao vrlo važno što je u prvom broju obrađen donekadno zapostavljen pjesnik fra Blaž Josić, jedan od najvećih bosanskohercegovačkih latinista 19. stoljeća. Objavljeno je jedanaest od četrdeset i šest neobjavljenih pisama fra Blaža, koja je ustupio fra Andrija Zirdum.

Na nedavnim Danima Matice u Tuzli dramska grupa fra Blaž Josić prvi je put javno govorila stihove fra Blaža. I Numanović i Sarajlić zapazili su da se i u "Gradovrhu" osjeća da su franjevci *najdublje doživljavali Bosnu* te da časopis ide za *znanstvenom valorizacijom* svega što se događalo u Bosni srebrenoj.

O povijesnom "Gradovrhu" više će biti napisano u idućem broju časopisa, a u prvenstvu na sto dvadeset i pet stranica, u sedam poglavlja o književnim, jezičnim, povijesnim i kulturnim temama pisali su i priznati znanstvenici Ivo Pranjković, Darija Gabrić - Bagarić, fra Stjepan Pavić. Glavna je urednica časopisa Marica Petrović.

VIJENAC, 3. ožujka 2005.

VIKTOR BARIČAK

Rođen je 1948. godine u Tuzli, gdje je završio srednju školu.

Strojarsko-brodograđevni fakultet završio je u Zagrebu, 1980. godine, kao i postdiplomski studij na smjeru Teorija konstrukcija.

Radio je u više firmi na značajnim poslovima i zadacima, i to: Livnica čelika Tuzla, Tvornica šinskih vozila "Đuro Đaković" Slavonski Brod, Tvornica parnih turbina Karlovac, Tvornica transportnih uređaja Tuzla, Tvornica DITA Tuzla, zatim na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Tuzli u zvanju višega asistenta.

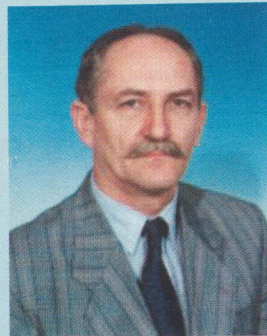
Sada je zaposlen u Tvornici transportnih uređaja u Tuzli na mjestu glavnog projektanta.

U tijeku radnog vijeka radio je na značajnim projektima - preko trideset, a publicirao je u domaćim i stranim časopisima desetak znanstvenih radova. Boravio je više puta u inozemstvu na stručnom usavršavanju.

Doktorirao je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, 7. prosinca 2004. godine. Tema disertacije je bila iz oblasti strojarstva pod naslovom:

"Optimiziranje vibracijskog stanja u postupku obrade tokarenjem".

Doktorat je obranio pred povjerenstvom u sastavu: prof. dr. sc. Nikola Šakić, prof. dr. sc. Milenko Stegić, prof. dr. sc. Sanjin Mahović, prof. dr. sc. Tomo Udiljak i prof. dr. sc. Franci Čuš koji je sa Fakulteta za strojništvo, Maribor.

OLIVER MOTT

Pijanist, rođen je 1976. godine u Tuzli gdje je završio nižu i prvi razred srednje muzičke škole u klasi profesorice Biljane Mihajlović.

Usljed ratnih zbivanja 1992. godine odlazi u Italiju gdje se 1994. godine upisuje na konzervatorij.

Školovanje na akademiji koje traje deset godina, završava dvije godine ranije uz prosjek ocjena "9". Godine 2002. diplomira s najvišom ocjenom "10+!" (ili "dieci e lode") u klasi profesorice Antonella Costa.

U međuvremenu pohađao je uspješno više "MASTER CLASS" - internacionalnih seminara, kod prestižnih svjetskih majstora kao što su: Arnajdo Cohen, Leonid Margarius i Michele Campanella.

Dobitnik je stipendije konzervatorija "BONPORTI", Trento, koja se dodjeljuje najboljim studentima, 2001. za osvajanje prvoga mjesta na međuakademijskom natječaju komorne glazbe. Također je dobio stipendiju za postdiplomski studij. Na Konzervatoriju BONPORTI, Trento završio je 4. veljače 2005. godine postdiplomski studij, uža specijalnost komorna glazba s klavirom kod profesora GIANCARIO GUARINO i jedini je ocijenjen sa ocjenom deset.

Redovito održava koncerte u Italiji samostalno i u duetu (klavir i violina).

Inače, Oliver Mott član je HKD "Napredak", Tuzla od njegovog obnoviteljskog rada i sudjelovao je na mnogim Napretkovim manifestacijama i koncertima.

OTVOREN HRVATSKI KULTURNI CENTAR U BANJOJ LUCI

U Banjoj Luci je 14. veljače otvoren Hrvatski kulturni centar (HKC) u kojem će biti promovirana hrvatska kultura. HKC predstavlja krovnu udruhu svih hrvatskih kulturnih udruga u Republici Srpskoj. Predsjednik Uprave HKC-a Zvonko Tarle naveo je da je cilj otvaranja jedne takve ustanove očuvanje etničke i kulturne samostalnosti Hrvata na ovom području, ali i kulturna suradnja s drugim narodima koji ovdje žive. Otvaranju je nazočio kompletan hrvatski politički zbor Republike Srpske, te brojni kulturni djelatnici, a hrvatski konzul u RS Ivan Lepoglavec rekao je da kultura može poslužiti kao most suradnje među narodima i regijama.

B.S.

Narodno pozorište Tuzla

Diplomci Minja Musić i Emir Zec izveli komad „Umri muški“

Iako ansambl tuzlanskog Narodnog pozorišta Tuzla u ovoj godini nije uradio niti jedan novi projekt, scena u ovom teatru nije prazna. Naime, studenti Akademije dramskih umjetnosti Tuzla koriste je za izvedbe diplomskih predstava, kojima krunišu svoju akademsku naobrazbu, a te predstave su nerijetko izvanredne.

Studenti treće generacije Akademije, Emir Zec i Minja Musić, koji su pozorišnoj javnosti poznati po manjim ulogama u projektima NP Tuzla, 4. veljače su izveli diplomsku predstavu „Umri muški“.

Interesanta crnohumoristična priča o transformaciji ženine ljubavi u mržnju, zbog nepotpune predanosti muškarca kojeg voli, kao i mladi glumci zadovoljili su prepunu mnogobrojnu publiku, koja, svojim posjetama diplomskim predstavama budućih glumaca, želi podržati pozorišnu tradiciju u Tuzli.

J. Š.

AKTIVNOSTI UDRUGE "HRVATSKA ŽENA" TUZLA

U protekla četiri mjeseca Udruga "Hrvatska žena" Tuzla aktivno je radila na implementaciji aktivnosti iz projekta, "Edukacija ženske populacije s akcentom na poboljšanje zdravlja, njegovanje međuljudskih odnosa i očuvanje mira u lokalnoj zajednici".

Implementacija projekta je u potpunosti financijski potpomognuta od strane TALDi Tuzla, a cilj projekta, kao i protekle dvogodišnje suradnje je materijalno i institucionalno jačanje Udruge.

U okviru projekta realizirane su tri Tribine edukativnog karaktera i to: zdrava ishrana, zdravo stanovanje i prevencija ženskih bolesti. Izlagači (edukatori) na tribinama su bile: dr. Katarina Divković-Kovačević, dr. Vesna Lazari specijalista radiolog i prof. Evica Pranjić.

Na tribinama je bio nazočan značajan broj članica Udruge i predstavnica aktiva žena pri otvorenom društvu Lipnica iz Lipnice, kao i predstavnice drugih NVO, s kojima udruga surađuje, čime je potvrđena opravdanost

održavanja tribina s ovakvim temama, koje u mnogome pomažu u rješavanju niza životnih pitanja.

U toku implementacije projekta, realizirano je i nekoliko zajedničkih akcija sa partnerskom organizacijom (aktiv žena iz Lipnice) koje su za cilj imale doprinijeti jačanju međuljudskih odnosa i očuvanju mira u lokalnoj zajednici.

Zajedničke akcije, pješačenjem do zdravlja, radionica likovnog i kreativnog izražavanja (slikanje na staklu, akvarel tehnika, radovi u glini, izrada ručnih radova), su pokazale veliku zainteresiranost članica koje su marljivo radile nepuna dva mjeseca, a rad radionice je nastavljan i nakon planiranog vremenskog okvira.

Završena aktivnost (zabavno večer s partnerskom organizacijom) iz projekta, realizirana je u subotu (05. 03. 2005.), kojom prigodom je postavljena izložba radova urađenih u kreativnim radionicama.

Na zabavnoj večeri bili su nazočni predstavnici TALDi Tuzla, članice aktiva žena iz Lipnice, predstavnici hrvatskih društava i drugih NVO s kojima udruga surađuje.

Poseban ugođaj završnoj manifestaciji implementacije projekta dali su tamburaši, a prisutnost medija je potvrdila značaj i kvalitetu projekta.

Na kraju želimo iskoristiti priliku, kako bismo se zahvalili NVO TALDi Tuzla što su prepoznali Udrugu "Hrvatska žena" Tuzla kao interesantnu organizaciju s velikim brojem članica, te financijski pomogli materijalno i institucionalno jačanje Udruge u protekle dvije godine.

Nadamo se da će naša suradnja potrajati i u buduće.

Koordinator projekta
Ljubica Stjepić

MIT - NEKADA I DANAS

Imaju li čudljiva stvorenja, poplave, nadljudska stvorenja i sl. neki drugi smisao osim slučajnog? Zašto je ovo pitanje oduvijek bilo rasprostranjeno širom svijeta? U objašnjavanju mitoloških pojava i stvorenja može se pristupiti dvojako: psihološki i povijesno. Psiholog dati mit uglavnom uzima zdravo za gotovo, kao razložno samodosljednu psihičku tvorevinu. Povijesni proučavalac mita nastoji objektivizirati nastale pojave na razornoj analizi. On se ne zadovoljava prihvatiti mit takvim kakav jest. On nalazi da je mit obično sinteza nekoliko elemenata, od kojih svaki ima svoje vlastite povijesne preteče, svoje neovisne rodbinske veze. Psihologa - tumača, on uvijek može pitati: "Otkud znate da je ovaj mit ili, čak ova epizoda, u ma kojem instinskom smislu riječi jedinstvena psihička tvorevina? Kako možete uspostaviti jedan psihički slijed koji leži u osnovi tog mita, kad je združenost njegovih elemenata historijski slučajna?" Pošto su povijest i psihologija suparnice po prirodi, bolje bi bilo ne zalaziti u kritiku i analizu ovih dviju disciplina.

Mitovi nisu izolirane tvorevine jer se razlikuju s obzirom na razna vremena i razne kulture. Koliko god da je grčka mitologija u vezi sa slavenskom ili drugom mitologijom, obje imaju sušte suprotnosti u načinu njihova nastanka i razvoja. Mit je nekada predstavljao osnovu svog vjerovanja postojanja čovjeka i života poslije smrti. Danas ljudi prihvaćaju mit kao vještačku tvorevinu, izmišljenu priču ili pak usmenu predaju. No možemo li zamisliti kapacitet memorije naroda toga vremena? Je li možda mitološka građa bila osnova za novonastale religije? Jest, ali nekada!

Ima li u nama Heraklove snage i odvažnosti? Nekada je možda bilo, ali danas je sigurno nema, jer je visoka tehnologija preuzela kontrolu nad malim stvorenjima - ljudima.

Grčka je kolijevka demokracije, te mitologije, ali s posebnim značenjem, iako je predstavljala temelj nastanka demokracije i mitologije u drugim civilizacijama zadržala je svoj identitet, prepoznatljivost. Stari Slaveni mogu se pohvaliti svojom tradicijom, ali "Balkan uvijek

ostaje Balkan". Trebat će dugo vremena da se konzervatizam iskorijeni i to najprije iz glava naroda.

Fantazija, laž, istina, misterija - sve je to dio čovjeka koji s tim živi i umire. Mitologija Slavena, Grka, Egipćana i dr. - sve je to povezano s čovjekom i njegovim ambijentom. Što je čovjek i svijet u kojem on živi, ako ne rađanje i umiranje u jednom svijetu, te ponovno rađanje u nekom drugom životu. To je filozofija života, a zanimanje za mitove i čudnovata bića predstavlja neprihvatanje date situacije, te je čežnja za njenom izmjenom neminovna. Stoga, čovjek počinje vjerovati u misteriozne stvari, pa nije čudo što zaboravlja realnost, leteći daleko u nebo k bogovima Olimpa kako bi popili s njima pokoji nektar ili se pak pretvorili u biljku koja može govoriti. U svima nama ima tog čovjeka, više ili manje izraženog.

Ivana TADIĆ

DOKANJSKI SLUČAJ ĐULABIĆ I OKO NJEGA ILI...

Dvije smrti u istoj noći i pod istim krovom

Žitelji tuzlanskog sela Dokanj nerado govore o tragičnim smrtima majke Danice i kćerke Ane Đulabić. Činjenice da je kćerka život okončala moždanim udarom, a njena majka se smrznula pod krovom trošne kuće, dramatično su upozorenje da se lokalne vlasti, u mjesnim zajednicama i općinama, bolje moraju brinuti o svojim žiteljima.

Agencijska vijest, bazirana na policijskim izvorima i šturo plasirana javnosti, da su u tuzlanskom selu Dokanj - zaselak Polje u koje se skreće na lokaciji Osmi kilometar, prije tridesetak dana, umrle dvije žene, majka i kćerka, suštinski nije bila potpuna. Danici Đulabić je bilo više od 80 godina i mjesecima je, što zbog godina, što zbog bolesti, bila vezana za postelju. Njena kćerka Ana, rođena 1949. godine, brinula se o majci i sebi. Živjele su u oronuloj i zapuštenoj kući, od minimalne majčine mirovine i kćerkine socijalne pomoći. Novčanu pomoć slali su im Danićini sinovi iz Labina i Temerina, te kćerka iz Odžaka, kod Novog Sada. Susjedi i rođaci, koji nisu željeli da im se spominju imena, škrtim su nam riječima rekli da su majka i kćerka živjele svoje živote pomalo izolirano. Niti su se kome žalile na svoje nevolje, niti su željele primiti pomoć. Kćerka, dok je još bila u snazi, prema anonimnim svjedočenjima susjeda, nije baš bila sklona seoskim poslovima. No i bez toga, brinući svoje brige i živjeti svoje živote, nekako su preživljavale i ništa nije ukazivalo na to da bi njihovi životi mogli biti tragično okončani, u približno isto vrijeme, pod krovom zapuštenog i hladnog doma. Prema pouzdanom izvoru odavno su trebale dobiti stan u tuzlanskom naselju Dragodol, ali nisu bile

dovoljno moćne da obave deložaciju nelegalnog korisnika tog stana.

Prema medicinskim i policijskim izvješćima, kćerka Ana je jedne ledene veljačke noći, prije tridesetak dana, krenula da naloži vatru. U trenutku kada je otvorila vratašca gorionika moždani udar joj je okončao život. Da je to bilo baš tako za svjedoka su "pozvana" otvorena vratašca na šporetu. Teško pokretna i slabovidna majka Danica, ne sluteći nikakvo zlo, ležala je na svomu ležaju. Kako vatra nije naložena, a zimski minusi se lako probijali kroz slabašne zidove kuće i Danićin je život okončan. I to smrzanjem. Dva, tri ili možda i više dana poslije toga, susjedi su uočili da se iz dimnjaka ne puši dim pa im je to bio signal da nešto nije kako valja. I nije bilo! Prvo što su vidjeli, kada su ušli kroz obijena vrata, jer ih nije imao tko otključati, bile su dvije pokojnice. Jedna pored šporeta, druga na ležaju.

O onome što su vidjeli, susjedi su obavijestili policiju i nadležne medicinske institucije. Poslije rutinskih uvidaja obavljen je pokop, na mjesnom groblju i po katoličkome vjerskom obredu.

Međutim, ove dvije smrti nisu i ne smiju ostati samo statistika. Bez obzira na to što mještani, za javnost, nerado o tome govore, a i oni koji progovore ni slučajno ne žele da im se spominju imena, mora se reći da ovaj dokanjski slučaj predstavlja moralni sunovrat i dno neljudskosti - Doknja i Tuzle.

Da je Mjesna zajednica Dokanj imala ustrojenu svoju lokalnu vlast - Zbor građana ili Skupštinu; Vijeće, Savjet ili Izvršni odbor, umjesto hibridnog Povjereničkog odbora, opterećenog međustrana-

načkim omjerima i prepucavanjima, ali i novčanim paušalima, moglo bi se očekivati da brinu nešto više brige o svojim mještanima. Tim prije što bi u organima vlasti, lokalne uprave, bili predstavnici iz svih zaselaka, a to znači da bi imali bolji uvid u to kako tko živi, kako se o kome brinuti, za koga i kakvu skrb tražiti.

Općina Tuzla, personificirana članovima zakonodavne i izvršne vlasti, ne može se kriviti za smrti nevoljnika Đulabić, ali je kriva što nema sačinjene socijalne karte općine. I to ne samo karte kao dokumenta, nego kao putokaza i signala kojemu je žitelju što potrebno, a što oni sebi priskrbiti ne mogu. Krivnja i grižnja savjesti, ako ju imaju, pada i na leđa humanitarnih organizacija, jer je osoba ma poput dokanjskih pokojnica, očito, bio potrebit svakodnevni, a možda i cjelodnevni, nadzor. Organi vlasti, prije drugih, morali su brinuti tu brigu.

Dokanjski slučaj Đulabić morao bi biti dramatično upozorenje vlastima, Crvenom križu, Crvenom polumjesecu, vjerskim institucijama, humanitarnim organizacijama svih predznaka i svim ljudima dobre volje. Tim prije što pored nas, i u selima i u gradovima, žive usamljene, gladne i žedne osobe, što se dešava da provalnici u stanu otkriju pokojnike koji su se danima prije toga oprostili sa životom.

Pokojnici ne smiju biti samo ledena statistika. Zadnji dani života im moraju biti, koliko-toliko, dostojanstveni bez obzira na to koliko novaca imali i koliko (a)socijalni bili.

N. J. IVANOVIĆ

ZDRAVLJE

Cjelovite žitarice i moždani udar

Prema istraživanjima medicinske škole u Harvardu, tri porcije integralnih žitarica na dan smanjuju opasnost od moždanog udara 40%. Žitarice i kruh s cjelovitim žitaricama najčešći su izbor, no pomažu i kokice, sa samo 30 kalorija po vrećici. Istraživači nisu sasvim sigurni kako cjelovite žitarice štite od moždanog udara, ali se pretpostavlja da odlučujuću ulogu igra koncentracija minerala kao što su magnezij i kalij, kaže kardiolog i nutricionist dr. Steven Sinatra, autor knjige "Optimalno zdravlje".

Vitamin C štiti srce

Nova istraživanja pokazuju da 2000 miligrama vitamina C na dan može biti djelotvorna zaštita od srčanog infarkta, tvrde njemački znanstvenici. To vrijedi ne samo za osobe sklone srčanožilnim bolestima ili već oboljele nego i za zdrave kao dobra prevencija. Nedavna japanska studija također je pokazala da vitamin C rizik od moždanog udara smanjuje 40%. Japanski liječnici uz to preporučuju i preventivno uzimanje beta-karotena.

Crveno meso doista šteti

Dnevni unosom već samo 10 dkg crvenog mesa povećava se rizik obolijevanja od tumora debelog crijeva. To i nije potpuno nova vijest, ali ju je najnovije istraživanje, koje je trajalo 20 godina i obuhvatilo 150.000 ljudi, sa sigurnošću potvrdilo. Američko udruženje za tumore objavilo je da osobe koje svakodnevno konzumiraju govedinu, svinjetinu ili njihove prerađevine 30 do 40% češće obolijevaju od raka debelog crijeva nego osobe koje tek povremeno jedu crveno meso. Najgore prolaze ljubitelji salama, hod-doga i raznih kobasica: ovakva prehrana povećava rizik za čak 50%.

Četkajući zube pomažemo srcu

Četkajući zube i održavajući desni zdravima, štiti mo srce i smanjujemo mogućnost nastanka ateroskleroze, a time i infarkta srca. Gingivitis je upala desni, najčešće uzrokovana slabom zubnom higijenom. Bakterije iz zubnog plaka dovode do kronične upale koja se u početku očituje oticanjem desni i bolovima, potom krvarenjem iz desni i na kraju ispadanjem zuba, a kronični gingivitis povećava rizik obolijevanja od kardiovaskularnih

bolesti. Novije američko istraživanje, provedeno na 657 osoba, otkrilo je da su u osoba s prekomjernim brojem bakterija uzročnika gingivitisa stijenke arterija deblje, što je jedan od prethodatelja ateroskleroze. pretpostavlja se da bakterija iz usta ulazi u krvotok uzrokujući upale i zadebljanje krvnih žila.

Zeleni čaj

Engleski su znanstvenici objavili rezultate istraživanja prema kojima često ispijanje vrlo ljekovitog zelenog čaja štiti od srčanog i moždanog udara.

Zdravlje u šalici kafe

Talijanski znanstvenici objavili su da pijenje nekoliko šalice kave dnevno blagotvorno djeluje na zdravlje. Kava, otkrili su, sprječava nastanak tumora, štiti jetru i pomaže pri mršavljenju.

Samci, oprez

Prema rezultatima istraživanja provedenog u Velikoj Britaniji, samce ne čeka sjajna budućnost. Muškarci i žene koji žive sami više rade i više piju, lošije se hrane u usporedbi s onima koji su u braku ili stalnoj vezi. Time su više izloženi većoj opasnosti od teških oboljenja.

Duet za zdravlje

Tvari koje na zdravlje imaju blagotvoran učinak a uzimaju se odvojeno, imaju još bolji učinak ako se uzimaju istovremeno.

Riječ je o folnoj kiselini i vitaminu B6. Znanstvenici Instituta Mario Negri iz Milana ispitivali su udruženi učinak tih tvari i savjetuju: redovito i u istom obroku jedite nemasno meso, ribu i soju jer sadrže vitamin B6 i povrće zelenih listova te agrume koji sadrže folnu kiselinu.

U društvu jedemo više

U ugodnom društvu obroci su ukusniji, stoga nije čudo da pojedemo više. To ima i svoju cijenu. Rezultati istraživanja objavljenog u časopisu Nutrinews pokazuju da obrocima s obitelji, u društvu prijatelja ili u restoranu unosimo 70% više kalorija. Rješenje? Obrocima u kantini i u kratkoj stanici tijekom radnog dana unosimo manje kalorija, pa su takvi obroci korisna ušteda ako vas kod kuće čeka opuštena večera u ugodnom društvu.

Kardiovaskularne bolesti

Osim prevencije aspirinom i dalje su nezaobilazne preventivne mjere protiv kardiovaskularnih bolesti: umjereni fizički napor, svakodnevno vježbanje ili najmanje tri puta tjedno jednosatna šetnja, zdrava prehrana sa što manje zasićenih masnih kiselina i što manje stresa.

Pušenje je toliko štetno za samog pušača i njegovu okolinu da se smatra većom sramotom nego alkoholizmom. Cigarete su ubile mnogo više ljudi nego alkohol.

Neispavanost deblja

Zahvaljujući istraživanjima mehanizma spavanja, zna se da organizam sustavno lišavan sna luči manje leptina, hormona koji suzbija apetit. Da bismo razinu leptina održali stalnom i tako izbjegli debljanje zbog prejedanja, trebali bismo svake noći spavati barem 6, a najbolje 8 sati.

Prije važne odluke

...smirite živce. Malo stresa može nam pomoći da se usredotočimo na poslove koji se oslanjaju na pamćenje, no stres nam smanjuje sposobnost rješavanja problema. Stoga se opustite prije svake važnije odluke.

Cistitis: kako ublažiti bol

- Popijte pola litre vode odjednom čim osjetite peckanje tipično za upalu mokraćnih putova, a tijekom sljedeća tri sata pijte po 2,5 dl vode svakih 20 minuta. Potičući mokrenje, potičete i ispiranje bakterija uzročnika upale iz mokraćnog mjehura.
- U čašu vode umiješajte 1 čajnu žličicu sode bikarbone. Popijte četiri doze u razmaku od jedan sat, da ublažite kiselost mokraće i bol.
- Pijte sok od brusnice ili čaj od listića te biljke - određeni sastojci tih napitaka sprječavaju prijanjanje bakterija uz stijenke mokraćnog mjehura.
- Izbjegavajte pića koja nadražuju mjehur: kavu, čaj, sok agruma i kloriranu vodu iz vodovoda.
- Uzmite tabletu za ublažavanje bolova, noge stavite u povišeni položaj i odmarajte se najmanje tri sata s toplim termoforom položenim na trbuh.

Zdravlje iz kore

Jedući jabuke opskrbljujemo tijelo kvercetinom, snažnim antioksidantom koji štiti stanice od oštećenja uzrokovanih slobodnim radikalima

(posljedica tih procesa mogu biti bolesti srca i rak). Jabuku, međutim, treba jesti neoguljenu, jer se većina kvercetina nalazi u kori.

Ponedjeljkom usporite!

Možete li birati dan u tjednu tijekom kojeg ćete malo prikočiti", neka to bude ponedjeljak. Ako ništa drugo, izvedite svaka dva sata nekoliko vježbi istezanja i dubokog disanja. Nedavna je studija pokazala da se moždani udar najčešće događa ponedjeljkom, a autori nagađaju da dio krivnje snosi stres zbog početka radnog tjedna nakon vikend-dokolice.

Zajutrak za zdravo srce

Započnete li svaki dan jednim jogurtom kojem ste dodali žitne pahuljice, smanjit ćete razinu homocisteina u krvi, pokazala je nedavna studija. manje razine homocisteina povezuju se s manjim kardiovaskularnim rizikom. Pomaže i redovit unos mlijeka, svježe paprike te brokule i srodnog povrća.

Brak dobar za srce

Bračne svađe katkad dovode do rješenja nekog problema, no uglavnom su izvor negativnih emocija. Za parove koji se često svađaju američki su znanstvenici našli utjehu. Otkrili su, naime, da žene koje se svađaju s muževima i sve im kažu u lice, odnosno ne šute tijekom bračnih konflikata, manje obolijevaju od bolesti srca. Do te su spoznaje došli prateći 10 tisuća žena tijekom jednog desetljeća. Brak navodno dobro djeluje i na muškarce, jer oženjeni imaju bitno manje srčanih problema od neoženjenih.

Usporite gubitak pamćenja

Ako opažate da imate problema s pamćenjem ili vam je dijagnosticirana Alzheimerova bolest "bildajte" mozak:

- koncentrirajte se na određenu stvar i nemojte da vam se previše toga vrti u glavi
- smanjite razinu stresa
- držite se prehrane s niskim količinama masti i kolesterola
- svakodnevno vježbajte
- prestanite pušiti
- učite, učite, učite...

Inteligentniji žive dulje

Engleski znanstvenici proveli su istraživanje kojim su potvrdili tezu da inteligentniji ljudi žive dulje ponajprije zahvaljujući brzim i razboritijim reakcijama.

Impotencija

Američki znanstvenici objavili su da pušenje povećava rizik od impotencije kod muškaraca. Rizik od impotencije tri puta je veći kod pušača negoli kod osoba koje ne puše cigarete.

Pasivno ubojstvo

Pasivno pušenje svake godine ubije više od 11 tisuća ljudi samo u Velikoj Britaniji, a milijune diljem svijeta. Velik broj ljudi umire zbog udisanja dima na radnome mjestu.

Pranjem zubi do vitke linije

Osobama koje žele smršavjeti japanski znanstvenici poručuju neka se ostave dijeta te počnu što češće prati zube. Istraživanje navika ljudi pokazalo je da se osobe koje češće peru zube više brinu o zdravu životu te imaju vitku liniju.

IN MEMORIAM

Direktorica Francuskog kulturnog centra poginula u saobraćajnoj nesreći u Tuzli

Stotine Tuzlaka oprostilo se od Sophie Chifflet. Gvardijan Franjevačkog samostana u Tuzli fra Zdravko Anđić 17. ožujka služio je misu zadušnicu za direktoricu nedavno otvorenog Francuskog kulturnog centra u Tuzli, Sophie Chifflet (34), koja je tri dana ranije, vraćajući se s posla kući, smrtno stradala u saobraćajnoj nesreći u naselju Brčanska Malta u Tuzli.

Misi su prisustvovali njeni roditelji i oko stotinu prijatelja i kolega, a o entuzijazmu uvijek nasmijane Chifflet i njenih napora na razvoju francuske kulture i povezivanje sa bosanskohercegovačkom, govorio je kulturni ataše Francuske u BiH, g. Frederic Germain.

Chifflet je stradala, nakon što je izašla iz taksija i namjeravala preći ulicu. Velikom brzinom ju je pogazilo vozilo marke, "mitshubishi lancer", a vozač je bez zaustavljanja, pobjegao. Tri dana nakon nesreće, vozač Abdulah Ž. (24) iz Tuzle se predao organima gonjenja, nakon čega mu je određen pritvor. Osim što je spomenute noći vozio neregistrirano vozilo, Abdulah Ž. nema ni položen vozački ispit, a teretit će ga i za kazneno djelo nezaustavljanja i nepružanja pomoći povrijeđenom.

J. Š.

Posjetili smo Tvrtku "Koncesija - Grabovičkić", Dokanj (Crno Blato)

OD RADNJE ZA DVA AUTA DO dvomilionskoga centra

- Investicija od dva milijuna KM je neminovna dio i potez u poslu koji radim 30 godina. Robne marke za koje radim, "Renault" i "Dacia", svakim danom traže više standarde u opsluživanju kupaca, ističe poduzetnik Šimo GRABOVIČKIĆ, naglašavajući da su pripreme za izgradnju trajale blizu dvije godine.

Poduzetnik Šimo GRABOVIČKIĆ, unazad tri decenije se bavi popravkama karoserija i bojenjem automobila. Po tom poslu je postao priznat i poznat poduzetnik, a cjelovitiju i potpuniju afirmaciju je doživio osnivanjem Tvrtke "Koncesija - Grabovičkić", odnosno prodajom i servisiranjem automobila marke "Renault". U ovoj godini će investirati novce u izgradnju novog prodajno-servisnog objekta u Šićkom Brodu, nadomak benzinske crpke "Kopex".

- Investicija je neminovna dio i potez u poslu koji radim 30 godina. Robne marke za koje radim, "Renault" i "Dacia", svakim danom traže više standarde u opsluživanju kupaca. Sadašnji uredsko-radionički kapaciteti su postali mali i limitirajući - kapacitetom i lokacijski. Ovdje u Doknju će ostati radionički prostor za autokaroserijske i poslove bojenja auta. Za lokaciju u Šićkom Brodu odlučio sam se zato što je na ovom pravcu oko 80 posto ulazaka u Tuzlu. Godinu dana je trajalo prikupljanje dokumentacije, a približno toliko traganje za lokacijom i ostale transakcije, ističe poduzetnik Grabovičkić.

Na novoj će lokaciji biti centar sa svim sadržajima - kompletan servis za "Renault" i "Daciu", izložbeno-prodajni salon sa svim rezervnim i

pratećim dijelovima, te tehnički pregled i osiguranje vozila. Riječ je o investiciji od dva milijuna KM i to sa minimalnim, simboličnim, ulaganjem Kompanije "Renault". U novom centru će biti

uposlano 10 novih djelatnika, a otvorenje se može očekivati početkom 2006. godine. Od 1997. godine do ovih dana najviše se radilo na edukaciji djelatnika, kroz seminare u Bosni i Hercegovini i tromjesečno školovanje u Renaultovom centru Novo Mesto u Sloveniji, gdje je školski centar za jugoistočnu Europu.

Većina uposlenika je već prošla sve obuke, a paralelno sa izgradnjom novog pogona u Šićkom Brodu, gdje će biti glavno sjedište Tvrtke "Koncesija-Grabovičkić" školovat će se još 10 novih djelatnika. Zanimljivo je i to da je gospodin Grabovičkić prošao kroz sve obuke, a on za sebe ima običaj reći da njegova edukacija traje čitav dosadašnji radni i poduzetnički staž.

- Renault ima interesantan način i program obuka. Sa pojavom svakog novog proizvoda, odnosno tipa vozila, koncesionari i njihovi uposlenici moraju proći nove edukacije, dodaje Grabovičkić, naglašavajući da su - on osobno i njegovi majstori uvijek spremni na servisiranje prihvatiti najnovije tipove Renaultovih vozila, jer se obuke sprovode prije pojave novih tipova vozila na tržištu.

Podsjećanja radi treba napisati i to da je sve počelo s popravkama limova na starim autima, obnavljanjem razbijenih i njihovim bojenjem. Paralelno s tim poslom Grabovičkić je sa svojim majstorima ušao i u tajne moto-tehnike, pa je i pružanje auto-mehaničarskih i auto-elektroarskih poslova postao sastavni dio djelatnosti.

Poslije dvadesetogodišnjeg majstorisanja s autokaroserijskim popravkama svih vrsta automobila, 1989. godine je potpisan ugovor sa Renaultom o servisiranju. Poslije minula rata, točnije 1996. godine, ugovor je dopunjen tzv. KONCESIJOM - prodaja, servisiranje, nabava i prodaja svih rezervnih dijelova - od svjećica do zaštitnih stakala i to na tržištu Tuzlanskog kantona.

Za mjesec-dva u BiH bi trebala početi i prodaja automobila marke "Dacia", a riječ je o novom rumunjskom modelu, sa zaštitnim znakom Renaulta. S novim tipom motora i novim dizajnom, osnovni model "Dacie", će koštati 12.780 KM, s uračunatim carinama, porezima, osiguranjem i registracijom. Ekskluzivni zastupnik za sjeveroistočnu Bosnu će biti "Koncesija-Grabovičkić", a radi niske cijene očekuje se dobar promet.

U analima obiteljske tvrtke "Grabovičkić", koju zajedno vode Šimo i supruga mu Marica, zapisano je da je zanatska radnja registrirana svibnja 1974. godine i da su u nju mogla stati, jedva, dva auta. I tako, korak po korak, uporno i sistematski, stiglo se do nove, dvomilijunske investicije. Oni koji malo bolje poznaju poduzetnika Grabovičkića sumnjaju da će to biti kraj investiranja. Prihvaćaju jedino tvrdnje da će doći do kraćeg zastoja dok se ne izgladaju investicijske neravnine.

N. J. IVANOVIĆ

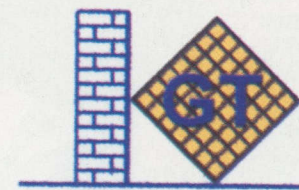
JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA

Marketing: 250-261, 250-262, 250-263 http://www.kameleon.delta.com.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja. Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete. Vaše je samo da dođete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu. FRANJO BOSANKIĆ

Luciana
Građevinarstvo i trgovina

Magistralni put bb,
Lukavac BiH

Tel./fax: ++387 35 553 454
553 453
E-mail: luciana@bih.net.ba

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING

75000 Tuzla Rudarska 61
Tel.: ++ 387 35 282-000, 283-218
Fax: ++ 387 35 280-210
e-mail: printcom@bih.net.ba

Znate li?

- Podrijetlo riječi "faraon" (staroegipatski kralj) prema Bibliji potječe od egipatske riječi "per-a", značenja "velika kuća" ili "kraljeva kuća". S vremenom ta se riječ počela koristiti kao kraljeva titula.

- Običaj darivanja povezan je s dolaskom i proslavom nove godine, a prvi put se spominje 2.500 godina prije Krista kod Sabinjana.

- Harmica (mad. harminez) - trideset, nekadašnje je ime današnjeg Trga Josipa bana Jelačića u Zagrebu. Kasnije su ga prozvali Tridesetnica jer se na njemu plaćala carina od trideset krajcara.

- Prvi poljubac na filmu snimljenom na arapskom jeziku zbio se u filmu "Zasljepljujuće sunce", snimljenom 1953. godine. Egipatski glumac (kasnije slavni Omar Sharif) poljubio je glumicu (kasnije njegovu suprugu) Faten Hamamu.

- Skladatelj Hector Berlioz imao je zaista nesvakidašnji hobi. Dvadesetih godina 19. stoljeća kao student medicine često je boravio u prostoriji za seciranje. U pauza-

ma bi otvarao prozor i narezanim komadićima tijela umrle osobe hranio je ptice.

- Poznati francuski književnik rumunjskog podrijetla Eugene Ionesco, predstavnik tzv. antiteatra, svoje prvo kazališno djelo napisao je tek u 38. godini života.

- Temelji današnjeg egipatskog grada Aleksandrije postavljeni su 7. travnja 331. godine prije Krista. Zemljišta i granice nove prijestolnice sam je odredio vojskovođa Aleksandar Makedonski koji je godinu dana ranije pokorio Egipat i dao se okruniti za egipatskog faraona.

- 98% osoba koje kupe kemijsku olovku, flomaster ili nalivpero isprobat će ih ispisujući svoje ime.

- Na engleskoj kovanici kralj Charles II. gleda udesno. To je odlučeno zbog toga što je prije njega bio na vlasti Cromwell, koji je dao kovati novac sa svojim likom, a na njemu je gledao ulijevo. Poslije toga postala je tradicija da kraljev lik na novcu uvijek gleda na suprotnu stranu od one na koju je gledao njegov prethodnik.

DPLIVA

SRETAN USKRS

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE
MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@inf.tel.hr

SRETAN USKRS

PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO
Trg heroja 10, 71000 Sarajevo
Tel. ++ 387 33 65 11 33, 65 39 29
Fax. ++ 387 33 65 39 86

CENTRALNO GRIJANJE
dioničko društvo

TUZLA

Ul. Krečanska br.1

75000 Tuzla

Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 35 283 440

Fax: ++387 35 281 391

www.grijanjetuzla.com

HOLDINA

HOLDINA d.o.o. Sarajevo
Sarajevo, ulica Azize
Šaćirbegović 4b

Radost sigurne štednje

tuzlanska banka d.d. tuzla

Papa Ivan Pavao II.

1920. - 2005.

“Radostan sam, budite i vi!”

Posljednji sati Svetoga Oca

Petak, ponoć

Poljski vjernici bdiju za Papu u crkvi u kojoj je on služio kao mladić, nakon što se zdravstveno stanje najpoznatijeg Poljaka pogoršalo. Stotine župljana napunilo je crkvu svete Marije u Wadowicama.

11,30 sati

Vatikanski dužnosnici objavili su da Papino stanje ostaje “vrlo teško”. U priopćenju stoji da Papa pokazuje znakove gubitka svijesti, ali da može govoriti.

Subota, 2 sata iza ponoći

Deseci tisuća vjernika u tišini bdiju ispod Papinog prozora. Prema policijskim podacima, bilo je prisutno oko 70.000 ljudi, a još tisuće su dolazile na Trg sv. Petra.

19,10 sati

Vatikan je objavio drugo priopćenje. “Stanje Svetog Oca ostaje vrlo ozbiljno, tjelesna temperatura porasla mu je od jutra. Na pitanja svojih najbližih suradnika, odgovarao je korektno”, rekla je Sveta Stolica.

8,30 sati

Papa slavi svoju posljednju misu. Svoje posljednje riječi posvetio je mladima koje je sretao tijekom svoga života: **“Putovao sam u potrazi za vama. Sada ste vi došli k meni. Ja vam zahvaljujem”.**

21,37 sati

Vatikan je objavio Papinu smrt. “Sveti Otac umro je večeras u 21,37 sati u svojem apartmanu. “Anđeli ti žele dobrodošlicu”, rekao je TV Vatikan nakon priopćenja, koje je potpisao Papin glasnogovornik Joaquin Navarro Valls.

Srce poglavara Katoličke crkve Ivana Pavla II. prestalo je kucati u subotu u 21 sat i 37 minuta. Trenutak prije nego što je pao u komu koja nije dugo trajala i iz koje se više nije probudio, Papa je izgovorio svoju posljednju riječ: “Amen”. Nekoliko minuta kasnije, vijest je bila priopćena vjernicima i poštovateljima Pape okupljenima na Trgu svetog Petra. Tada je izmolljena molitva krunice nakon koje je masa ljudi, nešto iza 22 sata i 30 minuta započela dug i topli pljesak da bi zatim utionula u dirljivu šutnju popraćenu smirenom zvonjavom zvona s pročelja bazilike i, tu i tamo, uzdasima i malo jačim jecajima onih koji nisu uspjeli suzdržati suze zahvalnice za čovjeka koji je i sam znao brisati suze poniženog čovječanstva.

Papa je preminuo, prema smrtovnici koju je potpisao Papin osobni liječnik, dr. Renato Buzzo-

netti, od zastoja rada srca. Tijelo je bilo izmoreno od Parkinsonove bolesti, jake upale mokraćnih putova i prostate, sepse koja se proširila na krv, te velikih tegoba s disanjem.

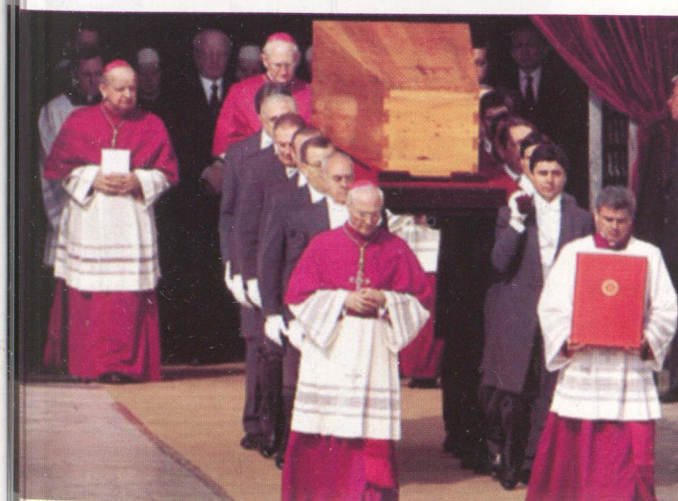
Papina smrt je provjeravana gotovo dvadeset minuta elektronskim uređajima. Uslijedio je početak protokola predviđen za slučaj Papine smrti u kojem ga kardinal Kamarlengo dva puta glasno poziva imenom: Karol!, Karol!

Papino je tijelo brzo obučeno u posmrtnu odoru crvene boje kako bi ga snimila talijanska televizija RAI koja je snimku odaslala u svijet.

Sutradan na Trgu svetog Petra je služena prva misa zadušnica za Papu koju je predvodio kardinal, državni tajnik Angelo Sodano. Tijekom mise na kojoj je bilo oko dvjesto tisuća ljudi, pročitana je posljednja Papina poruka predviđena za molitvu nedjeljnog Angelusa u kojoj Papa ističe potrebu svijeta da se shvati i prihvati Božju milost te da život bude prožet radošću koja proizlazi iz Kristova uskrsnuća. Papa je završio svoju posljednju poruku tvrdnjom da ljubav mijenja ljudsko srce i daje nam mir. Kardinal Sodano je Ivana Pavla II. nazvao ‘Velikim’, pridjev koji je rezerviran za pape koji će postati sveci.

Papa koji je potukao sve rekorde

Nakon više od 450 godine, prvi je put izabran papa koji po nacionalnosti nije bio Talijan - Karol Wojtyła postao je Ivan Pavao II. Usto, bio je on i prvi papa Slaven. U povijesti Katoličke Crkve ući će po mnogostrukim rekordima na svim poljima i različite načine. Bio je papa s jednim od najduljih

pontifikata u dvije tisućljetnoj povijesti Crkve. Nekoliko je puta obišao zemaljsku kuglu, bio je “papa putnik”. Svojim načinom vladanja Crkvom dao je sastavnu dimenziju i papinstvu i Crkvi. Bio je jedan od glavnih “rušitelja” komunističkog bloka na europskom Istoku, bio je najveći moralni autoritet u svijetu, najveći pobornik mira u svijetu, poduzevši niz mirovnih inicijativa, ali nikad nije dobio Nobelovu nagradu za mir. U Rimu i Vatikanu pohodili su ga milijuni hodočasnika, stotine stranih državnika i uglednika, a milijuni ljudi su ga dočekali na njegovim pastoralnim pohodima po mnogim zemljama. Proglasio je najveći broj svetaca i blaženika u povijesti, napisao je niz crkvenih dokumenata, ali i knjiga, ispričao se svima kojima je Crkva ili bilo koji njezin član bilo kada u povijesti nanio neko zlo. Ivan Pavao II. bio je veliki pobornik ekumenizma - njegova je životna želja bila ponovno ujedinjavanje Katoličke crkve s Istočnim crkvama, ali to se

još nije dogodilo. Prvi je papa u povijesti koji je kročio i molio se u sinagogi i džamiji. Također je bio pobornik ujedinjavanja Europe od Atlantika do Urala, ali ta ga je ista Europa razočarala zaničevši kršćanske korijene, koje nisu spomenuli u Europskom ustavu. Pokojni papa se usto striktno pridržavao crkvenog učenja, višestoljetne crkvene tradicije, posebice kad je riječ o moralnim pitanjima. Tko god bude izabran za njegova nasljednika, ostat će zadugo u sjeni svoga prethodnika.

Papa i mladi

“OTKRITI KRISTA VAŠA JE NAJVEĆA ŽIVOTNA AVANTURA”

Papu su slušali, pljeskali mu i oduševljeno klicali milijuni mladih. Može se reći da je mladež prihvaćala papu, da je s njime rado molila, pjevala i razgovarala. Mladi su osjećali da je Papi uistinu stalo do njih. Uvidali su da je jasan u svojim načelima i zahtjevan u praksi, da im govori očinski, a ne paternalistički; s autoritetom, ali ne autoritarno. Možda je to najbolje izrazila djevojka iz Argentine, koja je nakon jednog susreta mladih rekla: “Za nas je Papa življeni nauk”.

Misli Svetoga Oca

O vjeri

Vjera ne umrtvljuje čovjeka već uzvisuje njegove najplemenitije sposobnosti i stavlja ih u službu svakog pojedinca i cijele zajednice.

O ateizmu

Neki govore da ovu temu još istražuju, drugi se smatraju nevjernicima i možda nesposobnim da vjeruju, ili pak ravnodušnim prema vjeri. Ima onih koji odbijaju Boga zato što ih njegovo lice ne privlači. Napokon, ima i onih koji, zaslepljeni naletima filozofija sumnje, predstavljaju vjeru kao iluziju ili otuđenje i možda osjećaju iskušenje da izgrade neki humanizam bez Boga.

Izgradnja svijeta bez Boga, prije ili poslije, uvijek završava protiv čovjeka.

O Europi

Drevna Europo, nađi samu sebe. Budi što jesi. Otkrij svoje izvore. Oživi svoje korijene.

Papa u BiH

U Sarajevu, 12. i 13. travnja 1997. Papa je rekao: *"Neka nikada više ne bude rata, neka više nikada ne bude mržnje i nesnošljivosti! To je poruka ovoga stoljeća i ovoga tisućljeća. Upravo s tom porukom započinje svoj pastirski pohod ovoj zemlji. Logiku ljudskog nasilja valja zamijeniti konstruktivnom logikom mira. Nakon osvete mora ustupiti mjesto osloboditeljskoj snazi opraštanja. Potrebno je, kao u mozaiku, da se svakoj osobi i narodu ovih krajeva jamči očuvanje njihova političkoga, nacionalnoga, kulturnoga i vjerskoga identiteta."*

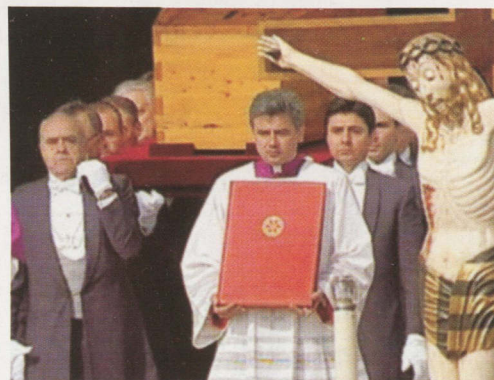
Na odlasku iz Bosne i Hercegovine papa Ivana Pavao II. je poručio: *"Koliko sam puta proteklih godina smatrao potrebnim zajamčiti vam: Niste napušteni: S vama smo. Bit ćemo s vama sve više! Cijela je Crkva uz vas u teškom hodu gradnje nove civilizacije, civilizacije ljubavi. A sada vam, prije samog dolaska, želim poručiti: U duhu ostajem s vama. Ostajem u duhu s vašim obiteljima i s vašim zajednicama."*

Testament za treće tisućljeće

VRIJEDNOSTI OBVEZE KRŠĆANSKE I KATOLIČKE VJERE

Danas vam poručujem da sačuvate čvrstu vjeru u Crkvu. To su činili vaši očevi i vaše majke. I vi također čuvajte vjeru i prenosite je svojoj djeci. To je razlog mogeg pastoralnog putovanja k vama: *"Doživljem vam, braćo, u pamet evanđelje koje vam navijestih, koje primiste, u kojem stojite"* (1 Kor 15).

Bez čvrste vjere nedostajat će vam podrška i bit ćete izloženi na milost i nemilost promjenljivim naucima vremena. Danas također ima

ambijenata koji ne prihvaćaju ispravan nauk, koji traže, u skladu s vlastitim željama, nove učitelje koji laskaju, kako nas je upozorio sveti Pavao. Ne dajte se prevariti. Ne osvrćite se na proroke egoizma koji netočno tumače individualni razvoj, koji vam predlažu ovozemaljski nauk spasenja i koji žele izgraditi svijet bez Boga.

Da bi mogao reći "vjerujem", "ja vjerujem", moraš biti spreman na samozataju, na odricanje sebe samoga; isto tako moraš biti spreman na žrtvu, na odricanje i moraš imati plemenito srce.

Onaj tko bude imao tu snagu vidjet će kako se raspršuju tmine. Onaj tko vjeruje, pronašao je svjetionik koji omogućava siguran put. Onaj tko vjeruje, poznaje pravac i može se orijentirati. Onaj tko vjeruje, pogodio je pravi put i nikakva glupost nekog lažnog učitelja neće ga s njega uspjeti skrenuti. Vjernik ima oslonac i prihvaća živjeti život dostojno i kako se sviđa Bogu. Onaj tko vjeruje s punom sviješću može zaključiti svoj život i prihvatiti trenutak u kojem će ga Bog pozvati.

Istina, spoznati se danas u Crkvi nije najugodniji način da živiš. Lakše je prilagoditi se i skrivati. Prihvatiti vjeru danas, i živjeti je, znači plivati protiv struje. Riječ je o izboru koji traži snagu i hrabrost.

Kršćanski optimizam

Prvo što želim uputiti vam poziv na optimizam, na nadu i povjerenje. Istina je da čovječanstvo prolazi težak trenutak i da čovjek ima dojam da bi snage zla mogle prevladati. Poštenje, pravda i poštivanje čovjekova dostojanstva prečesto posrću ili čak podliježu na

putu. Usprkos tome, mi smo pozvani da pobijedimo svijet našom vjerom (Iv 5, 4), jer pripadamo Onome koji je svojom smrću i uskrsnućem postigao za nas pobjedu nad grijehom i smrću i koji nas je osposobio za smjernu i vedru, ali sigurnu afirmaciju dobra nad zlom.

Mi smo Kristovi i On je taj koji pobjeđuje u nama. U to duboko moramo vjerovati, moramo živjeti tu sigurnost jer će, u suprotnom slučaju stalne teškoće koje naviru steći snagu da u naše duše unesu podmuklu bolest koja se zove malodušnost, navika, puno prilagođavanje prevlasti zla.

Još suptilnije iskušenje koje danas iščekuje kršćane, posebno mlade, jest odricanje od nade u pobjedničku afirmaciju Krista. Zloduh, poticatelj svih zamki, stalno i odlučno u srcu svih ljudi pokušava ugasiti luč te nade. Nije lak put kršćanskog vojevanja, ali moramo ga prijeći svjesni da posjedujemo unutarnju snagu preobražaja, što nam je preneseno s božanskim životom koji nam je po Kristu podario Gospod. Na temelju vašeg svjedočenja postići ćete da se shvati kako se najviše ljudske vrijednosti ostvaruju u dosljedno življenom kršćanstvu.

Župni pastoralni list (10. IV. 2005.)
Ivan Bosankić i Ivica Kovačević

Oproštaj s papom Ivanom Pavlom Velikim u Tuzli

Rastanak je uvijek težak i ponekad ljude slama. Ljudski život poznaje brojne rastanke. Međutim, rastanak od Ivana Pavla II. uistinu je bio po mnogo čemu poseban, jedinstven, neponovljiv. Svi koji su Papu poznavali i voljeli oprostili su se od njega osobno: suzom, šutnjom, zapaljenom svijećom... Svi smo se mi mnogo puta od nekoga opraštali, ali nikada do sada nije se toliko ljudi oprostilo od jednoga čovjeka.

Mogli smo vidjeti i čuti o nepreglednoj koloni - "kilometrima vjere" ljudi na rimskim ulicama koji su došli reći: hvala. U tu "rijeku vjere" uključio se i cijeli svijet svojim molitvama i zahvalama Bogu za Svetoga Oca. Kako u cijelom svijetu tako i širom Bosne i Hercegovine molilo se za Svetoga Oca s dubokom zahvalnošću za sve što je Ivan Pavao II. učinio za našu domovinu: dva puta ju je pohodio, mnogo puta govorio o Bosni i Hercegovini i dizao glas za pomoć onda kad je bilo najteže.

U tom "univerzalnom hodočašću zahvale Papi" uključili su se katolici, ali i svi ljudi dobre volje u gradu Tuzli. Vrijeme - od smrti do pokopa Ivana Pavla II. - u našem Franjevačkom samostanu u Tuzli, bilo je ispunjeno žalošću, ozbiljnošću i molitvama. U samostanskoj crkvi služena je i misa zadušnica za Svetoga Oca, misu je predvodio gvardijan fra Zdravko Anđić, u koncelecijaciji drugih svećenika. Na misi se okupio veliki broj vjernika, koji su prije samog početka mise s upaljenim svijećama krenuli na "hodočašće zahvale" oko crkve, a potom upaljene svijeće ostavili pred Papinom bustom u dvorištu crkve. Na misi su bili predstavnici javnog, kulturnog i političkog života grada Tuzle,

koji su se upisali u knjigu žalosti. U svečanom i pobožnom ozračju prepunu zahvale i ponosa, posebno se mora istaknuti crkveni zbor koji je pjevao onako svečano, kao kad je ispraćao Svetog Oca na aerodromu u Banjoj Luci. Spomenuti treba i vrlo nadahnutu gvardijanu propovijed u kojoj je između ostalog posebno istaknuo: *Papa Ivan Pavao II. osvajao je ljude svojom neposrednošću, sposobnošću slušanja, ne namećući nikomu ništa. Bio je jasan u govoru i naviještanju i pun razumijevanja za svakoga, ali nikada nije odstupao od istine.*

Propovjednik nade, vizionar novoga svijeta, glasnogovornik civilizacije života i ljubavi, prihvaćen i osporavan - ali uvijek dosljedan. Čovjek koji je, iako starac, mogao bez problema okupiti na jednom mjestu na stotine tisuća mladih iz cijeloga svijeta i reći im ono što im se nitko ne bi usudio govoriti: Nema života bez križa, tko bi vam govorio suprotno - lagao bi!

Onima koji su mislili da Crkvu treba suobličiti svijetu jasno je poručio: Crkva je u svijetu, ali nije od svijeta. Crkva nije tu da bude po mjeri čovjeka već je tu kako bi čovjeku pomogla da bude po mjeri Boga.

Nosio je hrabro svoj križ, otišao je Gospodinu da ga privine kao ljubljenog sina na svoje srce u pratnji one koju je toliko ljubio: Isusove i naše majke.

Hvala ti sveti oče na svim riječima, djelima, na svojoj ljubavi kojom si ljubio Gospodina i sve ljude. Zemlja je bogatija za tvoj život, tvoje riječi i tvoju ljubav. Bio si čovjek vjere.

Fra Marko Kepić
Snimci: Fra Martin Antunović

Ja sam s vama

Otišao si, Sveti oče, u drvenom kovčegu i sigurno si sada s uskrslim Isusom, koji reče da će i poslije svoje smrti biti opet s nama. Ja mu povjerovah i on me usliša.

Otišao si, ostavljajući za sobom ljubav i blagoslov za svakoga od nas čija je zadaća da tvoju poruku pomirenja širimo po cijelomu svijetu. Ja je prihvatih, ali Ti ne mogu obećati hoću li je uspjeti prosljediti k onima s mačem u ruci.

Tvoje sjajne oči i sada blješte u mom pogledu dok ti je umorno tijelo crna zemlja prizivala, a mladu dušu Gospod naš. Tada sam se pitala, je li moguće da si već stigao kod Njega!

Oh, kako ti zavidim što te nebesa k sebi primiše! Da mi je samo sekundu sjediti na oblacima u društvu sa svim našim svecima, anđelima i onima koji bijahu milostivi na ovom zemaljskom životu! Kako si mi Sveti oče daleko, a tako blizu!®

Tvoja snaga me naučila da je sve moguće kada imaš vjeru, a reći ću ti nešto u povjerenju: Često odlutam od pravoga puta i tada ne umijem pronaći svoj put. Prije su mi u tome pomagali dobri ljudi, a onda su me oni razočarali i ja im jednostavno ne mogu više vjerovati, a što je još žalostnije ne mogu pronaći druge dobre ljude koji će biti sa mnom i u dobru i u zlu... Potom zalutam u mislima, i gle, neki stranac mi pokuca na vrata duše, a ja ne želeći mu otvoriti zbog straha, oslušnih njegove riječi koje su prodirale kao s drugoga planeta - Možda ti nisi dobra, pa ne pronalaziš iskreno srce. Udi u svoju dušu i naći ćeš ono što tražiš.

Malo se udaljim od vrata, a glas iza njih iščeznu. Tko je to bio; hladni vjetar mi prostruja kroz tijelo, a duša ogladni Boga živoga. Uplaših se, na spomen imena Božjega. Ta, ja ga zvah samo u nevolji i on mi dođe, no sad se posramih sama sebe i ne imadoh hrabrosti pozvati Njegovo ime. Što je taj glas htio da mi kaže, što je to što će mi dati odgovor na moje neznano pitanje?! Mislila sam da je dovoljno to što vjerujem, ali se grdno prevarih. Strah ne dolazi od Boga, već od djela.

AMEN! Bila je, Papa, tvoja posljednja riječ

BDIJTE! Reče Isus Krist.

MOLI I OPET MOLI!... na trenutak zaniijekah. Čije su to riječi?

Da, to su bile riječi koje mi simbolično predoči onaj glas. Oprosti mi Oče, što pomislih da je to stranac, oprosti mi Kriste što ne želim da čujem ono što mi svakodnevno govoriš! Oprosti mi za mržnju, oprosti mi za pohlepu - ta i ja sam tek običan smrtnik! Otvaram oči ka ljudima, pružajući im ruku pomirenja kao što nas je učio Sveti otac, te im želim reći da mogu biti i ja dobra, samo mi to mora netko pokazati, netko mi mora pomoći da shvatim kako ljubavlu bol nestaje. Želim da volim želim da opraštam, da molim, da se smijem, da slijedim Tvoj put vjere, nade i ufanja.

Grob tvojega plača Sveti oče uslišao je naše nade, a tvoja ruka pomirenja izliječila je zalutale duše koje se digoše iz ponora ognja paklenoga. Ti si nas učio da širimo kršćansku vjeru, dobrotu i mir na ovome varljivome i nestabilnome svijetu. Stoga, priklanjam glavu ka tvojemu velikome biću za sva djela koja si učinio za dobrobit čovječanstva.

Hvala ti, Sveti oče, učitelju kršćanskoga nauka!

Ivana TADIĆ

Neki tekstovi i snimci na stranicama od 3. do 11. preuzeti su iz tiska, agencijskih vijesti, interneta i dr.

Odlazak Karola Wojtyle, NAJOMILJENIJEG PAPE

Gotovo nitko nije očekivao da će nakon smrti Ivana Pavla I. čiji je pontifikat zbog smrti trajao samo 33 dana, za 264. poglavara Katoličke crkve biti izabran poljski kardinal Karol Wojtyła.

Papa Ivan Pavao II. u 27 godina trajanja svoga pontifikata, od 1978. godine, obavio je 246 putovanja izvan Rimske biskupije, od kojih 102 izvan granica Italije. Za pontifikata je objavio tri knjige i četrdeset apostolskih pisama.

Više od 16.000.000 hodočasnika primio je na općim audijencijama. Rekordna godina bila je 1979. kada je novog Papu, prvog netalijana poslije pola milenija došlo vidjeti 1.585.000 osoba.

U 183 ceremonije beatifikacije odnosno kanonizacije Papa je proglasio 474 sveca i 1316 blaženika.

Papa Ivan Pavao II. pet puta je boravio na ovim prostorima. Tri puta u Hrvatskoj i dva puta u Bosni i Hercegovini.

Hrvatsku je prvi put posjetio 1994. godine kada je boravio u Zagrebu. 1998. dolazi u drugi posjet Hrvatskoj i boravi u Zagrebu, Mariji Bistrici i Splitu.

Treći posjet u lipnju 2003. godine obuhvatio je cijelu Hrvatsku, pa je Papa posjetio pet gradova: Rijeku, Dubrovnik, Osijek, Đakovo i Zadar.

Bosnu i Hercegovinu Ivan Pavao II. posjetio je 1997. i 2003. godine. Za vrijeme prvoga posjeta našoj zemlji u travnju 1997. stadion Koševo bio je premali da primi sve vjernike koji su došli da pozdrave Svetoga Oca.

Krajem lipnja 2003. Papa dolazi u Banja Luku i izvršava beatifikaciju blaženoga Ivana Merza.

Džanan RIBIĆ

DVIJE MILIJARDE LJUDI PRATILE SU OPROŠTAJ

Milijuni vjernika, 200 svjetovnih državnika, 14 vjerskih poglavara na Trgu svetoga Petra u Rimu na jednom od najvećih pokopa u povijesti čovječanstva

Na Trgu sv. Petra u Vatikanu 8. travnja se Katolička crkva, ali i najviši predstavnici kršćanskih crkava i predstavnika ostalih religija, velik broj vodećih svjetskih političara i nevideno višemilijunsko mnoštvo vjernika, oprostilo od pape Ivana Pavla II. Praćeno pljeskom stotina tisuća okupljenih ispred vatikanske bazilike u 10 sati dvanaest nosača iznijelo je pred oltar lijes od čempresa s Papinim tijelom ispred kojega je išao papinski cerominijar nadbiskup Piero Marini, a iza njega Papin tajnik nadbiskup Stanislaw Dziwisz. Dok je Scuola cantorum predvodila pokojničku pjesmu, u procesiji je prema glavnome oltaru krenulo 140 kardinala u crvenim misnicama i s bijelim mitrama. U trenutku početka obreda sa svih katoličkih crkava diljem svijeta zvonila su zvona. Pogrebnu misu predvodio je dekan Kardinalskog zbora kardinal Joseph Ratzinger.

Ispraćaj u brojkama: U Rimu je bilo četiri milijuna hodočasnika, stotinu osamdeset državnih izaslanstava, četrnaest vjerskih vođa, šest kraljeva i kraljica, četrdeset četiri predsjednika država, dvadeset pet predsjednika vlada, tristo tisuća ljudi na Trgu svetoga Petra, četiri milijuna ljudi prošlo uz odar, dvije milijarde gledalo TV prijenos.

U SARAJEVU ODRŽANA KOMEMORACIJA POVODOM SMRTI PAPE IVANA PAVLA II.

U Narodnom pozorištu u Sarajevu u organizaciji Hrvatskog kulturnog društva Napredak, 5. travnja, održana je komemoracija povodom smrti Pape Ivana Pavla II. Na komemoraciji su nazočili mnogi visoki dužnosnici Bosne i Hercegovine, predstavnici diplomatskog zbora i vjerskih zajednica u BiH.

Nazočnima se prvotno obratio predsjednik HKD Napretka prof. dr. Franjo Topić. "Papa Ivan Pavao II. vratio se u kuću svoga nebeskog Oca. Dosada nije bilo osobe kojoj je toliko posvećena pozornost kao Ivanu Pavlu II. pa i u času odlaska s ovoga svijeta. Moglo bi se o Papi govoriti beskonačno, jer je njegov opus osobni i papinski uistinu velik. On je kao papa napisao preko 80 000 stranica. Napisao je četrnaest enciklika kao najviših papinskih učiteljskih dokumenata. Mislim da je kao rijetko tko shvatio ozbiljnost, znakovitost i dalekosežnost "nemira na brdovitom Balkanu". Papa je o Bosni i Hercegovini govorio 263 puta. Bez Papine podrške Hrvatska i Bosna i Hercegovina bile bi teže priznate", rekao je Topić.

"Bez ikakve dvojbe Ivana Pavla II. možemo nazvati Velikim. Nema sumnje kako je Papa bio osoba izvanrednog bogatstva. Njegova neobična inteligencija i široka kultura, ne samo na vjerskom nego također na filozofskom i sociološkom području", rekao je apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Abril y Castello Santos dodavši da je jasno kako je Papina smrt veliki gubitak za Katoličku crkvu, kao i cijeli svijet. "No iza Pape ostaje njegova velika ostavština koja će za sve zemlje svijeta imati veliki značaj", rekao je na koncu nuncij.

Predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine Borislav Paravac, također je

naglasio veliki značaj Ivana Pavla II. "Rimokatolička crkva, vjernici i čitav svijet ostali su bez velikog poglavara i državnika. Svi su primijetili da se radi o osobi koja je obilježila proteklo stoljeće. Posljednja poruka njegove svestosti Pape Ivana Pavla II. 'Ljubav mijenja srca i pruža mir', kao da je izgovorena u Bosni i Hercegovini i narodima Bosne i Hercegovine. Ona nedvojbeno podsjeća na njegov prvi posjet našoj zemlji 1997. u vrijeme kada je taj posjet bio najpotrebniji", rekao je Paravac.

Na komemoraciji su pored ostalih nazočili i član Predsjedništva BiH Sulejman Tihić, pročelnica Ureda hrvatskog člana Predsjedništva Darija Krstićević, predsjednik Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Šefik Džaferović, predsjednik Doma naroda Velimir Jukić i mnogi drugi.

Vanja Gavran

Franjevački samostan Tuzla

OBAVIJEST

Franjevački samostan u Tuzli poziva sve studente i mlade na STUDENTSKE TRIBINE, koje će se održavati u dvorani Franjevačkog samostana u Tuzli, svakog utorka u 18:30 sati. Teme ovih susreta bit će uglavnom: teološke, filozofske, moralne, povijesne i dr.

Na ovim susretima studenti će imati mogućnost slušati profesore iz različitih područja. Vjerujemo da nije potrebno pojašnjavati zašto STUDENTSKE TRIBINE.

Sjetimo se i riječi Ivana Pavla II, koje je uputio studentima, on je naglasio: "Svakoj osobi je potrebno integralno i integrirajuće obrazovanje - kulturno, profesionalno, znanstveno, duhovno - koje bi joj omogućilo skladan unutarnji život i koje bi joj dopustilo da prenese nadu onome tko je traži. Sve se više postavlja zahtjev za obrazovanjem, jer neznanje je najopasniji neprijatelj" - istakao je papa Ivan Pavao II, velikan našega doba koji je prije nekoliko dana preminuo.

Benedikt XVI. u prvoj homiliji na latinskom jeziku svoje je misli pred svim kardinalima upravio na svoga prethodnika Ivana Pavla II.

Ratzinger putem Wojtyle

Silvije Tomašević, Rim

Benedikt XVI. u prvoj svojoj javnoj homiliji na latinskom jeziku u Sikstinskoj kapeli pred svim je kardinalima svoje misli upravio Ivanu Pavlu II. kazavši kako je njegovom milošću izabran za papu.

Ratzinger je istaknuo kako osjeća čvrstu ruku Ivana Pavla II., koja stiže njegovu i kaže: "Ne bojte se!"

Benedikt XVI. najavio je i svoj odlazak u rodnu Njemačku na Veliku Gospu, u Köln na Međunarodni dan mladeži. Istaknuo je kako će i njemu, kao i Ivanu Pavlu II., mladi značiti mnogo. Dodao je da će slijediti i Drugi vatikanski koncil i da će uzastojati na ekumenskom dijalogu i jedinstvu kršćana.

Čišćenje sjećanja

Crkva danas mora u sebi oživiti spoznaju da svijet ponovo upozori na riječi onoga koji je kazao: "Ja sam svjetlost svijeta", dodao je Papa i pozvao na očišćenje sjećanja, što je zahtijevao i Ivan Pavao II. "Obuzimaju me dva suprotna osjećanja.

S jedne se strane osjećam neprikladnim za dužnost koju ste mi povjerali, a s druge imam potrebu zahvaliti Bogu koji ne napušta svoje stado već ga vodi pomoću izabranih vikara svoga Sina koje je postavio kao pastire", rekao je Benedikt XVI. kardinalima. Dodao je kako u njegovim ušima odzvanja poruka Ivana Pavla II. koji nas je sve pozvao da se ne bojimo.

Zaslugom Ivana Pavla II. Crkva je postala smionija, slobodnija i mlađa. "Crkva koja mirno gleda na svoju prošlost ne boji se budućnosti", rekao je Benedikt XVI. i istaknuo potrebu jedinstva među biskupima, jer o tome ovisi u prvom redu djelotvornija evangelizacija u suvremenom svijetu.

Istaknuo je da Drugi vatikanski sabor služi svijetu trećeg tisućljeća kao kompas koji će još dugo voditi nove naraštaje prema Kristu Spasitelju. Benedikt XVI. preuzeo je vodstvo Katoličke crkve tijekom Godine euharistije i namjerava ne samo svečano 8. prosinca obilježiti 40. obljetnicu završetka tog za današnju Crkvu važnog događaja nego i Tijelovo.

Euharistija će biti glavna tema susreta s mladima u Kölnu i redovite sinode biskupa u listopadu. Zbog toga je pozvao vjernike, posebno svećenike, da idućih mjeseci pojačaju pobožnost prema Isusu nazočnom u euharistiji.

Ratzingerove poruke

U prvoj homiliji na latinskom jeziku Papa se ponovno prisjetio Ivana Pavla II., jer je papa Wojtyła, kako je rekao, dao nadu svijetu.

"Čini mi se da osjećam njegovu snažnu ruku kako stiže moju i čujem njegove riječi: 'Ne bojte se', rekao je Benedikt XVI.

"Želim potvrditi da ću nastaviti primjenu Drugog vatikanskog koncila u vjernom kontinuitetu s dvotisućljetnom tradicijom Crkve. Neću štedjeti snage da bih 'nastavio dijalog koji su pokrenuli moji prethodnici s različitim civilizacijama kako bi se stvorila bolja budućnost'.

Programski govor

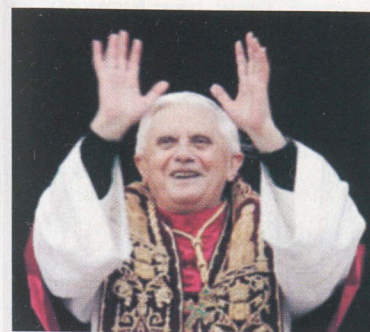
Papin je govor bio snažan i programski jer je u njemu odredio djelovanje u ovoj godini, ali i smjernice za cijeli pontifikat tražeći na temeljima Drugoga vatikanskog koncila jedinstvenu Crkvu koja bi trebala vratiti povjerenje vjernika.

Ivan Pavao II. s vjernicima je ispunjavao trgove i stadione, a Benedikt XVI. vjerojatno će

htjeti povećati broj vjernika u crkvama. Zbog toga će nastojati učvrstiti Crkvu, pa i čišćenjem prljavštine.

O tom je govorio tijekom Velikog petka u svojim razmišljanjima koje je napisao za postaje Križnoga puta. Na kraju je Benedikt XVI. pozvao mlade u Köln, udijelio blagoslov i dobio pljesak nazočnih kardinala koji su tako odobrili njegov program.

U četvrtom glasovanju u Sikstinskoj kapeli 115 kardinala izabralo Nijemca Josepha Ratzingera za 265. poglavara Katoličke crkve

NOVI PAPA BENEDIKT XVI.

RIM

Kardinal Joseph Ratzinger svoju je prvu misu kao papa Benedikt XVI. održao u srijedu ujutro u Sikstinskoj kapeli sa svim kardinalima, kojima je zahvalio što su ga izabrali i zamolio ih da mu svojom molitvom, angažiranjem i savjetima pomognu u službi koja je pred njim.

Benedikt XVI. svoju je prvu homiliju održao na latinskome jeziku. U njoj se ponovo prisjetio Ivana Pavla II., na čiju sahranu su došli šefovi država i vlada cijeloga svijeta, jer je papa Wojtyła, kako je rekao, dao nadu svijetu.

"Čini mi se da osjećam njegovu (Ivana Pavla II.) snažnu ruku kako stiže moju i čujem njegove riječi: 'Ne bojte se', rekao je Benedikt XVI.

Novi Papa je rekao kako će nastaviti ekumensko djelovanje njegovih prethodnika, te se posebno obratio mladima kazavši kako će slušati njihove potrebe i nastaviti dijalog s mladom generacijom. "Želim čvrsto potvrditi da ću nastaviti u obvezi primjene Drugog vatikanskog koncila u vjernom kontinuitetu s dvotisućljetnom tradicijom Crkve", rekao je Benedikt XVI. i kazao da neće štedjeti svoje snage kako bi "nastavio dijalog koji su pokrenuli moji prethodnici s različitim civilizacijama kako bi se stvorila bolja budućnost".

Papa je rekao kako će se zauzimati za "jedinstvo svih sljedbenika Krista".

"S jedne strane u sebi osjećam nešto poput nemira pred odgovornošću koja mi je jučer povjerena, a s druge strane u sebi osjećam duboku zahvalnost Gospodinu koji nikad ne napušta svoju pastvu nego je uvijek vodi", rekao je Benedikt XVI. na latinskom.

Na koncu je Papa udijelio blagoslov, a kardinali su njegovu homiliju pozdravili pljeskom.

Noć s utorka na srijedu novi je papa proveo u hotelu Santa Martha, zajedno s ostalim kardinalima, u kojem je bio dvije prethodne noći u danima konklava, a iz hotela do Sikstinske kapele Benedikt XVI. je stigao u crnom automobilu s vatikanskim zastavicama.

Svečana misa Ratzingerove inauguracije održala se u nedjelju 24. travnja na Trgu svetog Petra.

Šef ureda za tisak Svete Stolice, Joaquín Navarro Valls, potvrdio je u srijedu kako će prvo putovanje novoga Pape u inozemstvo biti u njegovu rodnu zemlju, u kolovozu u Köln, gdje će se održati Međunarodni dan mladeži.

(Hina)

Joseph Ratzinger

NOVI PAPA Benedikt XVI.

Vatikan, (IKA)

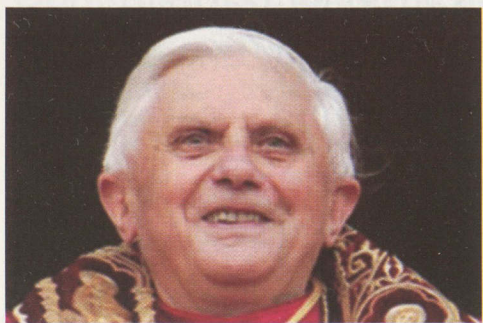
Kardinal Joseph Ratzinger (78) novi je poglavar Katoličke crkve. Svečano je to najavio s prozora bazilike Sv. Petra oko 18.40 čileanski kardinal Jorge Arturo Medina Estevez.

"Draga braćo i sestre, javljam vam radosnu vijest", rekao je kardinal Estevez u svom službenom obraćanju koje je prvi put u povijesti izbora pape izgovoreno na više jezika. Potom je kardinal Estevez izgovorio latinski obrazac kojim se najavljuje novi Papa: "Nuntio vobis, gaudium magnum, habemus Papam".

Novi je Papa, najavio je zatim kardinal Estevez, kardinal Joseph Ratzinger, a uzeo je ime Benedikt XVI.

Neposredno zatim na prozoru se pojavio i novi Petrov nasljednik, a njegov izlazak burnim višeminutnim pljeskom pozdravili su deseci tisuća vjernika okupljenih na Trgu sv. Petra. U svom prvom obraćanju na talijanskom jeziku, prekidan više put pljeskom vjernika, papa Ratzinger je rekao:

"Draga braćo i sestre nakon velikog pape Ivana Pavla II. gospoda kardinali izabrali su mene, poniznog i jednostavnog radnika u vinogradu Gospodnjem. Tješi me činjenica da se Gospodin zna služiti i raditi i sa nesavršenim sredstvima. Nadasve se uzdam u vaše molitve", rekao je, između ostalog, novi Papa u svom prvom obraćanju nakon izbora. Nakon toga papa Benedikt XVI. podijelio je prvi blagoslov "Urbi et orbi", gradu i svijetu u svojem pontifikatu.

Barbara Slade

Čim je rekao "da" u znak pristanka da bude novi papa, kardinal Ratzinger napravio je svoju prvu veliku odluku: izabrao je novo ime.

Mogao je izabrati bilo koje ime od svojih 264 prethodnika, ostaviti svoje ili odabrati neko novo ime. Njegova odluka može bitno reflektirati duh koji će upravljati njegovim papatom.

Ako je Ratzinger odavao počast posljednjem papi s tim imenom, novi papa mogao bi se okarakterizirati kao konzervativac čvrstih stavova. Benedikt XV, koji je vladao između 1914. i 1922. bio je umjeren u odnosu na svog prethodnika Pija X, koji je primijenio čvrst otklon od "modernizma".

S druge strane, možda Ratzinger odaje počast svetom Benediktu iz Nursije, koji je 528. g. u Monte Cassinu osnovao red svetog Benedikta - najstariji samostanski red u zapadnoj Crkvi.

Tradicija od 996. godine

Prema tradiciji konklave, novi je papa svoje novo ime rekao kardinalima dok su još uvijek bili u Sikstinskoj kapeli. Njegovo ime obznanjeno je nekoliko trenutaka prije nego se pojavio pred mnoštvom na balkonu.

U početku su pape zadržavali svoja imena. Nazvan po paganskom bogu Merkur, papa iz 6. stoljeća prvi je promijenio ime i nazvao se Ivanom II. Tradicija mijenjanja počela je tek 996. godine kada je Bruno, prvi njemački papa, postao Gregor V.

U 20. stoljeću, tri pape uzeli su ime Pio, jedan Benedikt, jedan Pavao i jedan Ivan. Godine 1978., novoizabrani papa iz Venecije, Albino Luciani, kombinirao je Ivan i Pavao i tako postao prvi Ivan Pavao u povijesti papinstva. Umro je samo 33 dana nakon što je postao papa, pa je u njegovu čast, Karol Wojtyła izabrao ime Ivan Pavao II.

Tijekom stoljeća, najpopularnije ime bilo je Ivan. Njih 23 uzelo je to ime, dok je 16 papa bilo imena Grgur, 16 Benedikt i 13 Leo. Benedikt, koje dolazi od latinske riječi za "blagoslov", jedno je od papinskih imena svetog podrijetla poput Klementa ("milost"), Inocent ("pun nade" i "nevin") i Pio ("po-božan")

Zašto je Ratzinger postao BENEDIKT

Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić
o izboru novog poglavara Katoličke crkve:

Papa Benedikt XVI. ŽELI U BiH!

U trenutku kad sam mu izražavao odanost i poslušnost novoi-zabrani papa mi je rekao da želi doći u našu zemlju kazao je Puljić

Zoran KREŠIĆ

Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić izjavio je kako će novoizabrani papa Benedikt XVI. (Joseph Ratzinger) voditi Katoličku crkvu, po uzoru na svoga prethodnika koji je bio mirotvorac u teškim vremenima I. svjetskog rata.

Birajući to ime novi je papa naznačio u kojem smjeru će obavljati svoju službu - riječi su kardinala Puljića. U našem prvome susretu nakon konklave, papa Benedikt XVI. izrazio je želju posjetiti BiH. U trenutku kad sam mu nakon preuzimanja papinske službe izražavao odanost i poslušnost, papa Benedikt XVI. mi je rekao da želi doći u našu zemlju, izjavio je Puljić za Katoličku tiskovnu agenciju BiH, dodajući kako Ratzinger pažljivo prati stanje u BiH. Opisao ga je kao "vrlo jednostavna čovjeka koji ima srce za čovjeka". Mislim da se već gestom nazočnog svijeta na trgu ispred bazi-like Sv. Petra moglo vidjeti da je novi papa vrlo

prihvaćen. Dok sam s kardinalom Boza-nićem šetao trgom vidio sam oduševljenje ljudi koji su došli samo da bi dočekali izbor novog pape - kazao je Puljić. Kardinal Puljić izrazio je osobno sreću zbog iskazanoga crkvenog jedinstva pri izboru novoga Pape, ističući da se sve odvijalo pobožno i dostojanstveno.

Dirljivo je bilo to što nam nije bilo važno odakle je pojedinu kardinal i kojem narodu pripada. Bila je vrlo prisutna svijest crkvenosti i odgovornosti. Ohrabreni tolikim molitvama cijele Crkve zaista smo doživljavali jedinstvo koje se pokazalo u kratkom trajanju konklave - rekao je kardinal Puljić, ističući da je za njega posebno dirljiv trenutak bio kad je kardinal Ratzinger prihvatio papinsku službu te izabrao ime Benedikt XVI. preuzeti službu nakon čega se vraća u domovinu. Po povratku predvodit će u sarajevskoj katedrali misno slavlje na kojem će zahvaliti Bogu za novog Papu.

Inauguracijska sveta misa pape Benedikta XVI.

Ne želim nametati ideje već slušati druge, rekao je Sveti Otac u propovijedi

Inauguracijskom misom 24. svibnja na Trgu svetog Petra pred oko 500 tisuća vjernika i 140 izaslanstava započeo je, pontifikat Benedikta XVI. On je dobio palij, šal ispleten vunom blagoslovljenih janjaca i ribarski prsten, čime je označen početak njegova pontifikata.

Naglasci iz Papine homilije

Sveti Kristov nemir mora nadahnjivati pastira, njemu ne može biti svejedno što mnogi žive u pustinji. A pustinje su mnoge. Tu je pustinja siromaštva, pustinja gladi i žeđi, napuštenosti, samoće, razorene ljubavi.

Moj istinski program djelovanja jest taj da ne vršim svoju volju, da ne slijedim svoje ideje, nego da, zajedno sa Čitavom Crkvom, osluškujem riječi i volju Gospodnju

"Ne bojte se, otvorite, štoviše širom raskrilite vrata Kristu". Papa je pozvao sve da se bez straha potpuno otvore Kristu, jer neće time izgubiti ništa od onoga što život čini slobodnim, lijepim i velikim. "Da, otvorite, širom raskrilite vrata Kristu".

TOPIĆ UPUTIO ČESTITKU novom papi Benediktu XVI.

Predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak prof. dr. Franjo Topić uputio je danas čestitku novom papi Benediktu XVI.

Vaša Svetosti,

Radosni smo što imamo Papu. Od srca Vam čestitam u ime Hrvatskog kulturnog društva Napredak i u svoje osobno. Očita je činjenica da su se uzorita gospoda Kardinali brzo i lako odlučili za Vaš izbor jer ste jasno iznijeli Vaše stavove i u zadnje dvije propovijedi.

Izborom imena očito ste mislili ne samo na papu Benedikta XV nego i na svetog Benedikta zaštitnika Europe. Svjesni ste da se u Europi događaju krupni i ključni procesi prevažni za Crkvu i za čitav svijet. Uvjereni smo da ćete kao dugogodišnji suradnik Ivana Pavla

II. Velikog nastaviti razvijati sve ono dobro koje je ovaj Papa ostavio svijetu i Crkvi kao što je mir u svijetu, mladi i njihova traženja, dijalog s kršćanima i drugim religijama.

Izražavamo nadu da će Bosna i Hercegovina i Hrvatska kao i ovaj čitavi region imati u Vama prijatelja i oslonac u rješavanju preostalih neriješenih pitanja.

Sveti Oče, brojni članovi Napretka pratit će Vas svojim žarkim i stalni molitvama u obavljanju časne i grandiozne službe rimskog biskupa i poglavara Katoličke Crkve.

S najdubljim sinovskim osjećajima u Gospodinu odani

**Predsjednik
Dr. Franjo Topić**

ZNANOST NIJE DOSADNA

Tražiti krivca ili otkriti uzrok, pitanje je sad. Još je uvijek pet do dvanaest, ako nam nije stao sat

Zdenko Samaržija

Nitko se više ne uznemirava kada don Ante Baković ili Hrovo Šošić kliknu da Hrvatima prijeti izumiranje. Razvlačenje prokušanih fraza o nestanku naroda zbog crva (apatridskih intelektualaca, masona, Židova, Cigana, Slavena, emancipiranih žena, homoseksualaca i inih pojedinaca i skupina s margina društva) koji iznutra razaraju nacionalni habitus svojstveno je i ultranacionalistima i blagim desničarima. Zanimljivo je, barem meni, da od te retorike nacisti nisu odustali ni u svibnju 1945. godine - u sto puta ponovljenu blasfemiju odista povjerovali. Razlozi razmetanje domoljubnim frazama odavna su rastumačeni - hrvatsko je farizejstvo, do nedavna jedina ulaznica u društvenu elitu (ma što god da to značilo), posljednjih godina prezreno kako u akademskim krugovima tako i među nama, prostodušnima. Mora da normalan svijet s čuđenjem promatra nas Hrvate.

Pet do dvanaest

Međutim, kada oni kojima nisu strane metode istraživanja ni relevantna demografska literatura upozore na moguće izumiranje Hrvata, onda je to zvono na uzbunu. Uzroci su, na žalost, sazreli odavna, naznačuju Alica Wertheimer - Baletić i Jakov Gelo, hrvatske uzdanice u demografiji, u časopisu Društvena istraživanja 72-73, koji izdaje Institut društvenih znanosti Ivo Pilar iz Zagreba (2004). Na njih tada nismo mogli djelovati, a zadaća je, navode oni a i ostali autori u časopisu, da umanjimo posljedice te pokušamo pravom natalitetnom politikom smanjiti negativne demografske tendencije. Još je uvijek pet do dvanaest, ako nam nije stao sat. Uzroci depopulacije Hrvata u 20. stoljeću, osim uobičajenih razloga svojstvenih i ostalim europskim narodima koji su živjeli pod totalitarnim režimima (ratovi i stvaranje psihoze neprijateljstva prema susjedima, negativna pronatalitetna politika te eksploatacija stanovništva do granica biološke izdrživosti) jesu i silni valovi iseljavanja iz (upravo spomenutih) gospodarskih i političkih razloga. Dodajmo, početkom 21. stoljeća pravo je pitanje kako su oni, koji su preživjeli ratove i totalitarne režime, sačuvali zdrav razum. I emotivnu stabilnost. I nije pitanje zašto nestaje Hrvata - pitanje je kako su Hrvati uopće preživjeli.

Socijalističko tržište

Nakon loma gospodarske politike u šezdesetim godinama 20. stoljeća, vodstvo se socijalističke Jugoslavije našlo pred zidom od nekoliko milijuna nezaposlenih. Staljin, a prije njega Hitler, dakle i ljevičari i desničari, koristili su prokušanu metodu likvidacije "rezervne armije rada" u koncentracijskim logorima ili njihovog zapošlja-

vanja na poslovima za koje treba robovska radna snaga. Broz, prvi komunist koji je tolerirao tržište, svojim je nezaposlene nije likvidirao već je podijelio putovnice. Iz Hrvatske je "na privremeni rad" u Zapadne zemlje odselilo 6,2% stanovnika Hrvatske. Mnogi se nikada nisu vratili niti se njihova djeca imaju namjeru vratiti u Hrvatsku. Priča nije završena. Ima još dva nastavka - iseljavanje za vrijeme Domovinskoga rata i iseljavanje u poraću i dobu tranzicije. Premda istraživačima nije bila dostupna cjelovita građa pa se gubitci stanovništva za vrijeme Domovinskoga rata uzimaju aproksimativno, zaključci koji su jamačno ispravni, djeluju sablasno.

Nacionalne žetvene svečanosti

I na kraju, radovi hrvatskih demografa dotiču se samo domovinskih Hrvata dok o zagranničnim Hrvatima, onima koji žive u Bosni i Hercegovini te Srbiji i Crnoj Gori nije posvećen adekvatan prostor. To je postao princip umalo u svim društvenim znanostima, a ni prirodne ne zaostaju s tim sadržajnim nedostatkom. Još uvijek vjerujem da je to nedostatak, a ne jalov odnos oficijelne politike i znanosti prema Hrvatima koji žive izvan Hrvatske. Naznačimo, imperativ je hrvatskih znanstvenika da istražuju Hrvate gdje god oni živjeli - hrvatska znanost mora biti kroatocentrična. Budimo sigurni, Hrvatima se, pa i našim nestankom, neće baviti finski demografi ni australski povjesničari, a čini se, ni uhljebljena gospoda na raznim institutima i hrvatskim veleposlanstvima. Anacionalnost hrvatskih pozicioniranih patriota posijala je sjeme nacionalnih crvuljaka pa nije čudno što raste antagonizam prema Zagrebu, zapravo, središnjoj vlasti, regionalizam, pokrajinski partikularizam te jača bunjevačka i ina nacionalna svijest. Što su posijali, sada žanjemo.

Iseljavanja nakon svršetka Domovinskoga rata još se uvijek kolektivno stidimo. Prvi pokazatelji pokazuju, sramežljivo, da je iz Hrvatske od 1995. godine do konca 2003. godine iselilo približno 100.000 Hrvata, većinom visokoobrazovanih, i to zbog surove privatizacije, partijnosti prilikom napredovanja te opće nesigurnosti uzrokovane monopolizacijom odlučivanja političke kaste koja se protekla u sve sfere gospodarskog, kulturnog i društvenog života.

Na uzroke iseljavanja Hrvata u doba socijalizma tada nismo mogli djelovati, dok je za današnje iseljavanje odgovorna politička kasta. Zadaća je da umanjimo posljedice te pokušamo pravom natalitetnom politikom smanjiti negativne demografske tendencije.

Dijete proljeće života

Dijete je izvor najčistijih obiteljskih radosti

Tuzla u Europi Europa u Tuzli

Tri koncertne večeri bile su posvećene 50-godišnjem umjetničkom i pedagoškom radu uvaženoga profesora Čestmira Mirka Duška pod nazivom "Tuzla u Europi - Europa u Tuzli".

Čestmir Mirko Dušek Sveučilišni profesor glazbe, dirigent i skladatelj u mirovini, počasni doktor znanosti Univerziteta u Tuzli, aktivni član HKD Napredak.

Tuzla je bila tri dana u znaku glazbe. Velika dvorana Bosanskoga kulturnog centra u Tuzli nije mogla primiti sve ljubitelje koncertne glazbe, koji su željeli uživati na ovim koncertnim večerima posvećenim Čestmiru Dušku. Sudionici koncertnih večeri bili su bivši učenici i studenti profesora Duška, danas ugledni umjetnici u Tuzli, BiH i u inozemstvu.

Prva večer - 2. travnja bila je večer orkestralne glazbe i nastupio je Gudački kamerni orkestar AMOROSO iz Leskovca, sa solistima.

Izvedena su djela: W. A. Mozarta, J. S. Bacha, J. Nerude, F. J. Hydna, A. Vivaldija, Č. Duška, A. Dvoržaka, B. Brittena, a sudjelovali su umjetnici: Šerif Damadžić, dirigent - Leskovac, Munir Mešanović, dirigent - Sarajevo, Ibrahim Alibegović, dirigent - Sarajevo, Alma Ilić, dirigentica - Sarajevo, Novak Mijović, truba - Beograd, Oliver Mott, pijanist - Italija, Nedžmija Omerčehajić, pijanistica - Tuzla, Maja Dušek-Cakić, violinistica - Leskovac, Asim Delibegović, violinist - Francuska, Zlatan Mujkić, pijanist - Tuzla, Vedrana Šimić, sopran - Zagreb i Lejla Mulaosmanović, dirigentica - Sarajevo.

Bilo je prekrasno gledati i uživati u glazbi vrsnih umjetnika kojima je profesor Dušek ugradio ono najvažnije - LJUBAV prema glazbi. Noseći taj osjećaj dugo godina i do danas oni su svom profe-

soru uzvratili istom ljubavlju i poštovanjem. Ovi koncerti su jedinstven način kako jedan umjetnik - veliki umjetnik nesebično slavi zlatni pir u svom umjetničkom radu. Darovati gradu i sugrađanima ovako velike koncerte može samo pravi umjetnik - profesor Čestmir Mirko Dušek.

Druga koncertna večer - 3. travnja - večer zborne glazbe koja je dominirala u glazbenom životu profesora Duška.

Prije izvođenja djela, voditeljica je pozvala da odamo poštovanje Svetom Ocu Ivanu Pavlu II.

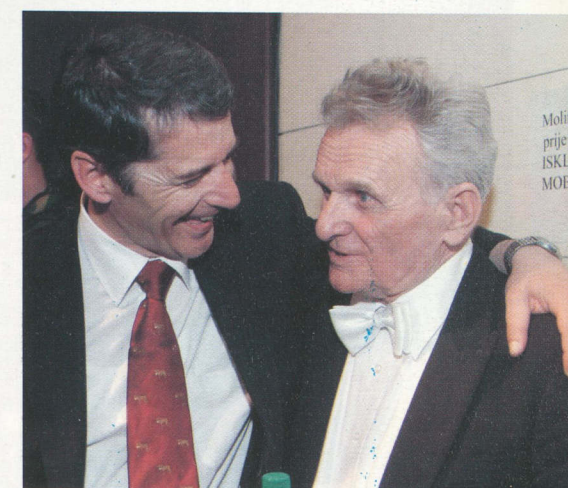
- Poštovani prijatelji, uvaženi gosti, dragi gledatelji i slušatelji Radio-televizije Tuzlanskoga kantona.

Bosna i Hercegovina i Tuzla, pamti i poštuje ljude koji su bili uz nju i kada nam je bilo najteže. Sinoć je u Vatikanu umro veliki čovjek i veliki prijatelj Bosne i Hercegovine. Umro je papa Ivan Pavao II. Pozivam vas da minutom šutnje ili prigodnom molitvom odamo poštovanje Svetome Ocu Ivanu Pavlu Drugom:

(- minuta šutnje, molitva -)

Neka mu Gospodin dade vječni pokoj!

Izvedena su djela poznatih majstora glazbe: F. V. Suppe, kolaž sufijjskih tema "iz bosanskih tekija II" K. Mostas, L. Legnani, A. Barsios, G. Verdi, G. Puccini, J. Kern, S. Rachmaninoff, Č. Dušek, D. Denader, R. Simoniti, V. Ilić, P. I. Čajkovski, S. S. Mokranjac, L. Halmoš, D. Maksimović, B. Britten, a sudjelovali su: Akademski ženski zbor GAUDEAMUS

Jasmin Imamović i Čestmir Dušek

Maja Dušek - Cakić i orkestar AMOROSO

Čestmir Dušek i Sarajevska filharmonija

Nedžmija Omerćehajić - Čestmir Dušek

Harmonikaški orkestar SMS Tuzla - dirigent Midhat Zulić

Sarajevo, Srpsko pjevačko društvo "Srbadija" - Bijeljina, IBN AREBI - omladinski ansambl Ilidža - Sarajevo, Zbor Srednje glazbene škole Tuzla, Orkestar Harmonika Srednje glazbene škole Tuzla, Dušek Čestmir, dirigent - Tuzla, Rešad Arnautović, dirigent - Sarajevo, Mehmed Bajraktarević, dirigent - Sarajevo, Željka Andrić, dirigentica - Sarajevo, Desanka Trakilović, dirigentica - Bijeljina, Midhat Zulić, dirigent - Tuzla, Siniša Štork, bas - Austrija, Ivana Kladarin, sopran - Zagreb, Munir Mešanović, dirigent - Sarajevo, Mario Čopor, korepetitor - Zagreb, Zrinka Andrejaš, korepetitor - Tuzla, Sanja Kerkez, sopran - Beograd, Boris Tešić, gitara - Tuzla, Maida Omerćehajić, učenica II razreda Srednje glazbene škole Tuzla - odsjek za klavir, Nataša Kakeš, učenica II. razreda Srednje glazbene škole Tuzla - odsjek za violinu.

Treći dan, 4. travnja. Ovu krunsku noć proveli smo sa Sarajevskom filharmonijom.

Nikada, kao ovih dana, nismo bili toliko puni ponosa i dostojanstva. Tuzla je zaista u Europi i Europa je u Tuzli.

Pedeset godina ili pola stoljeća umjetničkog rada profesora Čestmira Duška i mogućnost da se srećemo i živimo s njim u istom gradu učinio nas je takvima. Jednom prilikom prof. Dušek je rekao kako je "čudno da je čitav život bio okružen kolačima, a eto u Tuzli ga, valjda, zadržao taj 'grumen soli'."

U ime grada i građana zahvalnost prof. Dušku iskazao je načelnik Općine gospodin Jasmin Imamović.

Zasluzenu čast prof. Dušku je iskazao potkraj prošle godine Univerzitet u Tuzli dodjelom počasnoga doktorata Univerziteta. Na to su ponosni prof. Dušek, ali i Univerzitet u Tuzli. Rektor prof. dr. Izudin Kapetanović uručio je prof. Čestmiru Dušku diplomu počasnoga doktora znanosti.

Nakon obraćanja, zahvalio se i prof. Dušek.

Na programu su bila djela slijedećih umjetnika: L. V. Bethoven, S. Rachmaninoff, G. Verdi, P. Sarasati, G. Gershwin, J. Gotovac i dr., a sudjelovali su: Sarajevska filharmonija, Emir Nuhanović, dirigent - Sarajevo, Rešad Arnautović, dirigent - Sarajevo, Čestmir Dušek, dirigent - Tuzla, Željka Andrić, dirigentica - Sarajevo, Melita Čičić, dirigentica Sarajevo, Zlatan Mujić, pijanist - Tuzla, Asim Delibegović, violinist - Francuska, Aida Muharemagić - Gavrilova, pijanist - Španjolska, Vedrana Šimić, sopran - Zagreb i Dženana Šehanović, učenica I razreda Srednje muzičke škole Tuzla - odsjek za klavir.

Tri dana publika u Tuzli je imala sreću uživati u prekrasnoj glazbi i istinskom umijeću umjetnika.

Radio i televizija Tuzlanskoga kantona prenosila je koncerte u cijelosti sve tri večeri, tako da su građani BiH, jednog dijela Hrvatske, SCG mogli gledati i slušati koncerte, koje je grad Tuzla priredio svom uglednom i zaslužnom građaninu prof. Dušku.

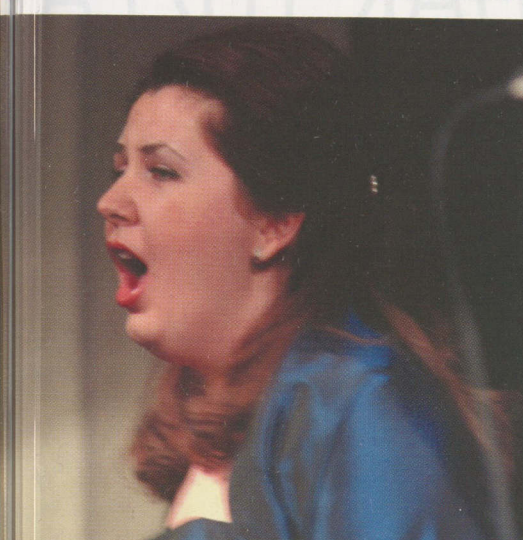
Tijekom održavanja koncerta u BKC, na Univerzitetu u Tuzli održan je i okrugli stol na temu "Glazbeno obrazovanje u Tuzli".

Ispričati život prof. Duška, izvedena djela, nagrade i priznanja, njegov cjelokupan rad - nemoguće je u jednom članku.

Ovdje ćemo se prisjetiti samo nekih zborova: ... U biografiji profesora Duška posebno mjesto ima rad sa zborovima.

Ivana Kladarin

Vedrana Šimić

Osim zborova koje je vodio u okviru nastavnog procesa na Muzičkoj akademiji, Odjeljenju u Tuzli i Muzičkoj školi u Tuzli, vodio je mješoviti hor RKUD "Mitar Trifunović - Učo", Djevojački zbor HKD "Napredak", mješoviti hor Srednje muzičke škole i Djevojački zbor HK "Ivan Mažuranić" - Puellae saliniane iz Tuzle.

Sa djevojačkim zborom HKD "Napredak" Tuzla sudjelovao je krajem siječnja i početkom veljače 1995. godine na turneji po R Hrvatskoj predstavljajući grad Tuzlu i R BiH vrlo kvalitetnim i uspješnim koncertima u Zagrebu, Bjelovaru, Varaždinu, Osijeku i Zadru.

Ovaj ansambl prelazi 1995. godine u HK "Ivan Mažuranić" Tuzla i pod nazivom "Puellae Saliniane" ("Kćeri tuzlanske") djeluje i koncertira na zavidnom umjetničkom nivou.

Na poziv Norveškog omladinskog saveza ovaj ansambl sudjeluje na tradicionalnom bijenalnom zbornom festivalu (Korfestival 1999. Akershus barne og ungdomskorforeund - ABU).

Osim sudjelovanja na Festivalu zbor je u nekoliko gradova Norveške (Oslo, Strommen, Lillestrom, Hellerudsletta, Lillehammer) s velikim uspjehom priredio još 12 koncerata i jedno snimanje uživo za NTK - Radio P2...

Iako je prof. Dušek još od 1. studenoga 1991. otišao u mirovinu, njegov angažman nije prestao. Žaželimo mu dobro zdravlje za još neku godišnjicu ovakvih vrhunskih koncerata. Hvala mu na svemu što je učinio za našu Tuzlu i šire!

Azra Kalesić i Juraj Novosel

STAVOVI PLENARNOG VIJEĆA FRANJEVAČKE PROVINCIJE BOSNE SREBRENE O AKTUALNOJ SITUACIJI U BiH

(Sarajevo 12. i 13. 04. 2005.)

Konfuzno i besperspektivno stanje u kojem se nalazimo posljedica je agresije na BiH, implicitnog međunarodnog priznanja rezultata te agresije, kao i neučinkovitosti domaćih i inozemnih čimbenika uključenih u poslijeratno i sadašnje rješavanje problema BiH. Priznavajući vlastita nesnalaženja u proteklome razdoblju, želimo iznova imenovati ideje vodilje svoga djelovanja u duhu Evanđelja i franjevačkog poslanja.

Polazeći od uvjerenja da je u Bosni i Hercegovini nedopustivo dijeliti osobna od građanskih, vjerskih i nacionalnih prava, jer ona predstavljaju nedjeljivu cjelinu, i na temelju činjenice da ih je sadašnji ustroj BiH radikalno pogazio, smatramo da treba odustati od svih eventualnih i dokinuti sve postojeće diskriminirajuće paradžavne modele ustroja BiH, po bilo kojem isključivom principu: nacionalnom, građanskom, vjerskom, ekonomskom... U tu svrhu nužno je:

- Reorganizirati do ugasnuća Federaciju BiH i Republiku Srpsku u nedjeljivu civilnu i demokratsku državu BiH.

- Smatramo da je za BiH najprimjereniji županijski-kantonalni ustroj na principu općeg dobra svih stanovnika dotične upravne jedinice, u kojima će ustavnim mehanizmima biti čvrsto šticeana jednakost i provedivost ljudskih, građanskih, nacionalnih i vjerskih prava, kao i zaboravljena prava na rad, gospodarenje i ekološko očuvanje dobara BiH.

- Osigurati povratak kao temeljno pravo svakoga pojedinca na život u slobodi i sigurnosti u svojoj zemlji, na svome posjedu. Nitko nije oslobođen

obveze rada na povratku prognanika, niti pravo na povratak može zastarjeti ili ga pak netko smije arbitrarno proglasiti završenim.

- * Zajamčiti svakome slobodu, prosperitet, pozitivno javno vrednovanje, medijsko predstavljanje i kultiviranje vlastitog identiteta.

- * Zajamčiti svakome pravo osobnoga odlučivanja, pravo na istinu i pravo na pomirenje.

Smatramo potrebnim pojasniti da identitet nije samo politička kategorija nego dimenzija osobnog integriteta, koja uključuje duhovnu, jezičnu, nacionalnu, povijesnu i, u svoj svojoj širini, kulturnu svojstvenost svakog pojedinca. Smatramo potrebnim upozoriti na opasnost svakog kolektivizma koji, s jedne strane, duhovno zarobljava "svoje", a s druge strane, negira "druge".

I ovaj put želimo potvrditi svoju baštinjenu povezanost s katoličkim pukom, Crkvom i hrvatskim narodom, kao i opredijeljenost za univerzalne vrijednosti zajedničkog života s drugim narodima i religijama u ovoj zemlji. Stoga se posebno obvezujemo posvetiti dvjema zadaćama:

- * Intenzivirati duhovni, kulturni i karitativni rad među vlastitim vjernicima te, u otvorenoj komunikaciji i naslijeđenoj blizini s vlastitim narodom, posebno imati u vidu obespravljenost, siromašnost i nemoćnost.

- * Raditi na dijalogu i pomirenju među svim ljudima u ovoj zemlji, jer je to ne samo franjevački i evanđeoski nego univerzalni zahtjev svakog čovjeka.

**U ime Plenarnog vijeća
Fra Mijo Džolan, provincijal**

ZAPOSŁJAVANJE: BiH IMA NAJVEĆU STOPU NEZAPOSLENOSTI U REGIJI - 45%

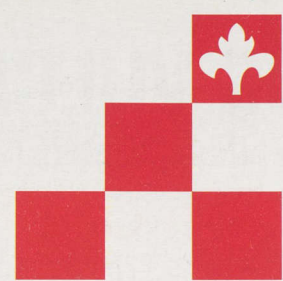
POLA MILIJUNA LJUDI TRAŽI POSAO

Stopa nezaposlenosti u BiH dosegla je čak 40%, dok je, primjerice u Albaniji oko 14%. Jedan od krivaca za takvo stanje i sporost u prilagodavanju bh propisa o zapošljavanju s europskim standardima. Zakonski okviru trebali su biti doneseni još prije dvije godine, a vjerojatno neće ni ove. U BiH oko pola milijuna ljudi traži zaposlenje, a među njima je jedna trećina mladih. Ističe se kako je potreban akcijski program zapošljavanja koji podrazumijeva razvoj malih i srednjih poduzeća, borbu za sivom ekonomijom, razvoj programa za zapošljavanje posebnih kategorija, odnosno mladih, zatim osoba srednje životne dobi, invalida, te socijalne zaštite i brojnih drugih. Svi ti zahtjevi nisu ispunjeni, a usvajanje zakonske regulative očekuje se koncem ove ili početkom sljedeće godine.

Najugroženiji su oni s visokom stručnom spremom, a posebice mladi koji ne vide per-

spektivu i najavljuju svoj odlazak "trbuhom za kruhom". U BiH se na posao u prosjeku čeka gotovo četiri godine. U FBiH posao čeka više od 4.000 fakultetski obrazovanih osoba. Najviše je pravika i ekonomista, politologa, kao i tehničkih zvanja, a posao jedino ne čekaju farmaceuti i informatičari. Do zaposlenja lakše dolaze stranci. Radna im se dozvola izdaje na razdoblje od jedne godine, a oni koji imaju stalni boravak i čekaju bh državljanstvo mogu dobiti dozvolu na ograničeno vrijeme. Najveći broj utemeljenih inozemnih poduzeća u BiH je iz zemalja bivše Jugoslavije i Kine. Građani BiH teško ili nikako ne dolaze do posla, a obično im se kaže da nisu završili "pravu školu". Stoga ne čudi neslužbeni podatak da čak 80 posto mladih, od kojih je većina visokoobrazovanih, želi napustiti svoju domovinu.

Mila STANKOVIĆ

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO NAPREDAK TUZLA

IX. IZVJEŠTAJNO IZBORNA SKUPŠTINA HKD NAPREDAK TUZLA

Prije pozdravnih riječi predsjednika dr. Miroslava Petrovića i fra Zdravka Anđića gvardijana, FRAMA je pod ravnanjem Zlatka Špoljarevića izvela Napretkovu himnu. Pored članova Skupštine na sjednici su bili prisutni i mnogi gosti, a među njima i predsjednik HKD Napredak prof. dr. Franjo Topić.

U crkvi sv. Petra i Pavla slavljena je sveta misa koju je predvodio prof. dr. Franjo Topić, a koncelebrirali su prisutni svećenici na Skupštini.

Izveštajna i izborna skupština HKD Napredak Tuzla, svakako je bila prilika da sudionici ovog skupa u prepunom oratoriju Franjevačkoga samostana u Tuzli, još jednom afirmiraju sve što je ovo Društvo pokazalo u minule dvije i po godine prepune raznih kulturnih aktivnosti. To je, među ostalim, istaknuo i predsjednik HKD Napredak, **prof. dr. Franjo Topić**, kazavši kako se bez volje i ljubavi članova u ovim teškim vremenima malo što moglo uraditi.

Radni dio Skupštine započeo je izborom radnih tijela i usvajanjem dnevnog reda. U radno predsjedništvo su izabrani: fra Martin Antunović, dr. Jozo Budimir, Zlata Musić, Juraj Novosel i dr. Miroslav Petrović. Sjednici Skupštine je predsjedavao Juraj Novosel.

Prisutnima se obratio predsjednik **dr. Miroslav Petrović** podnijevši izvještaj o radu u protekle dvije godine. Rekao je kako je izdavanje Hrvatskog glasnika, jedan od najvažnijih projekata Napretka i do sada je izišlo 139 brojeva. Također se osvrnuo na Međunarodnu likovnu koloniju "Breške" koja se održava već pet godina, a koje su kvalitetno organizirane. Samo dvije posljednje kolonije, obogatile su fundus galerije sa sedamdeset slika domaćih i inozemnih umjetnika. Spomenuo je i druge podatke vezane za rad Napretka u Tuzli, a između ostalog rad tamburaškog sastava, predstavljanje knjiga, organiziranje predstava, napose posljednje predstave "Juda Iskariotski", koncerata itd.

Prof. dr. Frano Topić je kazao da će Međunarodna likovna kolonija Breške, ući u program aktivnosti Središnjice HKD Napretka kao kulturna manifestacija od posebnog značaja. Središnjica će podržati i druge aktivnosti, posebno izradu monografije posvećene 100. obljetnici HKD Napredak u Tuzli. Spomenuto je kako ovo društvo nositelj brojnih likovnih, književnih i muzičkih manifestacija u Tuzlanskom kantonu, a da unatoč svemu općinska i kantonalna vlast smanjuju materijalnu potporu HKD Napretku.

Održana je u ponedjeljak, 18. travnja 2005. u oratoriju Franjevačkoga samostana u Tuzli.

FRAMA Napretkova himna

U ovoj godini, baš zbog obilježavanja jubileja, HKD Napredak je predvidio aktivnosti za koje će trebati osigurati znatna sredstva, te se očekuje pomoć i Središnjice iz Sarajeva, ali i vlasti Tuzle, Tuzlanskog kantona i Federacije BiH.

Brojne aktivnosti što ih predviđa Društvo sprovesti u ovoj godini odvijat će se u znaku 100.

obljetnice HKD Napredak Tuzla što će se svečanom sjednicom obilježiti 19. studenoga ove godine.

Govoreći o financijskom dijelu izvještaja Petrović je rekao kako su Općina Tuzla i Tuzlanski kanton dosta pomogli Napretku u protekle dvije godine s napomenom da su sredstva koja su stizala iz tih

izvora u 2004. bila drastično smanjena. Predsjednik Federacije BiH Niko Lozančić pokrovitelj je Međunarodne likovne kolonije pa je on jedan od najvećih donatora Napretka u Tuzli. Navedeno je kako se značajna sredstva prikupe marketinškim radom u Hrvatskom glasniku. No, podcrtano je kako su potrebe puno veće jer imamo kvalitetne projekte te su zastupnici izrazili uvjerenje kako će podrška svih razina vlasti kao i gospodarstvenika biti još veća.

Nakon što je Nadzorni odbor dao svoj izvještaj zastupnici su jednoglasno usvojili podnesene izvještaje, a zatim se rasprava usmjerila na plan rada Napretka u idućem razdoblju. Zaključeno je kako će se u 2005. godini cijeli rad usmjeriti na važnu obljetnicu Napretka u Tuzli, a to je sto godina od osnivanja i 15 godina od obnove rada. Svečana sjednica Skupštine bit će održana 19. studenog 2005. na dan osnivanja Napretka davne 1905. Nastavit će se s već uhodanim projektima, izdavanjem Hrvatskoga Glasnika, organiziranjem likovne kolonije, ali su jako značajna dva projekta, izdavanje monografije o tuzlanskom Napretku u proteklih 100 godina i postavljanje izložbe fotografija o 100 godina Napretka.

REKLI SU...

Ništa bez ljubavi i napora

Govoreći o radu Društva, predsjednik **dr. Miroslav Petrović** je istaknuo brojne likovne, glazbene i druge manifestacije čiji se eho čuo mnogo dalje od ovih prostora. Kazao je i kako je Tuzla galerijom "Kristijan Kreković" dobila još jedno mjesto za postavljanje brojnih umjetničkih djela, ali da je prostor, ipak, mali, te su mnoga likovna djela smještena u podrumu Franjevačkog samostana.

- Bez Napretka bi Tuzla bila siromašnija, rekao je predsjednik **prof. dr. Franjo Topić**, apostrofirajući Međunarodnu likovnu koloniju Breške, te napore koje čini uredništvo Hrvatskog Glasnika da održi izdavanje ovog glasila. Kazao je kako ovakva društva i funkcioniraju na temeljima ljubavi i napora pojedinaca. Takva društva u Europi i svijetu i žive od dobrote svojih ljudi. Ljudi nam trebaju, posebno kvalitetni, jer bez njih nam ne trebaju ni galerije ni drugi prostori.

Dr. Topić je istaknuo kako je Napredak pokazao kako biti svoj, a da to nikome ne smeta. Treba njegovati svoje, ali u općoj harmoniji s drugima.

- Zna se što je Napredak značio u povijesti i zato kažem neka bude što više Napretka. Nikad nisam bio pesimista i vjerujem da će zajedno s nama ova zemlja ugledati bolje dane.

Dr. Srećko Tunjić se založio za više suradnje HKD Napretka i Društva Hrvatski dom, što je potencirao i **mr. Luka Tunjić**. **Ivo Andrić Lužanski** je predložio da se ukine božićni malonogometni turnir, a da se novci usmjere za stipendiranje učenika i studenata. **Prof. Čestmir Dušek** je predložio osnivanje učeničkog zbora, a **dr. Žarko Mladina** uključivanje Napretka i u područje sporta (osnivanje klubova plivanja i veslanja), te organiziranje klapskog pjevanja.

Nikola Čića, Juraj Novosel, Dr. Miroslav Petrović, Fra Martin Antunović

Nova uprava Napretka u Tuzli s predsjednikom HKD Napredak prof. dr. Franjom Topićem

Fra Mladen Jozić je ponudio za razmišljanje temu o tome da se na Likovnu koloniju poziva manje umjetnika, ali kvalitetnijih. **Fra Marko Kepić** se zahvalio na podršci koju je imala kazališna ekipa za predstavu "Juda Iskariotski", te je inicirao povezivanje studenata kroz filozofske i druge tribine što su pokrenute u Franjevačkom samostanu.

Želimir Ban se osvrnuo na opasku o nedovoljnom angažmanu hrvatskih gospodarstvenika u smislu materijalne potpore Napretku, posebno Hrvatskom glasniku. Doveo je to u vezu sa neglašavanjem niti jedne hrvatske udruge ili organizacije u povodu smjenjivanja ili napada na Hrvate, navodeći primjer smijenjenog direktora Elektrodistri-bucije Ive Divkovića ili ataka na Dragu Jurića, direktor Mlina Ljubache.

Turneja "Jude" i Kolonije

Iako nije organizirana kao dio programa HKD Napretka, kazališna predstava "Juda Iskariotski", prikazana u povodu prošloga Uskrsa u Tuzli, dobila je mnoštvo komplimenata, a prof. dr. Topić obećao da će organizirati njeno gostovanje u Hrvatskoj i Mađarskoj (Pečuh), gdje bi trebala biti ove godine izložena i djela Likovne kolonije Breške.

Društvo četiri godine starije

Pronađeni su dokumenti koji dokazuju da je Hrvatsko kulturno Društvo Napredak u Tuzli osnovano 1905., a ne 1909. godine, kako se mislilo do danas. Točan datum osnivanje je 19. studenoga 1905. godine, a prvi predsjednik bio je prof. Kosta Urumović. Stoga je na skupštini izmijenjen Statut društva s novim datumom osnivanja HKD Napredak Tuzla. Izvršena je verifikacija i većeg broja novih članova Skupštine društva.

Sve manja pomoć vlasti

Ne jednom rečeno je da je HKD Napredak društvo koje u cijelom TK, prednjači po broju i kvaliteti organiziranih kulturnih i drugih aktivnosti. Mnogi uglednici drže da je Napredak mogao biti uzorom po načinima promicanja kulture na ovim prostorima. Unatoč tomu, materijalna potpora aktualne općinske i kantonalne vlasti društvu Napredak Tuzla svake godine je manja. Često se u raznim prigodama od čelnika vlasti mogu čuti komplimenti upućeni Napretku, ali se to po odobrenoj materijalnoj potpori baš i ne može zaključiti.

Ove godine treba osigurati finansijska sredstva u znatnom iznosu, od čega su najznačajniji troškovi vezani za izdavanje Hrvatskog glasnika, Međunarodnu likovnu koloniju Breške, tiskanje monografije

Društva, za organiziranje proslave 100. obljetnice HKD Napredak Tuzla, za rad tamburaškog orkestra i tamburaške sekcije, kao i za stipendiranje i školovanje daka i studenata, te za snimanje dokumentarnog filma o 100. obljetnici Društva.

Razrješnica dosadašnjim tijelima upravljanja Društvom

Data je razrješnica dosadašnjim tijelima upravljanja Društvom:

- Upravni odbor: **Žana Altumbabić**, fra **Zdravko Anđić**, **Tomislav Bosankić**, **Želimir Ban**, dr. **Jozo Budimir**, **Vedran Čičak**, **Ivica Ivanić**, **Jakob Križan**, fra **Petar Matanović**, dr. **Jugoslav Stahov** i mr. **Luka Tunjić**.

- Nadzorni odbor: **Vinko Dobrinić**, **Božo Majić**, **Tihomir Pavlič**, **Ranoslav Toničić**, **Viktor Toničić**.

- Tajnik: **Juraj Novosel**

- Dopredsjednik: fra **Martin Antunović**

- Predsjednik: dr. **Miroslav Petrović**

Izbor tijela upravljanja Društvom

U Upravni odbor izabrani su:

1. **Fra Zdravko Anđić**, gvardijan,
2. **Žana Altumbabić**, direktorica OŠ KŠC u Tuzli,
3. **Čestmir Dušek**, sveučilišni profesor glazbe, počasni doktor znanosti Univerziteta u Tuzli,
4. **Prof. Vlado Kerošević**, dekan Akademije dramskih umjetnosti, ravnatelj Teatra kabare i Hrvatskoga teatra Soli,
5. **Dr. Žarko Mladina**, liječnik, spec. dječje kirurgije,
6. **Dr. Mirjana Radić**, redovna profesorica Tehnološkoga fakulteta i prorektorica Univerziteta u Tuzli,
7. **Dr. Jugoslav Stahov**, redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli,
8. **Ranoslav Tomićić**, dipl. ing.,
9. **Mr. Luka Tunjić**, ravnatelj KŠC "Sveti Franjo" u Tuzli.

U Nadzorni odbor izabrani su: **Tomo Bosankić**, dr. **Jozo Budimir**, **Šimo Ešić**, **Romeo Knežević** i **Franjo Mott**.

Za rizničara Društva izabran je **Kunoslav Marčelić**, a za tajnika Društva, **Juraj Novosel**, glavni i odgovorni urednik Hrvatskoga Glasnika.

Za dopredsjednike Društva izabrani su: fra **Martin Antunović**, direktor Gimnazije KŠC i **Nikola Čića**, profesor KŠC u Tuzli. Za predsjednika Društva izabran je dr. **Miroslav Petrović**, dipl. ing. mr., docent RGGF Univerziteta u Tuzli, dosadašnji predsjednik. Svi predloženi kandidati izabrani su jednoglasno s mandatom od četiri godine.

Predsjednik dr. **Miroslav Petrović** zahvalio se na ukazanoj povjerenju u svoje ime i u ime svih izabranih. Također se zahvalio svim dosadašnjim članovima na radu u Napretku, Franjevačkom samostanu, Katoličkom školskom centru, Mješovitom crkvenom zboru, FRAMI, Tamburaškim sastavima, a posebno profesorici Evici Cerić, ravnateljici zborova, Vedranu Čičku, Zlatku Špoljareviću, hrvatskim udrugama i svima koji su u proteklom mandatu pomagali rad Napretka.

Napretkova priznanja svim zaslužnim institucijama i pojedincima dodijelit će se na svečanoj sjednici Skupštine Napretka.

Tekst i snimci Miro Petrović, novinar

U povodu 4. travnja

KLECK I OFSTAD počasni građani Tuzle

Humanitarka iz Njemačke **Monika Kleck** i norveški ambasador u Bosni i Hercegovini, **Henrik Ofstad**, proglašeni su počasnim građanima Tuzle. Ovo im je priznanje odano na svečanoj sjednici Općinskog vijeća održanoj u povodu 13. obljetnice organiziranog otpora građana tuzlanske općine agresiji na Bosnu i Hercegovinu, 4. travnja 1992. godine.

U objašnjenju odluke o odavanju priznanja navedeno je da su to g. Kleck i g. Ofstad zaslužili zbog "naročitog doprinosa i isticanja u borbi za slobodu BiH, zaštitu osnovnih prava i sloboda proklamiranih Općom deklaracijom o pravima čovjeka organizacije Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih deklaracija i konvencija, te za iskazanu humanost i poštovanje prema građanima Tuzle, iskazanu humanost i naročiti doprinos razvitku općine Tuzla".

Ovim povodom su dodijeljene i tradicionalne Tuzlanske plakete borcima Fikretu Salihoviću i Emiru Tanoviću (posthumno), Ramizu Ramadanoviću - Šiptaru i Hasanu Hukiću, Ervinu Alibegoviću, Enveru Delibegoviću, Jusufu Meriću, Šefkiji Vrabcu i Radovanu Mirkoviću, te OŠ Centar u Tuzli.

Na svečanoj je sjednici o značaju 4. travnja govorio načelnik Tuzle, **Jasmin Imamović**, naglasivši da je Tuzla bila jedna od rijetkih općina u BiH koja je na ovakav, organizirani način pristupila obrani od nadolazeće agresije, istodobno sačuvavši multinacionalnu strukturu stanovništva, ne dozvolivši raspad sustava po nacionalnim šavovima kao u nekim drugim dijelovima BiH.

M. Pt.

Program obilježavanja

Četvrti travanj 1992. - Četvrti travanj 2005.

Dan kada je Skupština općine Tuzla donijela Odluku o organiziranom pružanju otpora agresiji na Bosnu i Hercegovinu.

U povodu obilježavanja 50. godišnjice umjetničkog i pedagoškog rada prof. Čestmira Duška:

- Koncert "Veče orkestara i solita"
- Koncert "Horovi i solisti"
- Okrugli sto "Muzičko obrazovanje u Tuzli"
- Koncert Sarajevske filharmonije i solista

- Polaganje vijenaca i odavanje pošte žrtvama fašizma.

- Polaganje vijenaca na spomenik poginulim braniteljima Tuzle i BiH 1992.-1995.

- Polaganje vijenaca na mezarju/groblju civilnih žrtava.

- Polaganje vijenaca na spomen-ploču na ulazu u zgradu Radničkog univerziteta, u kojoj je 4. travnja 1992. održana historijska sjednica Skupštine općine Tuzla.

- Svečana sjednica Općinskog vijeća Tuzla.

- Promocija knjige "Svjetlost Evrope u Bosni i Hercegovini".

- Izložba originalnih razglednica gradova i etnologije u BiH iz austrougarskog perioda.

IZDAVAČKA KUĆA
BOSANSKA RIJEČ TUZLA

OBIJEŽILI SMO DESET GODINA

Poštovani čitaoci, dragi bibliotekari i knjižari, drage kolege, obilježili smo deset godina postojanja i rada - skromno, ali svečano. Uručili smo godišnju nagradu Safetu Sijariću, piscu koji se iz knjige u knjigu sve jače potvrđuje, i Seleni Seferović, koja već godinama podržava i propagira bosansku literaturu sa one strane Atlantika. Zahvalili smo se onima koji su bili uz nas, a to i na ovaj način činimo. Bez vas koji ste nas podržavali ne bismo narasli do 280 naslova koje smo u protekloj deceniji postojanja tiskali u 800.000 primjeraka. S vama možemo i više, a vaše povjerenje obvezuje nas na kvalitetnije i bolje.

Novu sezonu smo počeli još jačim forsiranjem suvremenog bosanskohercegovačkog romana. Naše izdanje Mreža Izeta Perviza nagrađeno je godišnjom nagradom Udruženja izdavača i knjižara BiH u konkurenciji domaće literature i nominirano za nagradu Meša Selimović. Objavili smo historijske romane Hronika jednog odžaka, Mehe Čorovića i Katarina, kraljica bosanska, Ibrahima Kajana, pisca koji je za istoimenu dramu nagrađen zlatnim perom za najbolji dramski tekst u BiH, zatim La perla, Bisere Boškailo, roman koji veoma smjelo zadire u neistražene prostore suvremenih društvenih odnosa, te roman Leder, Rusmira Tupkovića, koji priča jednu jetkogorku priču posvećenu posljednjem boemu, tuzlanskom i bosanskohercegovačkom kiparu Franji Lederu. Poslije veoma uspjele zbirke pripovjedaka, pružili smo šansu mladom piscu Mehmedu Đedoviću da se predstavi i svojim prvim romanom Sjena kurjaka.

Biblioteka **Mali princ** obogaćena je novim naslovima Ismeta Bekrića, Muhidina Šarića, Ešrefa Berbića, Feride Duraković, Bele Džogović i Amira Ibrahimovića, ali je prerasla u svoj manifestacioni oblik. U Tuzli smo, u suradnji sa Domom mladih i Društvom prijatelja knjige Mali princ za najbolju dječju knjigu u regionu. Vjerujemo da će to i ubuduće biti mjesto susretanja, kulturne razmjene i međusobnog upoznavanja i druženja.

ŠIMO EŠIĆ

Mato Celestin MEDOVIĆ "Sveti Juraj ubija zmaja", oko 1881, ulje "Galerija Šimun"

Blagdan SVETOGA JURJA

Štovanje svetog Jurja je veoma rašireno po svijetu, a i kod nas u Bosni. Mnoge crkve i kapele posvećene su ovome svecu. Vrhbosanska metropolija je pod nebeskom zaštitom svetoga Ilije, proroka i svetoga Jurja mučenika.

Sveti Juraj je jedan od četrnaest pomoćnika u nevolji, tj. u svim bolestima i nevoljama. Zaštitnik je brojnih Redova, osobito viteških koji su nastali pod njegovim imenom. Zaštitnik je izviđača, artista, ratara, planinara, konjanika, jahača, vite-zova, kovača, vojnika, pješaka, zatvorenika, zemlje, usjeva, zelenila, stoke i dr. Sveti Juraj se saziva u kužnim bolestima, u pogibeljima na moru, u ratu, pred sudom, u svim životnim opasnostima.

U srednjem vijeku križari i vitezovi odabrali su svetog Jurja za svoga zaštitnika. I slikarima i kiparima on je često nadahnuće. Rado ga prikazuju na konju kako kopljem probada strašnoga zmaja. Zmaj ili zmija obično znači nešto zlo, a sveti Juraj bio je neustrašiv borac protiv zla i Zloga.

Ime Juraj dolazi od grčke riječi georgos, a znači zemljoradnik, ratar. Na hrvatskom jeziku su uobičajena imena: Juraj, Jure, Jurica, Juro, Đuro, Đuka, te ženska imena Đurđa, Đurđica, Georgina, Đurica, njemački Jorg, Jorgen; francuski Georges; engleski George; ruski Jurij, Jiri...

Juraj je živio u doba vladavine cara Dioklecijana. Bio je vojnik. Oduševio se Isusom i krstio se te je svoju vojničku službu iskoristio tako što je pomogao uhićenim kršćanima. Ali ubrzo su ga otkrili i zatvorili pa mučili i ubili. No dobar glas daleko dopre pa je tako Juraj ubrzo postao jedan od najštovanijih svetaca Crkve. U Siriji

ima njemu posvećenih crkava iz četvrtoga stoljeća, a car Konstantin podigao mu je crkvu u Carigradu. Crkva posvećenih svetom Jurju ima u Grčkoj, Rusiji, Engleskoj, Škotskoj, Americi, Njemačkoj, Francuskoj, Hrvatskoj, Bosni i da ne nabrajamo. U Zagrebu mu je posvećena čak i jedna od najljepših ulica: Jurjevska.

Jurjevo u župi Morančani
U subotu, 23. travnja u Morančanima je svečano proslavljen dan zaštitnika župe sveti Juraj.

Misno slavlje je predvodio don Zdenko Perija, župnik crkve svete Barbare iz Zagreba, uz koncertaciju preč. Pere Ilikića, dekana, fra Zdravka Anđića, gvardijana, župnika vlč. Joze Batinića i svećenika Tuzlanskoga dekanata, te gostiju.

Prije svete mise don Zdenko Perija, sa župnikom vlč. Jozom Batinićem blagoslovio je polja, kako je to uobičajeno na Jurjevo.

Sve je bilo dobro organizirano kako bi se dostojno 146. put proslavio patron župe. Bilo je mnogo vjernika iz župe i susjednih župa, dupkom puna crkve i crkveno dvorište.

Kapelica u Grabovici

Bladan svetoga Jurja proslavljen je i u kapelici u Grabovici, tuzlanskoj župi. Svetu misu je slavio fra Marko Kepić, vikar, s prisutnim vjernicima, štovateljima svetoga Jurja.

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO
napredak

PROSLAVA USKRSA

Prvi proljetni dani su ove godine konačno donijeli i malo sunca koje je na pravi način uljepšalo Uskršnje blagdane u našem dekanatu. Stoga i ne čudi što se veliki broj naših sugrađana okupio ispred župne crkve sv. Ante Padovanskog u Lukavcu da zajedno sa svojim najmilijima iz dijaspore proslave najveći katolički blagdan.

Domaćini proslave su isti već treću godinu zaredom: **Hrvatsko kulturno društvo "Napredak"** i dekan preč. Pero Ilikić koji su se potrudili da se ponovo podsjetimo ljepote naše nošnje, tradicije i običaja.

Rekli bismo da je u odnosu na protekle godine ovaj put manifestaciji nazočio veliki broj gostiju iz drugih župa koji su sa posebnim oduševljenjem pratili najmlađe članove obučene u tradicionalnu nošnju naših krajeva. Za ugodaj i dobro raspoloženje bila je zadužena izvorna grupa "Husino-Bistarac" koja je po običaju dobro odradila svoj posao. Po ustaljenom običaju održano je i natjecanje za najoriginalniju mušku, žensku i dječiju narodnu nošnju, te najljepše i najtvrdije jaje.

Prilikom odabira najljepše narodne nošnje, komisija je ponovo bila na mukama jer je i ovaj put prikazana sva raskoš i ljepota naših krajeva. Na kraju su odluke ipak donesene i to:

- nagrada za najljepšu mušku nošnju u seniorskoj konkurenciji je otišla u ruke Aleksandra Lukanovića,

- nagrada za najljepšu mušku nošnju u kategoriji omladine pripala je Stjepanu Božiću,

- za žensku narodnu nošnju nagrade su dobile Andrijana Mijatović za seniorsku kategoriju i Dijana Božić u omladinskoj kategoriji.

Specijalna nagrada Napretka dodijeljena je Kristini Kovačević, a našim najmlađim napretkovcima uručeni su prigodni pokloni za promicanje običaja i tradicije Hrvata u našem kraju.

Ništa manje nije bilo napeto i u natjecanju za najljepše i najtvrdije jaje. Robert Lukanović je vlasnik najjačeg jajeta dok je vlasnica najljepšeg jajeta Sandra Mijatović.

Moramo reći da su ove godine organizatori učinili veliki napor i osigurali zaista vrijedne nagrade što će svakako uticati na kvalitet natjecanja i za ubuduće.

Sam rad i djelatnost HKD "Napredak" od početka prati veliki broj simpatizera i članova koji sa nestrpljenjem očekuju sljedeće aktivnosti, a njih svakako ima na pretek: javne tribine, hodočašće, obilježavanje blagdana, godišnja skupština, itd. Dakle, predstoji bogat kalendar za cijelu godinu gdje će svako naći ponešto za sebe.

Na kraju možemo reći da u pozadini kompletne ove manifestacije stoje privredni subjekti sa svojom nesebičnom potporom članovima HKD "Napredak" iz Lukavca. Stoga koristim ovu prigodu da im na ovaj način zahvalim za sve ono što su uradili za svoj puk i to pojedinačno:

- DOO "Luciana", Bistarac; SZR "Kamenorezac" vl. Mato Pejić, Bistarac; Sarajevski kiselj poslovnica Živinice; SZR "Kolben" Bistarac

Anto Crvenković

Publicistika i turizam

Lipnička Gospa kao turistički potencijal

("Turističko-ugostiteljska djelatnost faktor privrednog razvoja Tuzlanskog kantona", mr. Almazaga Čatović - "bosniaARS", Tuzla, 2005. godina)

Znanstveno-publicistički uradak - "Turističko-ugostiteljska djelatnost faktor privrednog razvoja Tuzlanskog kantona", mr. Almazaga Čatovića, predstavlja prvo i cjelovito istraživanje o turizmu i turističkoj privredi na području TK i regiji sjeveroistočna Bosna, objavljeno unazad 30 godina.

Ovo djelo predstavlja originalno, naučno utemeljeno, istraživanje o vrlo značajnom, aktualnom, pitanju razvoja turističke privrede. Autor je izvršio i odgovarajuću ocjenu uvjeta i mogućnosti perspektivnog razvoja turističko-ugostiteljske djelatnosti, kao utjecajnog faktora na razvoj ukupne privrede TK. Na efikasan je način potvrdio hipoteze da turističko-ugostiteljska djelatnost može biti relevantan faktor privrednog i društvenog razvoja; da na području TK postoje prirodna, atraktivna dobra i lokaliteti, kao i raznovrsno kulturno-historijsko naslijeđe, te da postoji mogućnost infrastrukturnog aktiviranja i otvaranja turističkih područja za razvoj, metodom koncesija i frencajz sistema distribucije roba i usluga. Zasnovana na raznovrsnoj i bogatoj dokumentaciji i analitičkoj osnovi, ova knjiga je svojevrsan autorov doprinos teorijskom promišljanju analiziranog problema, a značajna je i u svojoj aplikativnoj dimenziji, zapisao je, između ostaloga, dr. Muharem Klapić, u svom recenzentskom prilogu, konstatirajući da ova knjiga predstavlja privlačno štivo za stručnjake, ali i za radoznale laike.

Prema rezultatima dosadašnjih istraživanja, na području Tuzlanskog kantona evidentiran je 381 spomenik kulturno-historijskog naslijeđa i prirodnih rijetkosti. Osim registriranih, na području Kantona postoji i značajan broj (89) - neregistriranih spomenika kulturno-historijske baštine. Oni pripadaju raznim historijskim periodima, pretežno osmanskome (28), zatim austro-ugarskom (12), srednjovjekovnom (11), te ostalim (36), tvrdi na stranicama knjige autor Čatović, skrećući još pozornost čitatelja i na činjenicu da su na relativno uskom prostoru TK, otkriveni i sačuvani tragovi (spomenici i spomenički kompleksi) kulturnih cjelina Europe, Bizantije, Mediterana, Orijenta...

Od kulturno-povijesnih znamenja autor izdvaja, među ostalima, nepoznata ili manje poznata zdanja: Brkića groblje, Kalesija; Katolička crkva, Gračanica; katoličke crkve Morančani i Breške kapelica Husino; Jevrejsko groblje, Tuzla; kapela s likom Majke Božje, Lipnica; kuća Mare Popović, Gračanica...

N. J. IVANOVIĆ

U Sarajevu je održan Treći filozofski simpozij

"Filozofija, znanost, religija"

Na Filozofskom fakultetu u Sarajevu je održan Treći filozofski simpozij **Filozofija, znanost, religija**. U Svećanoj dvorani na fakultetu okupio se veliki broj znanstvenika, teologa i filozofa iz Hrvatske, Italije, Švicarske, Austrije, Njemačke, Slovenije i Bosne i Hercegovine te, što je najvažnije, studenata kojima je ovaj simpozij od velikog značaja jer rijetko na jednom mjestu mogu slušati i raspravljati s uglednim sveučilišnim profesorima.

U trodnevnom radu obrađivale su se različite teme vezane za odnos religije, znanosti i filozofije poput odnosa prirodnih znanosti i enciklika, pitanja vjere i razuma, vjerovanja u znanje, filozofija i hereza, logika religije, ideologizacija i politizacija religije i znanosti itd.

Važno je navesti imena sudionika: Nikola Skledar, Senadin Lavić, Ivan Koprak, Antje Kapust, Anto Mišić, Marijan Šunjić, Nijaz Ibrić, Damir Marić, Anto Gavrić, Ivana Skuhala Karasman, Samir Arnautović, Hrvoje Lasić, Jure Zovko, Marko Josipović, Davor Ljubimir, Fatima Lačević, Ivan Markešić, Mile Babić, Giuseppe Girgenti, Luka Boršić, Andrej Ule, Darko Darovec, Vahidin Preljević, Herta Nagl-Dockal, Ludwig Nagl.

Sudionici simpozija posjetili su Mostar. Simpozij su organizirali Odjel za filozofiju Matice Hrvatske - Zagreb, Filozofsko društvo Theoria - Sarajevo, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Matica Hrvatska - Sarajevo, Vrhbosanska katolička teologija - Sarajevo i Hrvatsko kulturno društvo Napredak - Sarajevo.

Vanja Gavran

Tradicionalni običaji katolika TUZLANSKOGA KRAJA

Veliki petak je dan koga Katolici diljem svijeta s dužnim poštovanjem obilježavaju, obveznim postom, konzumiraju posnu hranu, tradicionalna hrana: pečena riba uz crno vino. Tu tradiciju su i do današnjih dana održali Katolici Tuzle i okolnih sela, koju nastoje prenijeti i na buduća pokoljenja. Tako je bilo i ovog Velikog petka, na trpezi je bila pečena riba i crno vino u znak sjećanja na pogubljenje svog Spasitelja.

Nastojeći oživjeti tradiciju, Katolici TŽ su se i ove godine na Veliki petak tradicionalno okupili u gradu, umjesto nekada ispred stare katoličke crkve i ispred vinare s kočijama i u narodnoj nošnji, bili su na solnom trgu kod Ilička na pečenu ribu i crno vino, uz tradicionalno druženje i prisjećanja na starinu. Građani Tuzle su imali prigodu uživati gledajući već zaboravljene konje vrane i zelenke upregnute u kočije i čezne, vlasnika: Nike i Kneza s Husina, Bojana iz Par Sela, Mirnesa i Alje iz Dubrava i drugih, koji zaslužuju pohvale u nastojanju vratiti tradicionalne običaje katolika na Veliki petak u Tuzlu. Ceremoniji tradicionalnih običaja Velikoga petka u Tuzli je prisustvovalo nekoliko stotina znatiželjnika svih vjeroispovijesti, uživajući u ljepoti kulturnog blaga i baštine Hrvata (katolika) tuzlanske županije.

A. ŠIMIĆ

AKCENTI:

Jednakopravnost i konstitutivnost naroda BiH i zašto toga nema u praksi?

**Ustav želje i potrebe
drumom, a praksa šumom**

(Među)nacionalna trvenja i nespo- razumi u BiH trajat će još dugo, a primjena amandmana o jednakopravnosti i konstitutivnosti moguća je samo istodobnim potezima u cijeloj BiH. No, tako nešto mogu izvesti samo naši međunarodni tutori, domaći političari i ako bi željeli, malo što mogu učiniti

Provođenjem ustavnog principa konstitutivnosti naroda neophodno je osigurati puna individualna i kolektivna nacionalna prava na svim razinama i u svim institucijama javne vlasti u cijeloj BiH. - U protekle četiri godine ovaj princip je samo djelomično ostvaren i to u sastavu entitetskih vlada i u institucijama pravosuđa. Dom je naroda Parlamenta FBiH na stanovištu da se ustavni principi provode i traže od Vlade FBiH i drugih političkih subjekata da, bez odlaganja, usvoje programe provođenja ustavnih amandmana o konstitutivnosti i poduzmu mjere kako bi se u svim organima uprave - u općinama, kantonima i entitetima, kao i javnim poduzećima i ustanovama, osigurala razmjerna nacionalna zastupljenost prema popisu stanovništva iz 1991. godine. Oni koji se ogluše na ustavni princip o ravnopravnosti naroda krše ustavne odredbe o jednakopravnosti naroda i protiv su vladavine prava, izričit je u svom stavu Simo Simić, član Glavnog odbora SDP-a BiH i višestruki zastupnik u saboru Tuzlanske županije i Domu naroda Federacije BiH, kada govori o nefunkcioniranju nametnutih ustavnih rješenja o jednakopravnosti naroda u BiH.

Posebna obveza općinskih načelnika

Posebna je obveza novoizabranih načelnika općina i općinskih vijeća, da kao prioritetno pitanje razmotre nacionalnu strukturu zaposlenih u svojim administracijama i javnim službama. Očekuje se da Ustavni sud FBiH i Ustavne komisije u oba Doma Parlamenta FBiH, kao tijela i organi nadležni za stanje ustavnosti i zakonitosti ostvare cjelovite uvide u ostvarivanje principa ustavnosti i vladavine

prava. Posebno da utvrde stvarno stanje i predlože mjere za efikasno ostvarivanje ustavnih amandmana o konstitutivnosti naroda u Federaciji BiH.

- Članovi Predsjedništva BiH, ministri u Vijeću ministara i zastupnici u parlamentima, posebno oni iz nacionalnih stranaka, jer su vladajući i većinski, dužni su provoditi amandmane o jednakopravnosti i konstitutivnosti naroda u cijeloj BiH. Na žalost, svi se oni ponašaju po formuli zadržavanja djelovanja u osvojenim nacionalnim zonama. U praksi imamo defektan način izbora članova Predsjedništva, pa otud i njihovo takvo ponašanje. Borislav Paravac odgovoran je za neostvarivanje konstitutivnosti, Bošnjaka i Hrvata, u Republici Srpskoj, a Sulejman Tihić i doskora Dragan Čović, za položaj Srba u Federaciji, dopunjava priču o jednakopravnosti i konstitutivnosti naroda u BiH Tomo Vidović, član Glavnog odbora SDP-a BiH i dopredsjednik Sabora Tuzlanske županije, posebno podcrtavajući činjenicu da su ministarstva pravde, kantonalna i federalna, zadužena za praktično provođenje ustavnih amandmana, koji su nametnuti još 2000. godine.

Ministri "ne talasajte!"

Međutim, ova ministarstva i njihovi ministri ponašaju se po recepturi "ne talasaj", pa nefunkcioniranje jednakopravnosti imamo na sve strane, kao da ustavna rješenja ne postoje. **- Na promjenu stanja u Tuzlanskom kantonu, gdje sam dopredsjednik Skupštine, ne mogu utjecati, jer sam član opozicione stranke. Nekoliko puta sam ukazivao na ovu pojavu, kao na generalni problem, ali i na pojedinačne slučajeve, ali to nikada nije bilo prihvaćeno,** tvrdi Tomo Vidović, odgovarajući na pitanje kakvo je stanje o neprovođenju ustavnih amandmana u Tuzlanskoj županiji, te da je slično ili još gore stanje i u ostalih devet županija.

Osim pojava da su se pojedini Bošnjaci (bar ako je suditi po imenima i prezimenima) izjašnjavali da su po nacionalnosti Bosanci ili ostali, pa bili birani za predsjedavajuće općinskih vijeća, što im Izborni zakon BiH dopušta, ima i drastičnijih slučajeva "krađe" nacionalnih prava. Ilustracije radi, u Općini Živinice ni u jednoj komisiji ili odboru Općinskoga vijeća nema ni Srba, ni Hrvata, a među vijećnicima je samo jedna nebošnjakinja.

SDP, građani i nevladine organizacije?

- To stanje može se promijeniti, ali kada se osim SDP-a u realizaciju amandmana o konstitutivnosti naroda uključe i ostale stranke, nevladine organizacije i građani. Mi iz SDP-a, jedini kvalitetan pomak možemo napraviti na izborima, tvrdi Denis Bećirović, predsjednik Kantonalnog odbora SDP-a Tuzla.

Umjesto poželjnog i očekivanog zaključka, na ovu temu, može se samo izreći žalosna konstatacija. (Među)nacionalna trvenja i nespo- razumi u BiH će trajati još dugo, a primjena amandmana o jednakopravnosti i konstitutivnosti moguća je samo istodobnim potezima u cijeloj BiH. No, tako nešto mogu izvesti samo naši međunarodni tutori. Domaći političari i ako bi željeli malo što mogu učiniti. Ukoliko, ilustracije radi, u Tuzlanskoj županiji (županijskim i općinskim administracijama) počne stopostotno provođenje ovih odredbi uslijedit će brojna nezadovoljstva, pa i nepravde. S jedne strane veliki broj Bošnjakinja i Bošnjaka će ostati bez posla i bez mogućnosti da radna mjesta dobiju u RS-u ili u županijama sa hrvatskom većinom; a s druge strane ostaje pitanje bez odgovora - koliko bi se Srkinja i Srba, Hrvatica i Hrvata javilo na upražnjena radna mjesta u Tuzlanskoj županiji? Ako je suditi na osnovu teškoća o popunjavanju radnih mjesta u policiji proces bi trajao izuzetno dugo.

Nikola J. IVANOVIĆ

Žrtve i pokore svećenika don Luke Tunjića i fra Zdravka Anđića

Nedavno izabrani predsjednik podružnice sjeveroistočne Bosne Udruge starih deviznih štediša BiH Zvonko KUBINEK, s ogorčenjem govori o državnoj krađi novaca od građana.

Logičnim se nameće zaključak da je i dio njegovih novaca "zaleđen" na ovaj način. Sličnih problema nema imenjak mu Zvonko BOSANKIĆ, generalni tajnik Društva "Hrvatski dom" Tuzla, jer nikada nije imao novaca za štednju. U istu kategoriju sirotana spada i malenkost pisca krivog ogledala.

P.S. Nije nam jasno u koju kategoriju da svrstamo gospodina Jurja NOVOSELA, glavnog i odgovornog urednika HRVATSKOGA GLASNIKA.

Mersed ŠERIFOVIĆ, predsjednik Kantonalnog odbora Tuzla Narodne stranke Radom za boljitak, savjetnik načelnika Tuzle Jasmina IMAMOVIĆA i predsjednik Komisije za stambena pitanja Općinskoga vijeća Tuzla je na jednoj od sjednica Komisije rekao da oni, članovi Komisije, imaju parlamentarnu većinu u Tuzli, te da će svoje stavove, ideje i zaključke lako progurati na sjednici tuzlanskoga parlamenta.

Unatoč i usprkos najboljoj volji nije mi jasno na koju i kakvu većinu misli kada njegova stranka ima samo dva vijećnika. Jedino rješenje ove tvrdnje nazirem u boljitkovoj koaliciji sa SDP-om, ali to ne smijem tvrditi, jer se gospodin Šerifović ne slaže sa tvrdnjom da postoji ova koalicija.

Sa stavom lidera Šerifovića slaže se gospodin Anto PRANJIĆ, dopredsjednik Općinskoga vijeća Tuzla.

Bez obzira na to što su glasovanja boljitkovaca i SDP-ovaca često bila identična, iz oba tabora stižu tvrdnje da to nije ni koalicija, a ni partnerstvo poput onoga između SDA i HDZ-a, nego tek konstruktivan doprinos funkcioniranju zakonodavne vlasti.

(Ne)pismeno pučanstvo bi kazalo: **"Nije šija, nego vrat!"**

Na jednom od koncerata priređenom u velikoj dvorani Bosanskoga kulturnog centra Tuzla u povodu 50. obljetnice umjetničkoga i pedagoškoga rada glazbenog maestra Čestmira DUŠEKA, gospoda: velečasni **mr. Luka TUNJIĆ**, ravnatelj Katoličkoga školskog centra "Sveti Franjo" Tuzla i **fra Zdravko ANĐIĆ**, gvardijan Franjevačkoga samostana u Tuzli, nisu imali stolice za sjedenje.

Puno je onih koji to smatraju protokolarnim grijehom, a ja sam sklon tvrdnji da tu nije bilo ni grijeha, ni greške. Obzirom na to da i jedan i drugi, u svojstvu svećenika, zagovaraju pokore i plemenita žrtvovanja svih vrsta, nije na odmet bilo da se i oni, bar stajanjem, malo žrtvuju.

Prof. dr. Miroslav PETROVIĆ, predsjednik HKD "Napredak" Tuzla, nedavno mi reče da nikada nije "gostovao" u krivom ogledalu. Kako sa sigurnošću nisam mogao suprotno tvrditi to sam mu obrazložio činjenicom da standardno dobro radi, pa nije bilo mogućnosti i razloga za krivo gledanje.

Međutim, kada sam kasnije provjerio činjenično stanje uvjerio sam se u suprotno od profesorove tvrdnje. Ukoliko sumnja, a pravo na sumnju mu ne poričem, upućujem ga da pročita knjigu - zbirku ranije objavljenih krivih ogledala, pod naslovom "OZONSKA RUPA U GLAVI".

Odavno slušam i gledam promidžbene poruke Tvrtke "NERZ - Bešlagić". Mnogi se pitaju ima li to veze sa visokopozicioniranim SDP-ovim dužnosnikom, ex-županom Tuzlanske županije i ex-načelnikom Općine Tuzla **Selimom BEŠLAGIĆEM**.

Koliko znam nema nikakve, ali postoji i ono što tjera na oprez **"nikad se ne reci**

nikad", pa ne smijem ruke staviti na vatru u svezi sa svojim spoznajama.

P.S. Vjerujem da gospodin Selim ne bi imao ništa protiv kad bi to bila njegova krznarska kompanija.

Dopredsjednik Sabora Tuzlanske županije gospodin **Tomo VIDOVIĆ**, nedavno je izjavio da s ove saborske dužnosti malo može utjecati na praktičnu primjenu amandmana o jednakopravnosti naroda i paritetnoj zastupljenosti Hrvata i Srba, spram rezultata popisa iz 1991. godine, u državnim administracijama i javnim poduzećima. Nemogućnosti je obrazložio pripadnošću oporbi, odnosno SDP-u.

Obzirom da Vidović pripada soju pismenijih dužnosnika, osim s govornica ponešto bi mogao učiniti pisanjem, ako nigdje drugdje, a ono na stranicama HRVATSKOGA GLASNIKA.

Hrvatski obiteljski mjesečnik "DANICA" Banjaluka, iz veljače 2005. godine, poziva čitatelje na suradnju, kako bi njihova novina bila bogatija i sadržajnije.

Glavni i odgovorni urednik ove novine **Zvonko TARLE**, kao i mnoge mu kolege, nešto je pružene ruke k'o srp. U pozivu na suradnju ni riječju ne spominje honorare.

"PROSVJETINA POSLANICA", časopisa za prosvjetu, nauku, kulturu, umjetnost, publicistiku... u nakladi Srpskog prosvjetno i kulturnog društva "PROSVJETA" Tuzla, najprepoznatljiviji je proizvod te udruge.

Radi toga predlažem da se "Prosvjeta" preimenuje u Društvo **"Prosvjetina poslanica - Vitimir PAVLOVIĆ"**. Odgovor na potencijalno pitanje zašto to predlažem potražite u nekom od prethodnih brojeva ili prvom narednom.

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

VEČER DRUŽENJA PRIJATELJA KŠC "SVETI FRANJO" TUZLA

Ankica Stjepić-Čosić

Katolički školski centar i školska udruga "Prijatelji KŠC sveti Franjo" Tuzla polovicom travnja upriličili su još jedno, ovaj put treće, tradicionalno druženje donatorskog karaktera. U dvorani Centra okupilo se oko 400 odanih i vjernih prijatelja Centra spremnih da u svakom trenutku naspram svojih mogućnosti daju svoj doprinos osuvremenjivanju Centra a samim tim i unapređenju obrazovanja i odgoja vlastite djece. Inače, donatorska večer i ima za cilj međusobno druženje i upoznavanje roditelja i prijatelja čija se djeca obrazuju, odgajaju i školuju u ovom Centru a sva prikupljena sredstva, usmjeravaju se za potrebe nastave i učenika.

U organiziranju ovog druženja nesebičan doprinos dali su članovi Uprave, nastavnici, direktori osnovne škole i gimnazije te sam ravnatelj KŠC sveti Franjo **mr. Luka Tunjić**. Uz nastupe napretkovih tamburaša pod vodstvom Vedrana Čička i pjevača Senada Osmanovića - Grofa, nastupio je i Zvonimir Erdeljac, te školski bend. Od drugih brojnih sadržaja posebnu pozornost zauzela je aukcija učeničkih likovnih radova, umjetničkih djela slikarica **Jadranke Marić** i prof. **Marine Trogrić**, te tombola. Roditelji su donirali i novac za učenika generacije a mnogi od njih koji do sada nisu, pristupili su članstvu udruge. Voditelji programa bili su **Nikola Ivanović** i **Ankica Stjepić-Čosić**.

Naglašavajući ljubav i prijateljstvo, ravnatelj **mr. Luka Tunjić** ukazao je na činjenicu zajedništva svih okupljenih, kako roditelja tako i uposlenih koji su spremni žrtvovanjem i odricanjem učiniti dodatni napor na unapređenju onoga što vole i smatraju vrijednim. "Vi sami, a ni mi sami u svojim dobrim iščekivanjima i nadanjima ne možemo ništa učiniti, ali usklađeno i zajedničkim nastojanjima, u iskrenu i otvorenu duhu možemo postići sve željene rezultate i ispuniti međusobna očekivanja. Jako je važno svoja očekivanja na jasan, lijep i pravedan način reći jedni drugima. U suprotnom, bojim se da ne vozimo odvojenim kolosijecima koji se nikada neće susresti i

doći do željenog cilja. U tom slučaju vi bi izneverili svoje roditeljsko poslanje i obveze, a mi bi izdali svoj učiteljski poziv" - kazao je Tunjić.

Upravo tako, vođeni ljubavlju i prijateljstvom roditelji su pokazali da su dorasli svojim roditeljskim obvezama a uposlenici učiteljskom pozivu. Čineći malu žrtvu i napor doprinijeli su prikupljanju značajnih sredstava koja će biti usmjerena za potrebe nastave i učenika.

"Pored redovitih aktivnosti kao što su stipendiranje učenika, organiziranje nagradnih putovanja za učenike i nastavnike, nagrada koje priređujemo za učenika generacije kao i najaktivnijim učenicima, organiziranja susreta generacija, pomoći maturantima pri odabiru budućeg zanimanja i drugih aktivnosti, zacrtali smo si i jedan veći projekt a to je opremanje laboratorija kemije. Za opremanje istog potrebno nam je oko 7.000 KM te se nadamo da ćemo što iz sredstava prikupljenih od ove donatorske večeri, ili pak nekih drugih, u što skorije vrijeme i realizirati", kazala nam je predsjednica Udruge Prijatelji KŠC sveti Franjo Tuzla, **Lucija Brestovac**. Prema njezinim riječima udruga je do sada prikupila oko 40.000 KM i sva su usmjerena na učenike i sam Centar. Izvršena je nabavka potrebitih učila, opremanje kabineta fizike i biologije, opremanje školske pozornice, nabavka razglasa i njegovo redovito održavanje, nabavka kopiraparata, uredskih materijala, pomoć učenicima i nastavnicima kojima je potrebna, organiziranje raznih susreta, donatorskih večeri i sl. Centar je što donacijama, što vlastitim sredstvima samo u prošloj godini između ostalog poprilično upotunio fond knjiga u knjižnici te izvršio opremanje sportske dvorane (izmjena reflektora, nabavka zaštitnih mreža i drugih sportskih pomagala).

Preljepo znanje, dobri uvjeti, kvalitetan program rada i na koncu iznimno dobri rezultati učenika, razlozi su zbog kojih ovaj Centar smatramo ponosom svih Tuzlaka, kazao je tijekom večeri Hariz Agić, direktor Pedagoškog zavoda Tuzla.

Mr. Luka Tunjić ravnatelj KŠC

Lucija Brestovac

Fra Martin Antunović i Ankica Stjepić-Čosić

Aukcija slika...

TEATAR KABARE

U SISTEMU KAMERNOG I MOBILNOG POZORIŠTA

Tuzlanski Teatar Kabare upotpunjuje bosanskohercegovački pozorišni sistem od 27. ožujka 2002. godine, kada je i zvanično počeo s radom, ne odlukom nekog birokratsko-državnog organa, nego kazališnim projektom kao osnovnim produkcijskim i repertoarskim jezgroma vlastite prepoznatljivosti. Svoju kulturološku misiju ovaj najmlađi bosanskohercegovački teatar ne ostvaruje samo scenskim prikazanjima kamearnog tipa, već i drugim aktivnostima, kao što su performansi, ulični teatar, izložbe, koncerti i sl.

Uvjeti u kojima Teatar Kabare započinje i ostvaruje svoju teatarsku i kulturološku misiju određuju društveni ambijent jugoistočnoevropskog realiteta kao pravi "rudnik" propitivanja događanja koja se manifestiraju u sve većem urušavanju društvene strukture i svih njenih podstrukturnih segmenata. Tragikomične situacije u koje zapada pojedinac nešto su što najbolje odgovara teatru i objašnjenju kroz scenska sredstva koja mu stoje na raspolaganju.

Zbog toga nastanak i formiranje pozorišta u naznačenim uslovima, za svaku sredinu, predstavlja specifičan društveni i kulturološki događaj. Takav čin ima posebnu težinu kada je riječ o nastanku teatarskog organizma koji svoju koncepciju i profilaciju gradi na modernom i suvremenom pristupu, kako produkcijskog djelovanja, tako i repertoarskog koncepta, a najbolji primjer je, upravo, Teatar Kabare.

Po svom organizacijskom i programskom konceptu ovaj Teatar je kamerni i mobilni, moderni pozorišni organizam. Za tri godine egzistiranja, uspio je da se razvije u repertoarsko pozorište, s čime se teško mogu pohvaliti i organizirajući, brojniji i financijski snažniji ansambli. Na primjeru ovog Teatra padaju u vodu sve žalopojke i izgovori za nerad, mnogo starijih i brojnijih pozorišnih ansambala, koji takvo stanje pravdaju nedostatkom financijskih sredstava. Moderna organizacijska i produkcijska koncepcija Teatra Kabare pristiže iz činjenice da se stvaralačka ekipa okuplja oko svakog projekta, a ne iz obaveze prema radnom odnosu. Zbog toga projekti ovog Teatra, svaki za sebe, predstavljaju posebnu cjelinu i traju onoliko koliko ih umjetničko tržište traži. Za tri godine postojanja Teatar Kabare je izveo šesnaest premijera i preko 280 repriza, što je impozantan pokazatelj njegove aktivnosti, djelovanja i misije u društvenom realitetu grada Tuzle, Tuzlanskog kantona, Federacije BiH i države Bosne i Hercegovine. Ansambl ovog Teatra je gostovao i van granica Bosne i Hercegovine, gdje je osvojio nepodijeljene simpatije publike i stručne javnosti.

Posebno mjesto u produkcijskoj i repertoarskoj profilaciji Teatra Kabare zauzima festival, prvo Teatar-fest, a danas TKT-fest, koji se organizira od 2003. godine, povodom Svjetskog dana pozorišta. Treći po redu TKT-fest organiziran je od 24. do 30. ožujka 2005. godine, uz sudjelovanje kazališnih ansambala iz BiH, Hrvatske i Srbije.

Beogradsko dramsko pozorište, koje sudjeluje od prvog Teatar-festa na festivalu koji organizuje Teatar Kabare, izvelo je predstavu "Gvozdeni život" britanske spisateljice Rone Munro. Dirlijva je to drama o mlađoj ženi koja prvi put poslije 15 godina posjećuje majku u zatvoru osuđenu zbog ubistva muža. Drama sama po sebi, možda, ne zvuči kao dobra zabava, ali nudi dubok pogled u ljudsku (žensku) psihu, istražujući pitanja zločina i kazne, kao i života lišenog slobode. Predstavu je režirao Žanko Tomić, a igrali su: Neda Arnerić, Milica Zarić, Srdan Dedić i Jelena Čuruvija. Mostarski teatar mladih izveo je dramu Zlatka Topčića "Glavom kroz zid". Ovaj dramski tekst je nagrađen kao najbolji na konkursu časopisa za teatar, dramu i odgoj "Tmačart" i govori o intelektualcima-stvaraocima koji imaju dva načina da ostvare svoje snove u društvu dekonstrukcije. Jedan je preko poznate narodne kralice "glavom kroz zid", a drugi mukotrpnim i strpljivim angažmanom, koji se u uvjetima izgubljenih društvenih vrijednosti teško realizira. Režiju potpisuje Sead Đulić, a igraju: Toni Pehar, Tatjana Feher, Sanela Babić, Irfan Kasumović, Armin Hadžimusić, i dr. Predstavu "Juda Iskariotski", radenu po romanu ruskog pisca Leonarda Andrejeva, producirali su Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" i Franjevački samostan iz Tuzle. Iako je predstava rađena po romanu, ne radi se isključivo o sakralnom tekstu, odnosno drami. Lik Jude u krišćanstvu je ostao jedan od najvećih tajni. Ekipa mladih teatarskih poslenika, na čelu sa Borisom Baltom, koji potpisuje režiju i igra lik Jude Iskariotskog, uhvatila se u koštac sa teškim zadatkom da na scenu donese prikazanje o izdaji dobra. U predstavi igraju: Dalibor Brkić, Nikolina Baškarad, Adem Smalhodžić, fra Marko Klepić, i dr. Tuzlanska Akademija dramskih umjetnosti, čiji je Teatar Kabare svojevrsni eksperimentalni laboratorij, prikazala je Umjetničko veće čiji je sadržinski okvir predstavljao akademski kabare susreta generacije koja je diplomirala i one koja je trenutno na studijima. Organizator TKT-festa, Teatar Kabare prikazao je grandiozno djelo bosanskohercegovačke dramske baštine "Velikog vezira" Derviša Sušića, u režiji Vlade Keroševića. Ova predstava i njeni protagonisti su osvojili četiri nagrade na jedinom državnom teatarskom festivalu u Bosni i Hercegovini, 21-im Susretima pozorišta u Brčkom. Zagrebački teatar "Rugantino" je u okviru trećeg TK-festa izveo predstavu "Jozo i Marija", savremenog hrvatskog pisca Mate Matišića. Ova "božićna bajka" je priča o dva svijeta: onom u tuđini i onom u domovini, koji se međusobno isprepliću jedne Badnje večeri u raskošnoj robnoj kući velikog njemačkog grada. U rediteljskoj postavci Mire Medimoreca, ovu bajkovitu priču su na scenu maestralno "ispričali" Helena Buljan i Ljubomir Kapor. Dramu "Trg ratnika" engleskog dramatičara Nicka Wooda izvelo je Kazalište iz Virovitice. U drami se govori o niz azilantskih problema, od

neprijateljstva okoline do otvorenog nasilja s tragičnim poslasticama, a dvoje glumaca, Helena Minić i Goran Koši, vođeni rediteljskom rukom Dražena Ferencina, iskazuju suštinu dramskog načela priče lišeni bilo kakvih scenografskih i kostimografskih prikrivanja. Treći TKT-fest je zatvorilo Narodno pozorište "Toša Jovanović" iz Zrenjanina umebesnom, ženskom, komedijom sa elementima crnog humora "Ručni rad", suvremenog francuskog glumca i dramaturga Žan Klod Dana. Predstavu je režirao Radoslav Milenković, a igraju: Snežana Kovačević, Nataša Ilin i Jelena Šneblić.

Predstave koje su prikazane u okviru trećeg TKT-festa su nešto najbolje što dolazi iz produkcije kamernog i mobilnog teatra sa jugoistočnoevropskog realiteta. Najbolji dokaz za takvu tvrdnju su bili prisustvo publike i aplauzi, koji su jedina nagrada na ovom Festivalu. To što je TKT-fest manifestacija revijalnog tipa ništa ne umanjuje ni kvalitet izbora predstava, a ni same teatarske projekte. Predstave su u potpunosti odgovarale stilsko-žanrovskom utemeljenju, prije svega, Teatra Kabare, a zatim i samog Festivala. Svaka od izvedenih predstava igrana je više desetina puta na scenama, što pokazuje da su iste potvrdile svoju kulturološku i estetsku funkciju.

I ovaj festival, kao i aktivnosti tuzlanskog Teatra Kabare, u općinskom teatarskom ambijentu Tuzle, kantonalnom TK i federalnom, Federacije BiH, pokazuju da postoji javni interes svih naznačenih nivoa organizacije vlasti u organiziranju ovog teatra kao javne ili društvene institucije. Javni interes je ispoljen i naročitim zanimanjem teatarske publike, a posebno mladih, za predstave i projekte koji su na repertoaru Teatra Kabare, u gradu Tuzli i ostalim općinama Tuzlanskog kantona. Teatar Kabare Tuzla je svojevrsni pedagoški i estetski laboratorij budućih akademskih glumaca i perspektiva njihovog kasnijeg profesionalnog kreativnog angažmana.

Pored javnog interesa evidentna je društveno-ekonomska i idejno-estetska utemeljenost njegovog egzistiranja, budući da se po načelima moderne dramaturgije i produkcije, jedno pozorište osniva u teritorijalnim jedinicama i okvirima koji imaju oko 200.000 stanovnika. Tuzlanski kanton je najmnogoljudniji u Federaciji BiH, s oko 650.000 stanovnika, a postoji samo jedno pozorište, Narodno iz Tuzle, pa je društveno ekonomski opravdano konstituiranje Teatra Kabare kao drugog javno institucionalnog pozorišta u gradu Tuzli i Tuzlanskom kantonu. S druge strane dosadašnja produkcijska i repertoarska profilacija preporučuju ovaj Teatar kao paradigmatičan primjer kako se i druga pozorišta, koja zbog glomaznosti svoga aparata propadaju i ne rade, mogu transformirati i preobraziti u veoma mobilne i produktivne teatarske kuće.

Prof. dr. sc. Srdan Vukadinović

Promocija knjige

KOMUNIKACIJA S DJECOM DELINKVENTNOGA PONAŠANJA

Docent Filozofskog fakulteta u Tuzli, prof. dr. Ruža Tomić predstavila se ljubiteljima knjige novim naučnoistraživačkim izdanjem, "Komunikacija s djecom delinkventnog ponašanja", čiji su recenzenti, eminentni stručnjaci Filozofskog fakulteta u Sarajevu: prof. dr. Lidija Pehar, prof. dr. Mujo Slatina i prof. dr. Mladen Bevanda, lektor, Mirjana Božić iz Tuzle, knjigu je tehnički uredio studio "BODO" Sejmo Zulfić, izdavač, DENFAS Tuzla. Promotor ovog vrijednog naučnoistraživačkog rada autorice Tomić je prof. dr. Mujo Slatina, koji je u svom izlaganju posjetiteljima u prepunoj dvorani Filozofskog fakulteta u Tuzli, između ostaloga naglasio: "Knjiga "Komunikacija sa djecom delinkventnog ponašanja" vrijedno je štivo za uvid u karakter delinkventnog ponašanja i razloge njegovog nastojanja, što će biti od koristi svima koji se bave ili će se baviti odgojnim i obrazovnim radom. Dakako, da će pomoći studentima koji izučavaju specijalnu pedagogiju ili samo delinkventno ponašanje u okviru drugih znanstvenih disciplina."

Autorica, prof. dr. Ruža Tomić, knjigom "Komunikacija sa djecom delinkventnog ponašanja" po deseti put predstavila tuzlanskoj publici, pored toga, autor je sedam udžbenika za Specijalnu osnovnu školu i 120 stručno-znanstvenih radova, dok su njene knjige, Crtice iz ratnog djetinjstva i Ratni dnevnik štampane na talijanskom jeziku u izdanju Bolonjskog univerziteta, što samo potvrđuje da je riječ o nepresušnom blagu bosanskohercegovačke knjige.

Prof. dr. Ruža Tomić, autor vrijednog naučno-istraživačkog izdanja, između ostalog naglašava: Ova knjiga će dobro doći svim profesionalcima koji rade s djecom koja ispoljavaju delinkventno ponašanje: sociopedima, pedagogima, psiholozima, socijalnim radnicima, sucima, pravnicima, nastavnici, profesorima i dr. kao i svim osobama koje se bave odgojem djece i mladih (roditeljima, odgajateljima i sl.).

A. Šimić

Aktualnosti s Univerziteta u Tuzli

ODRŽAN OSCE OBRAZOVNI FORUM: "Tko i kako nas vodi ka Bolonja standardima"

OSCE je u travnju organizirao četiri obrazovna foruma "Tko i kako nas vodi ka Bolonja standardima". Forumi su organizirani u Mostaru, Banja Luci, Sarajevu i Tuzli.

Forum u Tuzli održan je 15. travnja na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli.

Prezentatori na tuzlanskom Forumu bili su dr. Lamija Tanović, prof. dr. Izudin Kapetanović i studentica banjolučkog Univerziteta, Irena Kisić.

U svom uvodnom izlaganju dr. Lamija Tanović, profesorica na Univerzitetu u Sarajevu učesnike Forumu upoznala je sa Bolonja procesom i rezultatima tog procesa u BiH.

Bolonja proces je suradnja u oblasti visokoga obrazovanja između zemalja učesnica, sada ih ima četrdeset, kroz koji treba da se ostvari Europski prostor visokoga obrazovanja do 2010. godine - istakla je profesorica Tanović.

Naglasila je da BiH nije osigurala zakonski okvir za implementaciju Bolonja procesa, jer još uvijek nije usvojen Zakon o visokom obrazovanju. Zato univerziteti samo počinju da uvode

Bolonja pravila bez zakonske potpore - zaključuje dr. Tanović.

Rrektori Univerziteta u Tuzli prof. dr. Izudin Kapetanović, govorio je o pozitivnoj praksi kada je u pitanju Bolonja proces. Učesnike Forumu je podsjetio da je tuzlanski Univerzitet prvi počeo reformski djelovati u BiH još 1999. godine.

- Naš Univerzitet može se pohvaliti Bolonja procesom kao i mogućnostima učenja na daljinu. Pri tome ne treba zaboraviti da smo jedini u državi kojim imamo Fond za stipendiranje studenata i znanstveno usavršavanja zaposlenika - kazao je Kapetanović.

Irena Kisić, apsolutna Pravnoga fakulteta u Banja Luci, govorila je o problemima s kojima se svakodnevno susreću studenti. Najavila je reviziju svih studentskih unija u BiH, s obzirom da studenti koji vode te unije gledaju samo svoje osobne interese, dok pri tome stvarne studentske probleme zanemaruju.

Džanan RIBIĆ

U vojarni Husein kapetan Gradašević u Tuzli

TIHIĆ PRISUSTVOVAO ZAKLETVI REGRUTA

U kasarni Husein kapetan Gradašević u Tuzli je 14. travnja nova generacija regruta Nastavnog centra Tuzla, u prisustvu člana Predsjedništva BiH, Sulejmana Tihića, načelnika štaba zajedničke komande Vojske F BiH, Sifeta Podžića i komandanta zajedničke komande V F BiH, Hajrudina Grabovice, položila zakletvu da će "čuvati i braniti Bosnu i Hercegovinu". Tim činom u Tuzli je ujedno i obilježen Dan Armije R BiH, formirane 15. travnja 1992. godine.

Zapovjednik zajedničkih snaga V F BiH, Hajrudin Grabovica istakao je da je bosanskohercegovačka vojska tehnički spremna za ulazak u Partnerstvo za mir, ali da se jedino čeka politička volja za formiranje jedinstvenih oružanih snaga u BiH.

Zahtjeve pojedinaca za demilitarizaciju Bosne i Hercegovine, Sulejman Tihić je ocijenio neozbiljnim, s obzirom da zemlje okruženja imaju svoju vojsku.

- Smatram da će na putu k NATO-u doći do ukidanja entitetskih vojski, a time i regrutnog sastava, a rezervni sastav mora ostati jer to je dio sustava odbrane - istakao je Tihić.

Osim ukidanja entitetskih vojski za prosperitet naše zemlje i hapšenje najtraženijih ratnih zločinaca, Ratka Mladića i Radovana Karadžića. Tihić je ocijenio da su napravljeni određeni pomaci u suradnji sa Haškim tribunalom, ali da je i dalje prisutna opstrukcija.

- Nadamo se da će vlasti RS, uz pomoć vlasti BiH ali i Međunarodne zajednice i vlasti SiCG uhapsiti Radovana Karadžića i Ratka Mladića - izjavio je Tihić tokom boravka u Tuzli.

J. Š.

U Tuzli održan Drugi kongres nefrologa BiH

Od 06. do 09. travnja pod pokroviteljstvom Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Internacionalnog udruženja nefrologa u Tuzli je održan Drugi kongres nefrologa BiH s osnovnim ciljem edukacije ljekara koji se bave kliničkom nefrologijom, dijalizom i bubrežnom transplantacijom.

Na Kongresu su stručnjaci Udruženja za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju Bosne i Hercegovine, Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona i JZU Sveučilišno-kliničkog centra Tuzla, koji su bili organizatori ovog stručnog skupa, imali priliku sagledati nivo nefrološke nauke i struke u Bosni i Hercegovini i usporediti je sa svjetskim standardima. Pored domaćih stručnjaka na kongresu su sudjelovali i vodeći stručnjaci nefrologije iz Evrope i svijeta, poput prof. dr. Dušana Ferlugija, člana slovenske Akademije nauka, dr. Ferdinanda Mühlbachera, kirurga koji je uradio prvu transplantaciju bubrega u UKC Tuzla i omogućio edukaciju kadrova, oformio transplantacijski tim u UKC. Zatim profesori Aljoša Kandus i Andrej Bren iz Slovenije, te stručnjaci iz Nizozemske, Hrvatske, Italije, Njemačke, Srbije i Crne Gore, Austrije, Rumunjske, SAD i Bosne i Hercegovine.

Prezentirane su teme iz područja nefroloških istraživanja. Posebno zanimanje su izazvali podaci o bolesti balkanske endemske nefropatije za koju se ni nakon 50 godina ne zna uzrok. Kako je istaknuto, prisutnost ove bolesti je registrirana u dijelovima Posavine, Hrvatske, Srbije, Rumunjske i Bugarske, ali problem predstavlja razjedinjenost zdravstvenih sistema zbog čega nema preciznih podataka o broju oboljelih, kao ni registra ove bolesti. Prema istraživanjima bolest se javlja poslije 30-te godine života, češće oboljevaju žene, najčešće oboljevaju zemljoradnici, a što je najgore, bolest ima smrtni ishod.

Drugi kongres nefrologa bio je prilika da se ponovno aktualizira pitanje Zakonske regulative u oblasti kadaverične transplantacije, za čiju primjenu u Tuzli postoje svi uvjeti. Izneseno je mišljenje

Zaključci

Nakon završetka posljednje stručne sesije Kongresa, Kongresni i stručni odbor zaključili su da su stručni radovi bili vrlo visokog nivoa, dobro dokumentirani i aktualni jer su iznesena nova saznanja u oblastima koja su tretirali. Izražena je zabrinutost podacima koji bilježe povećan broj pacijenata na dijalizi. Međutim, ohrabruje činjenica da su uvjeti u dijaliznim centrima kao i kvalitetu života dijaliznih bolesnika poboljšani. Kako je zaključeno, neophodno je napraviti Balkanski renalni registar koji bi dao precizne podatke o broju oboljelih od endemske balkanske nefropatije i kretanju ovog oboljenja. Isto tako, rečeno je da se u što kraćem roku oformi koordinacijsko tijelo za kadaveričnu transplantaciju u BiH i istovremeno pritisak na nadležne s ciljem reguliranja ove oblasti.

da se kadaverična transplantacija u BiH mora riješiti sistemski. Prema riječima prof. Senaida Trnačevića, predsjednika Udruženja za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju u BiH, iako je već puno toga urađeno, kao da ne postoji dovoljno volje za još jedan korak kako bi se došlo do sistemskog rješenja kadaverične transplantacije.

Kadaverična transplantacija ne može se raditi sporadično. Mora postojati koordinacija svih struktura kao i jasni zakonski okviri u toj oblasti - istakao je dr. Senaid Trnačević.

Na Kongresu je prezentirano 30 stručnih predavanja, 30 oralnih prezentacija i u okviru poster sesija prezentirano 56 postera. Više od stotinu učesnika je pratilo ova stručna izlaganja i prisustvovalo radu kongresa na kojem je tematski

obrađeno nekoliko oblasti, poput dijalize, kliničke nefrologije, balkanske endemske nefropatije i bubrežne transplantacije.

Osim dr. Senaida Trnačevića, osnovne ciljeve Kongresa prezentirala je i prof. dr. Enisa Mešić predsjednica Stručnog komiteta Kongresa, a želje za uspješnim radom uputili su: Sulejman Tihić, član Predsjedništva BiH, Jasmin Imamović, načelnik Općine Tuzla i doc. dr. Nedret Mujkanović, direktor JZU Sveučilišno kliničkog centra Tuzla.

Priznanja Udruženja za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju bubrega u Bosni i Hercegovini dodijeljena su prof. dr. Ahmetu Halilbašiću, prof. dr. Dušanu Ferlugi i prof. dr. Ferdinandu Mühlbacheru.

Azra Kunosić

Pušenje je glavni uzročnik karcinoma larinksa

Begzada Hasukić, liječnica sa Klinike za ORL, cerviko i maksilofacijalnu kirurgiju SKC Tuzla

Stručnjaci Klinike za ORL, cerviko i maksilofacijalnu kirurgiju Sveučilišnoga kliničkog centra iz Tuzle, prezentirali su rezultate svoga petnaestogodišnjeg istraživanja o oboljenjima od karcinoma larinksa (grkljana), kojim su potvrdili kako je i u BiH pušenje glavni uzročnik pojave ovoga karcinoma.

Svoje rezultate pretočili su u studiju u kojoj su naveli kako su istraživanja što su ih vršili u razdoblju od 1990. do 2005. godine, pokazala da najčešće oboljevaju osobe starije od 50 godina, ali da pušenje nije jedini uzročnik bolesti.

- Na pojavu ove bolesti jako utiče stres, kao i konzumiranje alkohola. Samo u Tuzlanskom kantonu godišnje otkrijemo tridesetak novih slučajeva karcinoma larinksa. Najčešće oboljevaju muškarci stariji od 50 godina, a prvi upozoravajući znak da pacijent treba potražiti pomoć liječnika jest promuklost dulja od 15 dana - kaže dr. Begzada Hasukić, liječnica sa spomenute tuzlanske klinike.

Dr. Hasukić navodi kako je dosadašnja praksa pokazala da najveći broj pacijenata oboljelih od karcinoma larinksa pomoć zatraži u fazi kada je bolest već u stadiju metastaze.

- Kada se karcinom proširi u regionalne limfne čvorove i tako dođe u visoki stadij oboljenja, tada su šanse za izlječenje vrlo male - kaže dr. Hasukić, dodajući da je poražavajuća činjenica da je skoro 50 posto pacijenata liječničku pomoć potražilo nakon šestomjesečne promuklosti.

Preventiva je najbolji lijek za suzbijanje karcinoma larinksa, te će s ove klinike inicirati niz edukativnih i promidžbenih akcija, kako bi se stanovništvo više upoznalo s time kako nastaje i kako prepoznati bolest, te kako je liječiti. Rezultate svojih petnaestogodišnjih istraživanja stručnjaci tuzlanske klinike prezentirat će sredinom svibnja na međunarodnom simpozijumu u Poreču.

A. Kunosić

Znate li?

1. STRES...

Izgarate na poslu, malo spavate, jurite uokolo, pušite... nije ni čudo što ste pred raspadom sistema. Nadite protutežu stresu...

Tehnike protiv stresa

Pretvorite stres u saveznika: naučite živjeti sa stresom dajući mu prostor u životu, ali ne dopustite da ga potpuno zauzme.

- Jasno odvojite slobodno vrijeme od posla. Na taj ćete se način moći "isključiti".

- Postavite sebi ciljeve i prioritete kako biste mogli relativizirati probleme.

- Budite samouvjereni. Jasno iznesite drugima svoje potrebe i želje. Nasamo uvježbajte što ćete reći.

- Poboljšajte komunikaciju. Naučite slušati druge i ispričajte što vas brine ljudima koji vam mogu dati podršku i objektivnije gledište.

- Isplanirajte zadatke. Nekoliko minuta dnevno za planiranje rasporeda omogućuje vam kontrolirati stres, pod uvjetom da pritom budete realni i ostavite prostora i za nepredvidive događaje.

- Ne pokušavajte učiniti sve sami, kad je potrebno zatražite pomoć drugih.

- Naučite reći "ne": to je zdrav način kojim možete spriječiti preopterećenje zadacima i sastancima.

- Koncentrirajte se bez prekidanja. Na taj ćete način povećati učinkovitost.

Smijeh pomaže

Pokušate li živjeti na zdrav način, učinit ćete puno u borbi protiv nagomilanog stresa.

- Tjelovježba vam dopušta kontrolirati fiziološko i psihološko aktiviranje te povećava otpornost na stres. Već 20 minuta oštre šetnje tri puta tjedno ima isti učinak kao lijek protiv depresije.

- **Pazite na prehranu.** Nepravilna i neuravnotežena prehrana smanjuje otpornost na stres i tjeskobu.

- **Vježbajte opuštanje.** Njime ćete ukloniti mišićnu napetost i naučiti isključiti um.

- **Obogatite društveni život.** Društveni su odnosi odličan izvor podrške i oblik jačanja samopoštovanja.

- Posegnite za humorom. Smijeh vam pomaže distancirati se, skrenuti pažnju s problema i relativizirati ih.

Sreća i smijeh za zdrav i dobar život

Osobe koje su sretnе u svom životu žive zdravije od onih podložnih depresijama i pesimističnom gledanju na svijet. Engleski znanstvenici proveli su istraživanje na 216 sredovječnih muškaraca i žena, koje je pokazalo da su oni koji su se više smijali i uživali rjeđe dobivali srčani i moždani udar, ali i šećernu bolest. Liječnici su zato poručili da je za dobar i zdrav život najvažnije - pozitivno razmišljati.

ZDRAVLJE

3. ŠEĆERNA BOLEST

Idealnom težinom protiv dijabetesa

Želite li izbjeći šećernu bolest, svakako vodite računa o tjelesnoj težini. U zdravoj i uravnoteženoj prehrani 50% njezine kalorijske vrijednosti čine ugljikohidrati, oko trećinu masti, a oko 15% bjelancevine. Ipak, najvažnija preventiva je dovoljno kretanja, pa obavezno uključite u svoj životni ritam neki sport. Već sat tjelesne aktivnosti na tjedan dovoljno je da osjetno smanjite rizik od pojave te vrlo teške bolesti.

Redovito mjerenje razine šećera u krvi barem jednom godišnje svakako je poželjno, kao i mjerenje koncentracije HbA1c. To je bjelancevina u krvi prema čijoj se vrijednosti može procijeniti kolika je bila koncentracija šećera u krvi u proteklih 8 do 10 tjedana. Na vrijednost te bjelancevine neće utjecati eventualne varijacije razine šećera tijekom navedenog razdoblja.

4. SRCE I KRVOTOK

Vježbom do jakog srca

Kako bi vam srce i krvožilni sustav ostali zdravi, dovoljno je 20 do 60 minuta svakodnevnog vožnje biciklom ili brzog hodanja. Redoviti naporni treninzi snižuju krvni tlak za oko 15 mm HG pa je svakako preporučljivo prije takvog treninga napraviti EKG pod opterećenjem.

Jedite mnogo povrća, voća i salate te maslinovo ulje umjesto maslaca. Redovito jedite morsku ribu. Kako biste unijeli dovoljno folne kiseline koja potiče razgradnju faktora rizika aminokiseline, homocisteina, jedite zeleno lisnato povrće, krumpir i rajčicu. Ne uzimajte više od 5 g soli na dan.

5. ČUDOTVORNI CIMET

Najnovije američke medicinske studije jasno su pokazale da samo pola žličice cimeta osjetno snižava vrijednosti šećera u krvi dijabetičara. U toj znanstvenoj studiji sudjelovali su oni koji boluju od dijabetesa tipa II (dijabetes starije dobi).

Svaki dan nakon obroka dobivali su po 1,3 ili 6 grama ekstrakta cimeta u obliku kapsula. Tijekom sljedećih nekoliko tjedana, razina šećera u krvi tih osoba bila je 18 do 29% niža nego u pacijenata kontrolne grupe koja nije dobivala cimet.

U nekih se ispitanika vrijednost šećera čak spustila na normalnu razinu. S prestankom uzimanja preparata, razina šećera ponovno se povišala.

Identificiran je i sastojak cimeta koji tako djelotvorno snižava šećer u krvi. Čini se da djeluje slično inzulinu, dakle, potiče ulazak šećera u stanice.

Želite li si pomoći kod kuće, možete svaki dan popiti šalicu čaja u kojem ste 5 do 10 minuta prokuhавali štapić cimeta.

VITA

IN MEMORIAM

U SPOMEN

Dana, 17. travnja 2005. godine, navršila se godina dana od smrti naše drage mame i supruge

JANJE (Lukić) PERANOVIĆ

Draga mama, uspomena na tebe i tvoj lik, uvijek će biti vječna.

TVOJI: suprug i djeca sa obiteljima.

U SPOMEN

Dana, 25. travnja 2005. godine navršilo se četrdeset tužnih dana od smrti naše drage sestre i tetke

VIKTORIJE JURIĆ (VIKICE)

S ljubavlju i najljepšim uspomnama uvijek ćemo Te se sjećati.

TVOJI NAJMLIJI: braća Milo i Dodo, sestrice Željko i Marin, bratice Vjenco i Brano, sname Janja i Marija.

U SPOMEN

MARKO DUBNJAKOVIĆ
26. 04. 2004 - 26. 04. 2005.

Tvoju dobrotu i ljubav nikada nećemo zaboraviti. Uvijek ćeš biti u našim mislima.
Supruga Ana i tvoji najdraži

U SPOMEN

Dana, 02. svibnja 2005. godine navršit će se šest bolnih i tužnih godina od smrti naše voljene

ANE (rod. ILIČKOVIĆ) ČAJIĆ
02. 05. 1999 - 02. 05. 2005.

Usprkos proteklom vremenu, koje živimo bez Tebe, u našim si srcima, najboljim i najsigurnijim čuvarima sjećanja na Tvoju ljubav, dobrotu i briznost, koju si nam nesebično iskazivala.
Počivala u miru Božjem.
TVOJA OBITELJ

Poginuli za domovinu bojovnici HVO 115. brigade Zrinski (travanj)

	Datum rođenja	Datum pogibije
SEID Hasib HATUNIĆ	08. 11. 1964.	14. 04. 1993.
IVICA Božo ILIČIĆ	10. 05. 1964.	25. 04. 1993.
BLAŠKO Marjan KIKIĆ	03. 02. 1973.	26. 04. 1993.

Poginuli za domovinu bojovnici HVO 108. pješačke brigade s tuzlanskoga područja

SLOBODAN Nedo Mitrović	28. 08. 1960.	01. 04. 1995.
TOMA Martin Pejić	26. 04. 1946.	03. 04. 1995.
ŠIMAN Božo PAVIĆ	24. 04. 1965.	20. 04. 1995.
ZORAN Vlado MOSKOVIĆ	01. 12. 1965.	20. 04. 1995.
DRAGO Mijo KEROŠEVIĆ	01. 10. 1950.	21. 04. 1995.
NIKO Ivo VIDOVIĆ	26. 08. 1947.	21. 04. 1995.
ZORAN Ivan PICAK	17. 10. 1971.	22. 04. 1995.

POKOJ VJEČNI DARUJ IM GOSPODINE I SVJETLOST VJEČNA SVIJETLILA IM! POČIVALI U MIRU BOŽJEM!

Udruga obitelji hrvatskih branitelja poginulih i nestalih u ratu, HVO - SOLI TUZLA

U SPOMEN

Dana, 08. svibnja 2005. godine navršava se godina dana od smrti naše voljene supruge, majke, punice i bake

DOMA (rod. ŠIMIĆ) DIVKOVIĆ

S ljubavlju te spominjemo i u srcu nosimo, tvoja dobrota i plemenitost kojom si zračila vječno će živjeti u srcima onih koji te vole, suprug Jakov, kćerke Slavica i Snježana, zetovi Vlatko i Milenko i unučići: Anika, Toni, Goran i Zoran.

U SPOMEN

Dana 26. svibnja 2005. godine navršit će se godina dana od smrti

VLATKO - ZDRAVKO HRKAČ

S ljubavlju i poštovanjem sjećamo te se, i za tebe molimo. SUPRUGA, DJECA, UNUČAD, rodbina i prijatelji.

JESTE LI ZNALI?

- Da pušenje skraćuje život?
 - Da pušači umiru mladi?
 - Da je u pušača rizik od bolesti srca i krvnih žila dva puta veći nego u nepušača?
 - Da je u pušača rizik za kronični bronhitis i astmu 8 puta veći nego u nepušača?
 - Da trudnice koje puše češće rađaju djecu manje težine koja sporije napreduju i češće oboljevaju?
 - Da žene čiji muževi puše žive četiri godine kraće?
 - Da pušenje oštećuje krvne žile i pridonosi razvoju ateroskleroze?
 - Da nepušači izloženi pasivnom pušenju imaju 25% veći rizik od zloćudnih tumora?
 - Da pušenje trudnice šteti nerođenu djetetu?
 - Da konobari nepušači u kafiću u 8 sati radnog vremena udahnu dima kao da su popušili 36 cigareta?
 - Da menopauza nastupa 2-3 godine ranije kod žena koje puše?
 - Da je u dojenčadi koja je izložena pasivnom pušenju češća iznenadna "smrt u kolijevci"?
- NE ZABORAVITE!**
- Prestanak pušenja produljuje život?
 - Pušenje uzrokuje ubrzano starenje kože!
 - Pušenje oštećuje spermije i smanjuje plodnost!
 - Zaštitite djecu - nemojte pušiti uz njih!
 - Pušenje je ovisnost - nemojte započeti!
 - 2-12 tjedana po prestanku pušenja olakšat će se hodanje i trčanje!
 - 3-9 mjeseci nakon prestanka pušenja smanjit će se kašljanje i otežano disanje!
 - Prestanak pušenja čini život kvalitetnijim!

ZNATE LI?

- Podrijetlo riječi "faraon" (staroegipatski kralj) prema Bibliji potječe od egipatske riječi "per-a", značenja "velika kuća" ili "kraljeva kuća". S vremenom ta se riječ počela koristiti kao kraljeva titula.
 - Običaj darivanja povezan je s dolaskom i proslavom nove godine, a prvi put se spominje 2.500 godina prije Krista kod Sabinjana.
 - Harmica (mađ. harminez) - trideset, nekadašnje je ime današnjeg Trga Josipa bana Jelačića u Zagrebu. Kasnije su ga prozvali Tridesetnica jer se na njemu plaćala carina od trideset krajcara.
 - Prvi poljubac na filmu snimljenom na arapskom jeziku zbio se u filmu "Zasljepljujuće sunce", snimljenom 1953. godine. Egipatski glumac (kasnije slavni Omar Sharif) poljubio je glumicu (kasnije njegovu suprugu) Faten Hamamu.
 - Skladatelj Hector Berlioz imao je zaista nesvakidašnji hobi. Dvadesetih godina 19. stoljeća kao student medicine često je boravio u prostoriji za seciranje. U pauzama bi otvarao prozor i narezanim komadićima tijela umrle osobe hranio je ptice.
 - Poznati francuski književnik rumunjskog podrijetla Eugene Ionesco, predstavnik tzv. antiteatra, svoje prvo kazališno djelo napisao je tek u 38. godini života.
 - Temelji današnjeg egipatskog grada Aleksandrije postavljeni su 7. travnja 331. godine prije Krista. Zemljišta i granice nove prijestolnice sam je odredio vojskovođa Aleksandar Makedonski koji je godinu dana ranije pokorio Egipat i dao se okruniti za egipatskog faraona.
 - 98% osoba koje kupe kemijsku olovku, flomaster ili nalivpero isprobalo ih ispisujući svoje ime.
- FENIX

Glasnikova SKANDINAVKA

AUTOR: ROBERT STRAUS	ZNANOST O DUŠEVNOM ŽIVOTU	STROG, RIGOROZAN	KRAJ ZA "SLUČNO"	TALITI	GORJE U JUŽNOJ EVROPI	VITIMIR OD MILJA	ŽENSKO IME	ELEMENT TITAN	AUTO OZNAKA ZA ITALIJU	GRAD U DALMACIJI	LATINSKI PRIJELOG	TALIJAN, KNJŽEVNIK ENRICO	OLUJNI VJetrovi	PODANAK BILJKE ODOLJEN	IMAGINARNA JEDINICA	OVALNI, ELIPSASTI	LATINSKI POZDRAV
SMIJESTITI U ŽELJENI POLOŽAJ									POKRAJINA U FINSKOJ MAĐARSKO ŽEN. IME								
SASTAVITI MEHANIZAM									VRSTA VINA GRAD U BUGARSKOJ						"AVENIJA" SJEVERNI JELENI		
ELEMENT IRIDIJ			DIO STOPALA POTOMCI SETA					"VOLT-AMPER- SEKUNDA"			OPORI LJERKOVI GRAD U ŠVICARSKOJ						
RUDARSKO NASELJE KOD TUZLE							ŽENSKO IME UZVIK BOLA					GRAD U SIRIJI RASTAVNI VEZNIK					LITI, TOČITI
SILOM UZETI						MIRIŠLJAVI GRAM AUTO ZNAK KRAPINE							"VIŠA STRUČNA SPREMA"				
ŽITELJKA LACIJE								IZVRŠITI NIVELACIJU "VOLUMEN"						KOŽNA BOLEST ŽITELJI SLOVENIJE			
OSOBNJA ZAMJENJICA				IZUMITELJI VRSTA OTAPALA													
PETI GLAS GLAZBENE LJESTVICE		TANTAL SVJEŠTENIK KOD BUDISTA				POMOĆNIK, SURADNIK									"AMPER" BORAVITI U STANU		
STARA ZAGREBAČKA ULICA															"STARJIJI" PRVI MITSKI LETAC		
OSOBNJA ZAMJENJICA			SNIŽENA NOTA "E" AKONTACIJA														
OBITELJ TALIJAN GRADITELJA VIOLINA																	SLUŽBENA ODJEKA
NOVAC NA TIMORU																	
UNUTARNJE USTROJSTVO APARATA																	
OZNAKA ZA "METAR"		STARI SLAVEN RIJEKA U FINSKOJ															
DUG ODSUJEK VREMENA				"EAST" REALAN		VRJEME OD SEZDESET MINUTA	UGLJENOKOP KOD TUZLE	OTOK U ALEUTIMA	ŠVEDSKO MUŠKO IME	SAVITI, SMOTATI	TRUD, MUKA	ALBANSKA TELEGRAF. AGENCIJA	"CRVENI KRIŽ"			DOMAĆE GOVEDO VRSTA SIRA	
ORUŽANI OTPOR RUDARA KREKE 1920. G.																	
INICIJALI GLUMCA NALISA			ZAPOČETI UTRUKU POUKA														
BILJKA SLANUTAK				APETIT VRSTA TKANINE					RIJEKA NA SICILJI KRATKA TV REKLAMA					GRČKA POKRAJINA ZMUJSKI OTROV		DVA VOKALA UPRKOS SVEMU	VRSTA CVIJETA, LILJAN
PROVJERA ZNANJA						POZNO, ZAKASNJENO DRUŽINA, EKIPA						LEGENDARNI KRALJ U TEBI ŽEN. IME				"KARAT" BOŽICA OBMANE	
FILM KOSTE GAVRASA		TALIJAN, DNEVNI LIST NIZOZEMSKA						PURAN, TUKAC "PRIMJER"					GRAD U IRIJANU TALIJANSKA RIJEKA				
OTOČNA SKUPINA U ATLANTIKU							ZNOJ ELEMENT ARGON				ATAKIRATI NEUTRON						
UDARNO HLADNO ORUŽJE					MARTINOVA IMENJAKINJA									STUPANJ KVALITETA MOTORNOG GORIVA			

stuhli
motel tuzla
Vl. Branimir Stuhli

Ul. Bukinjska br. 60 • Tel. ++387-35-283-330 • 061-13-10-13 • E-mail: stuhli@bih.net.ba

**VODA KOJA
SVE
POKREĆE**

A QUALITY PRODUCT OF
Pivara Tuzla

TK

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA

Osnovan 1992. godine

I LOVE FM RADIO Kameleon

INDEPENDENT
INDEPENDENT
INDEPENDENT
INDEPENDENT

Marketing: 250-261, 250-262, 250-263 http://www.kameleon.delta.com.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba

Luciana
Građevinarstvo i trgovina

Magistralni put bb,
Lukavac BiH

Tel./fax: ++387 35 553 454
553 453
E-mail: luciana@bih.net.ba

SOL
HRVATSKI RADIO SOLI

92.7 MHz
103.4 MHz

CVJEĆARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1 kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja. Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete. Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.

FRANJO BOSANKIĆ

Foto Žunić

TUZLA: Mercator 035-301-735
Džafar mahala 035-254-594
Korzo 035-257-205
TZC "Sjenjak" 035-251-448
GRACANICA 061-772-282
DOBOJ 063-227-554
JELAH 061-447-559
TEŠANJ 061-251-897

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING

75000 Tuzla Rudarska 61
Tel.: ++ 387 35 282 000, 283 218
Fax: ++ 387 35 280 210
e-mail: printcom@bih.net.ba

Hrvatski Glasnik
GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i
društvena pitanja

Osnivač i izdavač: HKD Napredak Tuzla • Za izdavača: Dr. sc. Miroslav Petrović, predsjednik HKD Napredak • Glavni i odgovorni urednik: Juraj Novosel • Lektor: Alen Matošević • Uredništvo: Zdravko Anđić, Šimo Ešić, Vlado Kerošević, Petar Matanović, Alen Matošević, Juraj Novosel, mr. Luka Tunjić • Urednik fotografije: Martin Antunović • Unos teksta: Kata Čajić • Adresa: Tuzla, Kazan mahala 2/II • Tel/fax: 035/272-061 • E-mail: napredak@inet.ba • Tehnička priprema, repro i štampa: PrintCom d.o.o. Grafički inženjering Tuzla • Račun: 132-100-03108521-25 kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla - HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik • List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03. 1993. Na temelju Mišljenja Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TPŽ broj 10/1-483-9/98., list Hrvatski glasnik je javno glasilo, te prema članu 19. točka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga - ne plaća porez • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju

PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO
Trg heroja 10, 71000 Sarajevo
Tel. ++ 387 33 65 11 33, 65 39 29
Fax. ++ 387 33 65 39 86

Za sva vremena

CROATIA OSIGURANJE d.d.
tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

CENTRALNO GRIJANJE
dioničko društvo

TUZLA

Ul. Krečanska br.1
75000 Tuzla Tel: ++387 35 283 440
Bosna i Hercegovina Fax: ++387 35 281 391
www.grijanjetuzla.com

HOLDINA

HOLDINA d.o.o. Sarajevo
Sarajevo, ulica Azize
Šaćirbegović 4b

Radost sigurne štednje

tuzlanska banka d.d. tuzla

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XIII

Broj 141

TUZLA, SVIBANJ 2005.

Cijena 1 KM, 4 Kn

PROCESIJA NA GRADOVRH